

MONITORING EU europoslance Hynka Fajmona

PROSINEC 2012

ONDŘEJ KRUTÍLEK, PETRA KUCHYŇKOVÁ, IVETA PALIČKOVÁ

CENTRUM PRO STUDIUM DEMOKRACIE A KULTURY

BRNO, PROSINEC 2012

Z NOVĚJŠÍCH PUBLIKACÍ CDK

DENISA KASL KOLLMANNOVÁ

Zveřejněné soukromí

Utváření obrazu soukromého života politiků v médiích

Soukromí politiků se od roku 1989 zásadně proměnilo: spolu se svobodou slova se dostalo na přední stránky novin. Příběhy o rozvodech, láskách, milostných aférách politiků a političek či jen o jejich procházkách se psem nebo víkendů na chalupě se staly nedílnou součástí novin, televizních zpráv a časopisů. Informace, které se dříve pohybovaly ve sféře pečlivě utajovaných klepů, se staly předmětem novinářského zájmu – a také produktem, který lze prodat. Česká společnost prošla během dvou dekád postupným vývojem, kdy si všechny tři zúčastněné strany – politici, veřejnost a média – vytvářely vlastní hranice a bariéry toho, kam až se smí zajít, co všechno ještě lze říci, ukázat a otisknout. Tato kniha mapuje hlavní milníky a aktéry tohoto složitějšího vývoje a na konkrétních příkladech ukazuje, jak se politici snaží svůj mediální obraz budovat a jak jej média zobrazují.

Brož., 204 str., 229 Kč

JIRÍ MALÍŘ A KOL.

Biografický slovník poslanců moravského zemského sněmu v letech 1861–1918

Kniha dává čtenářům možnost nahlédnout do životních příběhů osob, které se ve druhé polovině 19. století podílely na vzniku moderních politických elit na Moravě a které v řadě případů významně zasahovaly do politického života celé habsburské monarchie a později i Československa. Formou přehledných biografických portrétů zpracovaných ve více než 600 heslech zachycuje původ, rodinné zázemí, vzdělání, profesní kariéru a veřejnou činnost všech, kteří v letech 1861–1918 zastávali post moravského zemského poslance. Publikace je výsledkem náročného bádání a pátrání po mnohdy zcela zapomenutých osobnostech tehdejšího veřejného života a její snahou je přiblížit životní a politické osudy všech aktérů dobové sněmovní politiky. Její ojedinělost spočívá právě v tom, že jako první zpracovává medailony naprosto všech moravských zemských poslanců, a vyplňuje tak některé mezery v poznání dějin Moravy. Neměla by proto chybět v žádné příruční knihovně zájemců o dějiny druhé poloviny 19. a první poloviny 20. století.

Formát B5, váz., 888 str., 898 Kč

IVANA NOBLE, KATEŘINA BAUEROVÁ,
TIM NOBLE A PARUSH PARUSHEV

Cesty pravoslavné teologie ve 20. století na Západ

Jakými cestami se pravoslavná teologie ve 20. století dostávala na Západ? Jak byla spojená s domovskými církvemi, které prožívaly otřesy, v nichž mizel starý život a zřídka se objevoval nový? Které poklady tradice patřily k nezbytné výbavě lidí, jejichž minulost v sobě nesla tak velkou tíhu, že bylo nutné učit se nahlížet budoucnost s nadějí? Těmito otázkami se zabývá tato kniha vedoucí čtenáře od dědictví Byzance přes misie k slovanským národům, Mongolský chanát a Osmanský sultanát až do moderní doby. Stopuje, jak se pravoslavný duchovní, církevní, kulturní i intelektuální život dostával na Západ díky prvním moderním misiím, ale pak zejména kvůli nucené emigraci státních věřících, kteří v novém prostředí hledali, jak uchopit a předat dědictví víry a naděje, které si s sebou přinesli, a jak se otevřít novým možnostem, jež touto vírou a nadějí nahlíželi.

Brož., 412 str., 349 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

DOPORUČENÁ PUBLIKACE CDK

DAVID MARSH

Euro

Boj o osud nové globální měny

Knih Euro Davida Marshe je strhujícím příběhem projektu hospodářské a měnové unie. Autor bez příkras popisuje trnitou cestu společné evropské měny od vize k realitě a vysvětluje, proč se euro začalo záhy po svém zavedení hroutit, proč měnovou unii zachvátila dluhová krize a proč se začala utápět v hořkých vnitřních konfliktech. David Marsh tvrdí, že euro se ve stávající podobě udrží nad vodou jen za cenu silících rozporů mezi politiky a voliči. Právě oni ponесou náklady všech špatných rozhodnutí, která dnes hospodářskou a měnovou unii táhnou ke dnu.

George Soros o knize řekl: „Je to politický thriller: obchody a jednání, která stojí za měnou, jež byla vytvořena nejen jako finanční nástroj, ale i jako způsob překonání staletí sporů. Každý, kdo se zajímá o evropskou politiku, ekonomiku a o to, jakou roli má Evropa ve světě zaujímat, si knihu užije.“ Časopis The Economist knihu označil za „nepostradatelný průvodce monetární politikou“.

Brož., 492 str., 398 Kč

Objednávky na adrese:

CDK, Venhudova 17, 614 00 Brno, tel./fax: 545 213 862, e-mail: cdk@cdk.cz, www.cdk.cz

Navštivte internetové stránky
www.fajmon.eu

HYNEK FAJMON

POSLANEC EVROPSKÉHO PARLAMENTU ZA ODS

PROFILY AUTORŮ

Ondřej Krutílek

Analytik legislativy Evropské unie a šéfredaktor Revue Politika (www.revuepolitika.cz). Absolvent politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Autor řady odborných i publicistických textů, příležitostný přispěvatel časopisů Reflex, Týden a Finmag.

Petra Kuchyňková

Analytička legislativy Evropské unie a asistentka na Katedře mezinárodních vztahů a evropských studií Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity. Absolventka politologie, mezinárodních vztahů a evropských studií na Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity. Zabývá se aktuálním děním v Evropské unii, společnou zemědělskou politikou a východní dimenzí vnější politiky Evropské unie. K oblastem jejího odborného zájmu náleží též otázky současné ruské zahraniční politiky a vztahů Rusko – EU.

Iveta Paličková

Analytička legislativy Evropské unie a koordinátorka projektů Centra pro studium demokracie a kultury. Absolventka anglistiky a evropských studií na Filozofické fakultě, resp. Fakultě sociálních studií Masarykovy univerzity.

OBSAH

STALO SE...	6	Vnitřní trh	22
PŘEHLED DĚNÍ PROSINEC 2012	8	Coreper stvrdil kompromis o další regulaci ratingových agentur	22
Doprava	8	Komise navrhla revizi klíčových nařízení týkajících se poskytování státní podpory	24
Rada odmítá přísnější technické kontroly vozidel	8	Rada je pro zpřísnění směrnice o zneužívání trhu	24
Energetika	9	Rada stvrdila kompromis o nových bezpečnostních a emisních standardech	25
Rada přijala závěry týkající se obnovitelné energie	9	pro motocykly	25
Hospodářská a měnová unie	11	EP i Rada definitivně schválili jednotný evropský patent	27
Rada podpořila vznik jednotného mechanismu dohledu, první krok ke vzniku bankovní unie	11	Zemědělství	28
Řecko získalo včas další část potřebné půjčky	13	EP přijal 2 usnesení týkající se podmínek přepravy a zdraví zvířat	28
Členské státy pracují na zavedení bankovní unie	14	Končící kyperské předsednictví prezentovalo na Radě zprávu o reformě SZP	29
Komise představila zprávu o fiskální udržitelnosti	15	VE ZKRATCE...	32
Institucionální záležitosti	15	PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP	41
EP přijal rozpočet na rok 2013 a usnesení o opravném rozpočtu na rok 2012	15	VYBRANÉ STATISTICKÉ ÚDAJE EUROSTAT ZVEŘEJNĚNÉ V PROSINCI 2012	43
Priority irského předsednictví	18	VEŘEJNÉ KONZULTACE V PROSINCI 2012	44
Justice a vnitro	19	KALENDÁŘ NA LEDEN 2013	45
Jednání o konfiskaci majetku z trestné činnosti pokračují	19	SEZNAM ZKRATEK	46
Spotřebitelé	20	SLOVNÍČEK	49
IMCO a Coreper: Kompromis ve věci alternativního řešení spotřebitelských sporů	20	SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR	53
ENVI požaduje změnu vnitrostátního rozhodování o tvorbě cen a úhradách léků	21		
Komise navrhla zpřísnění směrnice o tabákových výrobcích	21		

STALO SE...

Na zasedání Rady 3. 12. 2012 byly přijaty závěry týkající se budoucí podpory energie z obnovitelných zdrojů. Ta má hrát klíčovou roli při dosahování takových cílů EU, jakými jsou přechod k nízkouhlíkové ekonomice, zajištění konkurenceschopnosti, ale také energetické bezpečnosti. Podle Rady k dalším prioritám týkajícím se OZE náleží integrování OZE do energetických trhů, zefektivnění podpory OZE a využití mezinárodní spolupráce na tomto poli (více v příspěvku **Rada přijala závěry týkající se obnovitelné energie**).

Komise 5. 12. 2012 uveřejnila 2 návrhy na revizi nařízení týkajících se poskytování státní podpory (více v příspěvku **Komise navrhla revizi klíčových nařízení týkajících se poskytování státní podpory**).

Coreper 5. 12. 2012 stvrdil kompromis týkající se další regulace ratingových agentur v EU, k němuž zástupci členských států a EP k němu dospěli v listopadu 2012 (více v příspěvku **Coreper stvrdil kompromis o další regulaci ratingových agentur**).

Rada 7. 12. 2012 souhlasila (poté, co tak 5. 12. 2012 učinil Coreper) s revizí směrnice o zneužívání trhu. Stávající norma by se měla výrazně zpřísnit (více v příspěvku **Rada je pro zpřísnění směrnice o zneužívání trhu**).

Rada se na svém zasedání 7. 12. 2012 dohodla na obecném přístupu k návrhu směrnice týkající se konfiskace majetku z trestné činnosti. Tento postoj bude základem pro jednání s EP (více v příspěvku **Jednání o konfiskaci majetku z trestné činnosti pokračují**).

Rada 10. 12. 2012 stvrdila kompromis týkající se zpřísnění bezpečnostních a emisních standardů pro motocykly. Výsledkem by mělo být např. to, že všechny motocykly nad 125 cm³ budou muset být vybaveny systémem ABS (více v příspěvku **Rada stvrdila kompromis o nových bezpečnostních a emisních standardech pro motocykly**).

Plénium EP 11. 12. 2012 a Rada 17. 12. 2012 definitivně schválili zavedení jednotného evropského patentu v režimu tzv. posílené spolupráce (více v příspěvku **EP i Rada definitivně schválili jednotný evropský patent**).

Zástupci výboru IMCO a Coreperu se 11. 12. 2012 dohodli na podpoře (relativně) jednoduchého, levného a rychlého řešení spotřebitelských sporů prostřednictvím jejich alternativního urovnávání (více v příspěvku **IMCO a Coreper: Kompromis ve věci alternativního řešení spotřebitelských sporů**).

EP na plenárním zasedání 12. 12. 2012 přijal nejen nový návrh rozpočtu na rok 2013, ale také návrh opravného rozpočtu na rok 2012. Schválením obou klíčových usnesení se EU nejen vyhnula rozpočtovému provizoriu pro rok 2013, ale také si zajistila chybějících 6 mld. €, které mají pokrýt nedostatek prostředků např. na výměnný program pro studenty a učitele Erasmus. EP v oblasti plateb schválil na první pohled úspornou variantu rozpočtu, vzhledem k závazkům a končícímu finančnímu období 2007–2013 však tyto platby nemusí být definitivní a v rozpočtu 2013 může dojít k dalším opravám (více v příspěvku **EP přijal rozpočet na rok 2013 a usnesení o opravném rozpočtu na rok 2012**).

Rada 13. 12. 2012 po více než 15 hodinách jednání podpořila vznik jednotného mechanismu dohledu, a tedy – v delším časovém horizontu – také bankovní unie. Podle kyperského ministra financí Vassose Shiarlyho, jehož země Radě ve druhé polovině roku 2012 předsedala, dostala „celá Evropa vánoční dárek“ (více v příspěvku **Rada podpořila vznik jednotného mechanismu dohledu, první krok ke vzniku bankovní unie**).

Eurozóna 13. 12. 2012 potvrdila rozhodnutí z listopadu 2012 vyplatit Řecku další díl pomoci (více v příspěvku **Řecko získalo včas další část potřebné půjčky**).

Evropská rada se 14. 12. 2012 dohodla na plánu vytvoření hospodářské a měnové unie na základě hlub-

ší integrace a posílené solidarity. Začíná společným bankovním dohledem (více v příspěvku **Členské státy pracují na zavedení bankovní unie**).

Komise 18. 12. 2012 představila [zprávu](#) o fiskální udržitelnosti týkající se veřejných financí členských států EU v souvislosti s probíhající krizí a demografickými změnami ve společnosti (více v příspěvku **Komise představila zprávu o fiskální udržitelnosti**).

Výbor ENVI 18. 12. 2012 přijal návrh zprávy Antonye Parvanovy k návrhu Komise, jenž by měl zefektivnit a zkrátit vnitrostátní rozhodování o tvorbě cen a úhradách léčivých přípravků (více v příspěvku **ENVI požaduje změnu vnitrostátního rozhodování o tvorbě cen a úhradách léků**).

Na závěr svého 6měsíčního předsednictví v Radě prezentovali zástupci Kypru na jednání ve dnech 18.–19. 12. 2012 zprávu o pokroku v oblasti reformy SZP. Rada otázek zůstává stále otevřená, včetně těch, které pro sebe jako důležité akcentuje ČR. Konec programovacího období v roce 2013 se přitom blíží (více v příspěvku **Končící kyperské předsednictví prezentovalo Radě zprávu o reformě SZP**).

Komise 19. 12. 2012 po dlouholetých přípravách navrhla kontroverzní zpřísnění směrnice o tabákových výrobcích (více v příspěvku **Komise navrhla zpřísnění směrnice o tabákových výrobcích**).

Rada 20. 12. 2012 de facto odmítla návrhy, jejichž cílem bylo zpřísnit minimální normy pro technické kontroly vozidel (více v příspěvku **Rada odmítá přísnější technické kontroly vozidel**).

Od ledna 2013 se předsednictví v Radě EU po Kypru ujme Irsko. Už předtím byly zveřejněny rámcové priority. Podle premiéra Endy Kennyho je mottem předsednictví jeho země „hledání řešení“. Prioritní oblasti, které Irsko hodlá sledovat, byly shrnuty do 3 optimistických slov: stabilita, zaměstnanost, růst. Novou předsednickou zemi čekají zejm. složitá jednání o finanční perspektivě pro období 2014–2020 a reformách výdajových politik. EU navíc v současnosti ambiciózně usiluje o další regulaci finančních trhů a prohloubení integrace v ekonomické oblasti v podobě bankovní unie (více v příspěvku **Priority irského předsednictví**).

PŘEHLED DĚNÍ PROSINEC 2012

DOPRAVA

Rada odmítá přísnější technické kontroly vozidel

Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on periodic roadworthiness tests for motor vehicles and their trailers and repealing Directive 2009/40/EC (KOM(2012)380)

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice Rady 1999/37/ES o registračních dokladech vozidel (KOM(2012)381) Příloha návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady o silničních technických kontrolách užitkových vozidel provozovaných v Unii a o zrušení směrnice 2000/30/ES (KOM(2012)382)

Rada 20. 12. 2012 de facto **odmítla** návrhy, jejichž cílem bylo zpřísnit minimální normy pro technické kontroly vozidel (kvůli snížení počtu nehod způsobených jejich špatným technickým stavem), primárně pak návrh KOM(2012)380.

Kontext

Komise návrhy předložila v červenci 2012 s cílem zachránit více než 1 200 životů ročně a zabránit více než 36 tis. dopravních nehod zaviněných technickou poruchou. Komise ve prospěch nové legislativní úpravy argumentovala tím, že stávající klíčové normy – [směrnice č. 2009/40](#), [směrnice č. 2000/30](#) a [směrnice č. 1999/37](#) – mají původ v roce 1977 a dosud byly revidovány jen „kosmeticky“. Krom toho tvrdila, že „každý den umírá na evropských silnicích při nehodách zaviněných technickou poruchou vozidla více než 5 lidí“. Technické poruchy údajně stojí za 6 % všech autonehod, při nichž každý rok umírá 2 tis. osob a mnoho dalších se zraní. S technickými poruchami souvisí i 8 % všech nehod motocyklů. Závadu, kvůli níž by vůz neprošel technickou kontrolou, má v každém okamžiku až 10 % automobilů. A mnoho technických závad, které ohrožují bezpečnost (např. u ABS a elektronické kontroly stability), ani není podle současných pravidel kontrolováno (více v příspěvku „Komise chce zpřísnit technické kontroly vozidel“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)).

Obsah a sporné body

Komise plánovala zavést:

povinné kontroly skútrů a motocyklů (jež v současnosti nejsou předmětem [směrnice č. 2009/40](#), ale např. v ČR se [uplatňují](#)), neboť jejich (mladí) řidiči jsou [nejrizikovější skupinou](#) účastníků silničního provozu;

povinné kontroly lehkých přívěsů (do 3,5 t);
častější pravidelné kontroly starých vozidel, neboť mezi 5. a 6. rokem narůstá počet vážných nehod zaviněných technickou poruchou (tj. u nového vozidla první kontrola po 4 letech, další po 2 letech a každá další vždy po 1 roce; dnes se uplatňuje „model“ 4-2-2);

častější kontroly automobilů a lehkých užitkových vozidel (tzv. dodávek) s mimořádně vysokým nájedem (mělo by jít o vozidla, která mají v okamžiku první technické prohlídky po 4 letech najeto více než 160 tis. km), čímž se tyto kontroly sladí s kontrolami např. vozidel taxislužby, sanitních vozů ap. (měl by se tedy uplatnit „model“ 4-1-1);

přísnější kontroly stanovením společných minimálních norem pro STK (viz např. seznam minimálního zkušebního zařízení, resp. požadavky na jeho technickou specifikaci, požadavky na znalosti a schopnosti techniků STK, standardizace pravidel pro posuzování nedostatků odhalených při kontrolách ap.);

povinné kontroly elektronických bezpečnostních prvků vozidel;

(přeshraniční) evidenci stavu tachometrů k zabránění podvodům s počty najetých kilometrů;

zvýšení počtu silničních technických prohlídek (včetně kontroly zajištění nákladu, jenž v 25 % případů nebývá zajištěn dostatečně, a proto dochází k dopravním nehodám), aby v jednotlivých členských státech odpovídal počtu zaregistrovaných (primárně užitkových) vozidel.

Ve všech případech měly nové návrhy definovat společné minimální normy, jež si příslušné členské státy měly moci na svém území zpřísnit.

V případě historických vozidel, zemědělských vozidel či vozidel s konstrukční rychlostí do 40 km/h mělo být možné jejich provozovatele osvobodit od povinnosti pravidelně kontrolovat technický stav vozidla.

Rada z uvedeného výčtu explicitně (zejm. kvůli postoji Německa) odmítla:

■ povinné kontroly skútrů, motocyklů a lehkých přívěsů (do 3,5 t; proti odmítnutí byla Itálie, Rumunsko či Řecko);

■ častější pravidelné kontroly lehkých užitkových vozidel (tzv. dodávek) s mimořádně vysokým nájzdem (proti odmítnutí byla zejm. Belgie, Lotyšsko, Rakousko, Rumunsko a Slovinsko);

■ Komisi požadovanou přísnou (přeshraniční) evidenci stavu tachometrů k zabránění podvodům s počty najetých kilometrů (tj. Rada ji neodmítla jako takovou, pouze v podobě navržené Komisi; ke kontrolám by mělo docházet při kontrolách na STK).

Členské státy navíc podpořily změnu návrhů nařízení (2 ze 3 návrhů) na směrnice.

Rada naopak podpořila:

■ častější pravidelné kontroly starých soukromě provozovaných vozidel (tj. u nového vozidla první kontrola po 4 letech, další po 2 letech a každá další vždy po 1 roce; dnes se uplatňuje „model“ 4-2-2);

■ přísnější kontroly stanovením společných minimálních norem pro STK (viz např. seznam minimálního zkušebního zařízení, resp. požadavky na jeho technickou specifikaci, požadavky na znalosti a schopnosti techniků STK, standardizace pravidel pro posuzování nedostatků odhalených při kontrolách ap.);

■ vzájemné uznávání protokolů z STK (a přeshraniční elektronizaci dotčené agendy).

Proti návrhům se již dříve postavila motocyklistická federace FEMA s tím, že implementace nové legislativy bude nákladná a ve svém výsledku nikomu nepomůže. Navíc nehod způsobených motocykly ve špatném technickém stavu podle FEMA není, jak tvrdí Komise, 8 %, ale pouze 0,3 %.

FIA zase rozporovala požadavek na častější technické kontroly vozidel; mezi stářím vozu a zhoršováním jeho technického stavu údajně neexistuje prokazatelný vztah. Navíc většina nehod není způsobována špatným technickým stavem vozidel, ale spíše chybami řidičů. Podporu ze strany FIA ovšem měla a má snaha Komise bránit manipulacemi se stavy tachometrů.

Další vývoj

■ Přestože se Rada k návrhům vyjádřila negativně, jejich projednávání bude pokračovat, protože se k nim ještě nevyslovil EP (v což ostatně vkládá své naděje i Komise). Navíc Radou přijatý tzv. obecný přístup není završením jejího prvního čtení, pouze pozicí k jednání s EP.

Pokud by Komisi nepodpořil ani EP, existuje (z hlediska Komise nepopulární) eventualita stažení předložených návrhů.

ENERGETIKA

Rada přijala závěry týkající se obnovitelné energie

[Council of the European Union: Council conclusions on Renewable Energy. 3204th Transport, Telecommunication and Energy Council meeting Brussels, 3 December 2012](#)

■ Na [zasedání](#) Rady 3. 12. 2012 byly přijaty [závěry](#) týkající se budoucí podpory energie z obnovitelných zdrojů. Energie z obnovitelných zdrojů má hrát klíčovou roli při dosahování takových cílů EU, jakými jsou přechod k nízkouhlíkové ekonomice, zajištění konkurenceschopnosti, ale také energetické bezpečnosti. Podle závěrů Rady k dalším prioritám týkajícím se OZE náleží integrování OZE do energetických trhů, zefektivnění podpory OZE a využití mezinárodní spolupráce na tomto poli.

Kontext

■ V červnu 2012 EK zveřejnila [sdělení](#) s názvem „Obnovitelná energie: významný činitel na evropském trhu s energií“. V něm se věnovala budoucnosti své politiky v oblasti OZE zejm. po roce 2020. EK po tomto datu počítá s posílením role OZE, volá po koordinovanějším přístupu, reformě mechanismů na podporu OZE a využití spolupráce mezi členskými státy na bázi obchodování s OZE.

EK počítá s OZE také v rámci své strategie, která se týká energetické bezpečnosti, protože (jak zdůrazňuje sdělení) OZE napomáhají diverzifikaci a zabezpečení energetických zdrojů. Podle EK mají OZE význam nejenom v rámci známé politiky snižování emisí skleníkových plynů, ale přispívají také k ekonomickému růstu, protože mají posilovat konkurenceschopnost, přispívat k vytváření nových pracovních míst a exportních příležitostí.

■ Stojí přitom za zmínku, že EK si zároveň začíná být vědoma i toho, že OZE nejsou bez problémů. V říjnu 2012 EK v reakci na znepokojivý trend z posledních let – zabírání zemědělské půdy využitelné pro pěstování potravinářských plodin za účelem produkce plodin určených k výrobě biopaliv – vydala [návrh](#), jehož cílem má být limitace použití biopaliv, k jejichž produkci se primárně využívá plodin určených pro potravinářský průmysl (více v příspěvku „Komise vydala sdělení omezující biopaliva první generace“, [Monitoring říjen 2012](#)).

■ OZE tedy zdaleka nepředstavují „všemocné“ řešení problémů energetické nebo environmentální politiky EU, Unie ale i nadále počítá s tím, že je bude významně podporovat, jak naznačují i závěry Rady.

Obsah

Evropská rada v roce 2007 [stanovila](#) cíl v podobě dosažení 20% podílu OZE na celkové spotřebě energie v EU.

Podle závěrů Rady se jedná o jeden ze stěžejních cílů EU, který se týká nejen energetiky, ale také unijní politiky v oblasti zaměstnanosti a růstu, jak je definována strategií [Evropa 2020](#).

S dosažením tohoto cíle počítala EK také ve sdělení z června 2012. Podle Rady by proto mělo dojít především k většímu otevření trhu s elektřinou v rámci EU a k lepší integraci OZE do tohoto trhu.

S dokončením vnitřního trhu s elektrickou energií se v EU počítá do roku 2014, je ovšem otázkou, zda se tohoto cíle podaří dosáhnout vzhledem k problémům s implementací tzv. třetího liberalizačního balíku v některých členských zemích.

Problémy s využíváním energie z OZE jsou známé, proto by do budoucna měly následovat především investice do podpory energetických sítí a infrastruktury, chce-li se EU těmto problémům vyhnout. Unie chce dále využívat spolupráce a obchodních vztahů mezi členskými státy (závěry Rady hovoří především o spolupráci v regionech Středomoří nebo Černého moře či o využívání potenciálu spolupráce v rámci tzv. Energetického společenství a sousedské politiky EU), klást důraz na technologické inovace a udržitelnost (viz zmíněné problémy některých OZE, zejm. biopaliv).

Navzdory některým již zmíněným problémům závěry Rady i nadále považují za dobrý legislativní základ stávající [směrnici č. 2009/28](#) o podpoře energie z OZE, a to především proto, že do roku 2020 představuje jistotu pro investory.

Postoj ČR

Prosincového jednání Rady se za ČR zúčastnil ministr průmyslu a obchodu Martin Kuba, který v následném [tiskovém prohlášení](#) zdůraznil, že za úspěch jednání z pohledu ČR považuje především to, že v debatě byl zohledněn také více realistický postoj k problematice OZE, jenž zastává jak ČR, tak i další státy Visegrádské čtyřky. V závěrech Rady se tak podle ministra Kuby např. neobjevila konkrétní zmínka o nových evropských cílech pro OZE po roce 2020.

V souvislosti s OZE, jejich podporou a rozvojem v rámci EU se ČR potýká především s neplánovanými průtoky elektřiny, které ohrožují bezpečnost rozvodné sítě jak v ČR, tak také v některých okolních státech (především v Polsku). Ministr Kuba v této souvislosti poukázal na to, že příslušné dokumenty EK, včetně [zprávy](#) o dosavadním fungování

vnitřního trhu s energií, která byla vydána v listopadu 2012, zmiňují tento problém pouze okrajově. Ocenil ale postoj komisaře pro energetiku Günthera Oettingera, podle kterého by další rozvoj OZE (z pohledu ČR zejm. v Německu) měl být doprovázen odpovídajícími mechanismy, které uvedené jevy budou eliminovat.

Další vývoj

Rada vyzvala EK, aby předložila tentokrát nezávazné pokyny týkající se zlepšování vnitrostátních režimů podpory OZE a také zvláštní pokyny týkající se mechanismů spolupráce, v souladu se směrnicí o podpoře energie z OZE.

O konkrétních cílech jednání o perspektivě OZE po roce 2020 se v závěrech Rady nehovoří, zmíněno je pouze to, že je potřeba je řádně připravit, včas zvážit vhodné možnosti podpory, řešit zbývající nedostatky především v oblasti infrastruktury a integrace trhu a zohledňovat přitom všechny cíle energetické politiky EU. EK by měla podle Rady především provést analýzy možných dopadů podpory OZE na ceny pro spotřebitele, na konkurenceschopnost ekonomik členských států a také na přínosy, pokud se jedná o bezpečnost dodávek energií. V potaz by měly být vzaty také širší souvislosti, a to nejen politické, ale také souvislosti týkající se technologického vývoje.

EK by měla podle Rady nejpozději v roce 2014 předložit pevnější rámec pro oblast rozvoje OZE a provést přitom také některé změny ve směrnicí z roku 2009. Lze přitom očekávat, že by se tyto změny mohly týkat udržitelnosti biopaliv. Cíle pro oblast OZE po roce 2020 by podle Rady měly vzít v úvahu také nákladovou efektivitu, podporovat bezpečnost dodávek, inovace, konkurenceschopnost ap., závěry Rady však jednoznačně zdůrazňují, že právě zvýšení podílu energie z OZE je vedle posílení energetické účinnosti a infrastruktury jedním z hlavních faktorů, které by měly přispět právě k posílení konkurenceschopnosti v EU.

I do roku 2030 a dále se tedy počítá s růstem podílu OZE v EU, navzdory tomu, že konkrétní opatření závěry Rady zatím nespécifikují.

HOSPODÁŘSKÁ A MĚNOVÁ UNIE

Rada podpořila vznik jednotného mechanismu dohledu, první krok ke vzniku bankovní unie

Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě.

Plán ustavení bankovní unie ([KOM\(2012\)510](#))

Návrh nařízení Rady, kterým se Evropské centrální bance svěřují zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi ([KOM\(2012\)511](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 1093/2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), pokud jde o jeho vztah k nařízení Rady (EU) č. .../..., kterým se Evropské centrální bance svěřují zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi ([KOM\(2012\)512](#))

Rada 13. 12. 2012 po více než 15 hodinách jednání [podpořila](#) vznik jednotného mechanismu dohledu (single supervisory mechanism, SSM), a tedy – v delším časovém horizontu – také bankovní unie. [Podle kyberského ministra financí Vassose Shiarlyho](#), jehož země Radě ve druhé polovině roku 2012 předsedala, dostala „celá Evropa vánoční dárek“.

Kontext

Komise předložila 2 návrhy týkající se SSM v září 2012 a doplnila je komplexním plánem na ustavení bankovní unie (v podobě sdělení; více v příspěvku „Komise předložila další konkrétní návrhy na vznik bankovní unie“, [Monitoring září 2012](#)). Výbor ECON o návrzích jednal v listopadu 2012 a přijal k nim zprávy [Marianne Thyssen](#) a [Svena Giegolda](#) (více v příspěvku „ECON hlasoval o jednotném mechanismu dohledu a potenciálním vzniku bankovní unie“, [Monitoring listopad 2012](#)).

Na vzniku bankovní unie se v základních parametrech shodly hlavy států a vlád na summitu v červnu 2012 a podpořil jej i MMF (více v příspěvku „Měsíc ve znamení summitu Evropské rady“, [Monitoring červen 2012](#)). Kromě toho Komise již několik týdnů předtím předložila rozsáhlý, více než 170stránkový návrh mající do budoucna zajistit, aby členské státy nemusely z veřejných prostředků saturovat banky, jež se v průběhu finanční krize dostaly do potíží kvůli nedostatku likvidity (více v příspěvku „Komise chce, aby vznikla ‚bankovní unie‘“, [Monitoring červen 2012](#)).

Bankovní unie by obecně měla být složena z níže uvedených komponent.

Komponenty bankovní unie (v podobě klíčových návrhů Komise)

Jednotné kapitálové požadavky na banky

(více v příspěvku „ECON a Rada jednali o nových pravidlech kapitálové přiměřenosti bank, [Monitoring květen 2012](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o obezřetnostních požadavcích na úvěrové instituce a investiční podniky ([KOM\(2011\)452](#))

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o přístupu k činnosti úvěrových institucí a o obezřetnostním dohledu nad úvěrovými institucemi a investičními podniky a o změně směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/87/ES o doplňkovém dozoru nad úvěrovými institucemi, pojišťovnami a investičními podniky ve finančním konglomerátu ([KOM\(2011\)453](#))

Jednotný mechanismus dohledu nad bankami

Návrh nařízení Rady, kterým se Evropské centrální bance svěřují zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi ([KOM\(2012\)511](#))

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 1093/2010 o zřízení Evropského orgánu dohledu (Evropského orgánu pro bankovníctví), pokud jde o jeho vztah k nařízení Rady (EU) č. .../..., kterým se Evropské centrální bance svěřují zvláštní úkoly týkající se politik, které se vztahují k obezřetnostnímu dohledu nad úvěrovými institucemi ([KOM\(2012\)512](#))

Společný systém pojištění bankovních vkladů

(více v příspěvku „EP: Za 15 let budou bankovní vklady garantovány až do výše 100 tis. €“, [Monitoring únor 2012](#))

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady .../.../ EU o systémech pojištění vkladů [přepřevázané znění] ([KOM\(2010\)368](#))

Společný rámec pro řešení problémů bank v krizi

(více v příspěvku „Komise chce, aby vznikla ‚bankovní unie‘“, [Monitoring červen 2012](#))

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví rámec pro ozdravné postupy a řešení problémů úvěrových institucí a investičních podniků a kterou se mění směrnice Rady 77/91/EHS a 82/891/ES, směrnice 2001/24/ES, 2002/47/ES, 2004/25/ES, 2005/56/ES, 2007/36/ES a 2011/35/ES a nařízení (EU) č. 1093/2010 ([KOM\(2012\)280](#))

Obsah a sporné body

Z hlediska projednávání se obecně ukázalo být nejproblématictějším načasování legislativního procesu, resp. požadavek Komise, aby SSM začal fungovat už 1. 1. 2013. Evropská rada proto již v říjnu 2012 – navzdory hlasům EP – konstatovala, že do konce roku 2012 by mělo dojít pouze k dohodě o SSM, mechanismus samotný by měl začít fungovat až v průběhu roku 2013. Nakonec by měl SSM podle Rady začít fungovat nejdříve 1. 3. 2014.

SSM by měl být tvořen ECB a národními dohledovými orgány (zpravidla centrálními bankami), přičemž ECB by měla (v souladu s požadavky Německa) vykonávat přímý dohled (a intervence) jen nad nejdůležitějšími bankami eurozóny (těmi, jejichž pád by mohl představovat systémové riziko, což by údajně měly být banky s aktivy převyšujícími 30 mld. € a/nebo ty, které tvoří výrazný, 20% podíl na národním bankovním trhu a současně tento podíl – vyjádřený jako podíl HDP dané země – dosáhne alespoň 5 mld. €, celkem by jich mělo být 130–150, podle některých zdrojů až 300), popř. nad bankami požívajícími veřejné podpory, a národní centrální banky by si i nadále měly zachovat pravomoc konat v otázkách typu ochrany spotřebitele, praní špinavých peněz, platebních systémů či správy dceřiných společností (a *údajně* i poboček) bank ze třetích zemí, což v průběhu negociací patřilo mj. i mezi požadavky ČR.

Obecně platí, že dohledová a měnová role ECB by měly být zcela odděleny. Pokud by mezi nimi nastal rozpor, „panel“ všech států participujících na SSM (tj. členů i nečlenů eurozóny) by jej měl řešit hlasováním prostou většinou.

Nečlenové eurozóny by měli mít možnost se k SSM připojit (což je v souladu s pozicí ECON, který se staví za maximálně „inkluzivní“ systém; o připojení k SSM zatím neuvažuje ČR, Švédsko a Velká Británie). Pokud „sbor dohlížitelů“ SSM (se zastoupením členů i nečlenů eurozóny) přijme prostou většinou rozhodnutí a Rada guvernérů ECB jej nezpochybní, mělo by být toto rozhodnutí považováno za přijaté. V opačném případě by Rada guvernérů nekonala sama, ale požádala by právě „sbor dohlížitelů“ o nové rozhodnutí.

Co se týče sporného hlasování v EBA (zajišťující, aby postupy dohledu byly v celé EU jednotné) Rada se v souladu s pozicí ECON (a Velkou Británií, která rozporovala původní návrh Komise) postavil za hlasování tzv. dvojí většinou, která by neměla zvýhodňovat členy eurozóny (neboť EBA sdružuje všechny členské státy EU). Pokud se 5 nebo více členských států nebude účastnit dohledu ECB (tj. nebude součástí eurozóny),

všechna rozhodnutí EBA by měla být přijímána prostou většinou členů eurozóny a zároveň prostou většinou nečlenů eurozóny.

Dohoda mezi členskými státy zatím nepanuje stran přesného časového harmonogramu možné rekapitalizace bank z ESM („prolomení bludného kruhu mezi bankami a státy“), pro niž má být vznik SSM – alespoň podle Německa – podmínkou (opačný názor zastává z pochopitelných důvodů např. Španělsko). Dočasně by proto měla být rekapitalizace z ESM podle některých zdrojů možná i bez SSM za předpokladu jednomyslného souhlasu v rámci ESM a přímého dohledu ECB na příslušnou bankou.

Konsenzus v Radě týkající se vzniku SSM přivítal např. guvernér ECB [Mario Draghi](#) či předseda Komise [José Manuel Barroso](#). Summit Evropské rady, který probíhal ve dnech 13.–14. 12. 2012, tedy bezprostředně po jednání Rady, pak *dodal*, že „operační rámec“ přímé rekapitalizace z ESM by měl být dojednan „co nejdříve v prvním pololetí roku 2013“.

Pozice ČR

Reprezentace ČR dala již dříve mnohokrát najevo, že bude vůči bankovní unii (a především SSM) obezřetná, a to i přesto, že se má obligatorně týkat jen zemí eurozóny.

ČR se obávala a obává zejm. o pravomoci [ČNB](#), a proto několikrát pohrozila vetováním návrhů majících vést ke vzniku SSM (resp. KOM(2012)511, v jehož případě Rada rozhoduje jednomyslně a EP je pouze konzultován).

Výsledkem je příslib „záruk“ ve věci podmínek potenciálních změn „dcer“ (zahraničních) mateřských bank (sídlicích v českém případě prakticky výhradně v eurozóně) na pobočky. Příslušná centrální banka by navíc neměla „matku“, na niž dohlíží, vyzývat k tomu, aby změnila svou „dceru“ na pobočku, čímž by v českém případě oslabila postavení ČNB (nehledě na skutečnost, že na pobočky se nevztahuje český fond pojištění vkladů, nýbrž fond té země, v níž sídlí mateřská banka).

Předseda vlády Petr Nečas na summitu Evropské rady prohlásil, že ČR nemá důvod se k SSM připojit (tedy pokud ČR nebude součástí eurozóny), neboť nikdo neví, jak bude výsledná bankovní unie přesně vypadat (neboť o ostatních návrzích se zatím jedná). Obdobnou „vyčkávací“ pozicí podle něj zastává např. Polsko, Švédsko či Maďarsko.

Další vývoj

V následujícím období by měli s členskými státy jednat zástupci ECON s cílem dosáhnout stran SSM kompromisu již v prvním čtení. Poprvé se

sešli 18. 12. 2012, další negociace se uskuteční ve dnech 7.–8. 1. 2013 a pravděpodobně i po jednání Coreperu 17. 1. 2013.

Co se týče dalších komponent bankovní unie, problematická jsou jednání především v otázce jednotných kapitálových požadavků na banky. Negociace jsou zejm. kvůli bonusům bankéřům (resp. kvůli požadavku ECON, aby nepřesahovaly jejich fixní mzdy) již od května 2012 de facto u ledu, přestože formálně pravidelně probíhají (více v příspěvku „ECON a Rada jednali o nových pravidlech kapitálové přiměřenosti bank, [Monitoring květen 2012](#)). Nadto summit Evropské rady, který probíhal ve dnech 13.–14. 12. 2012, [vzval](#) Komisi, aby výše zmíněný návrh týkající se společného rámce pro řešení problémů bank v krizi během roku 2013 doplnila analogickým návrhem pro státy participující na SSM. Ten by měl být schválen do konce stávajícího volebního období EP, tedy do června 2014, měl by „zajistit spravedlivou rovnováhu mezi domovskou a hostitelskou zemí“ a měl by „zajistit finanční stabilitu (...) a současně v případě bankovní krize chránit daňové poplatníky (...) Jednotný mechanismus pro řešení problémů bank by měl být založen na příspěvcích samotného finančního sektoru a jeho součástí by měly být vhodné a účinné mechanismy jistění (backstop). Toto jistění by mělo být ve střednědobém horizontu fiskálně neutrální, a to tím, že zajistí, aby prostředky poskytnuté v rámci veřejné pomoci byly získány zpět formou odvodů, jež by byly finančnímu odvětví následně uloženy.“ Bezprostředně po summitu se objevily [komentáře](#), že schválit popsany mechanismus do voleb do EP je velmi ambiciózní, navíc údajně dojde k další petrifikaci rozdílů mezi ekonomicky relativně zdravým „severem“ (např. Německo, Nizozemsko) a problematičtější „jihem“ (zejm. Francie, Španělsko, Itálie) eurozóny a EU.

Již předložené (ve výčtu výše uvedené) návrhy by měla Rada projednat do konce března 2013, aby členské státy mohly s EP dospět ke kompromisu do konce června 2013.

Řecko získalo včas další část potřebné půjčky

[Eurogroup Statement on Greece, 13. 12. 2012](#)

Eurozóna 13. 12. 2012 potvrdila rozhodnutí z listopadu 2012 vyplatit Řecku další díl pomoci.

Kontext

Řecko je již 6 let v recesi a výkonost jeho ekonomiky je o 25 % nižší než v roce 2007. Očekává se, že jeho zadluženost v roce 2013 stoupne na

190% HDP (v roce 2007 to bylo 115% HDP). Řecko od roku 2010 dostává pomoc z EU, resp. z eurozóny. V roce 2012 získalo druhý balík pomoci (více v příspěvku „Druhý záchranný balík Řecku a další otázky krize eura“, [Monitoring březen 2012](#)). Jednou z podmínek ale je, že země sníží svůj dluh do roku 2020 na 120% HDP.

To je podle mnoha studií a analýz bez další podpory ze strany EU nereálné. Proto eurozóna navrhuje prodloužit tuto lhůtu do roku 2022. Řecko už příští rok bude v primárním přebytku, jeho příjmy tedy dokážou pokrýt chod a výdaje státu, samo však nebude mít na placení dluhů. Způsobů, jak dostat dluh pod kontrolu, je několik – od škrťů výdajů samotnými Řeky, přes odepsání dluhu soukromými i veřejnými věřiteli až po snížení úrokové sazby úvěrů. Prodloužení lhůty odmítá MMF, odpis pohledávek států zase vlády dotčených států.

Po několika jednáních se zástupci eurozóny a MMF v listopadu 2012 shodli na politické dohodě týkající se udržitelnosti řeckého dluhu a uvolnili slibované finanční prostředky ve výši 43,7 mld. €, které budou k dispozici do konce roku 2012 a začátkem roku 2013 (více v příspěvku „Eurozóna uvolní Řecku do konce roku 43,7 mld. €“, [Monitoring listopad 2012](#)).

Obsah

Řecká vláda na začátku prosince 2012 úspěšně dokončila odkup svého dluhu v nominální hodnotě 32 mld. €, což představuje přibližně polovinu celkového nesplaceného řeckého dluhu v držení soukromého sektoru. Eurozóna potvrdila, že tento výsledek napomůže k podstatnému snížení poměru řeckého dluhu k HDP. Cílem Řecka je veřejný dluh snížit na 124% HDP do roku 2020. V prosinci 2012 mu proto byla vyplacena první část půjčky ve výši 34,3 mld. €, zbylé části budou vyplaceny v prvních měsících roku 2013.

Na Řecko je silně navázán i Kypr, jehož banky značně ztratily, když byla Řecku odmazána část dluhu. Kypr během roku 2012 požádal o finanční pomoc, jejíž podrobné aspekty nejsou ještě známy (více v příspěvku „Vývoj situace v zadlužených státech eurozóny“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)). V německém tisku se objevily spekulace, že MMF půjčku Kypru neschválí, pokud neproběhne seškrtání dluhu věřiteli. Tento proces trval v Řecku přes půl roku. Kypr se však podle mnohých nepustil do žádných vážných jednání. Země údajně potřebuje 17 mld. €. Podle německých zdrojů se navíc na Kypru jen perou špinavé peníze, zejm. z Ruska. Rusko již Kypru půjčku v minulosti poskytlo.

Členské státy pracují na zavedení bankovní unie

Závěry Evropské rady, 14. 12. 2012

Evropská rada se 14. 12. 2012 dohodla na plánu dotvoření hospodářské a měnové unie na základě hlubší integrace a posílené solidarity. Začíná společným bankovním dohledem.

Kontext

Diskuse o dalším posilování hospodářské správy se vedou od května 2010, kdy Komise [předložila](#) návrh strategie pro posilování správy ekonomických záležitostí v Evropě. Na jejím základě byl přijat balík šesti právních aktů (tzv. six pack), které vstoupily v platnost v prosinci 2011 (více v příspěvku [více v příspěvku „EP a Rada dosáhly kompromisu stran rozpočtových pravidel v eurozóně“](#), [Monitoring září 2011](#)).

V projevu k EP 12. 9. 2012 José Manuel Barroso volal po federaci národních států. Nejprve je ale podle předsedy Komise nutné posunout se směrem k hluboké a skutečné ekonomické unii. K tomu je ale zapotřebí změna smluv nebo vytvoření smlouvy zcela nové. Již v září 2012 předseda Komise slíbil, že představí konkrétní návrhy opatření před volbami do EP v roce 2014.

Komise proto 28. 11. 2012 uveřejnila [plán](#) prohloubení, a tím i vytvoření skutečné HMU (více v příspěvku [„Komise navrhla plán na vytvoření skutečné hospodářské unie“](#), [Monitoring listopad 2012](#)).

Obsah

Hlavním tématem summitu Evropské rady 14. 12. 2012 byla již předjednaná témata. Tedy budoucnost bankovní unie a její financování, resp. dohled nad bankami a půjčka Řecku. Komise také na summitu představila plán na vytvoření skutečné hospodářské unie, tzv. plán EMU 2.0 (více v příspěvku [„Komise navrhla plán na vytvoření skutečné hospodářské unie“](#), [Monitoring listopad 2012](#)). Výsledky jednání podpořil MMF.

Před zahájením summitu jednal předseda Komise Barroso a zástupce kyperského předsednictví s poslanci EP. Ti byli k plánovanému summitu skeptičtí a kritičtí. Zástupci levice, liberálních a křesťanských demokratů odmítají mezivládní systém, který podle nich zklamal a nevede k činům. Poslanci ECR a EFD naopak chtějí méně Evropy.

Lídři se na summitu dohodli na zavedení jednotného bankovního dohledu pod záštitou ECB, který má být prvním krokem k bankovní unii (podrobně viz výše). Je to cíl krátkodobý, ale kvůli nadcházejícím parlamentním volbám

v Německu pro kancléřku Angelu Merkelovou přijatelný.

Obecně není otázka rychlosti a hloubky integrace eura jednoznačná ani pro její zastánce. Rozcházejí se hlavně v tom, který krok by měl být první – zda společné financování, nebo ztráta suverenity. Na jedné straně je Německo, Nizozemsko a severské státy a na straně druhé Francie, Španělsko a Itálie.

Německo přišlo s návrhem tzv. závazných smluv (contractual agreements) mezi členskými státy a institucemi EU. Vlády by se zavázaly provést reformy doporučené Komisí. Závazné by byly i pro národní parlamenty. Do systému by to podle Angely Merkelové vneslo demokratickou legitimitu. Dalším bodem je vytvoření již dříve diskutovaného společného rozpočtu eurozóny, který by byl financován z výnosů z daně z finančních transakcí (viz níže). Německo trvá na tom, že jakýkoli nový rozpočet, který by měl sloužit k odměňování států eurozóny za provedené reformy, by neměl mít k dispozici více než 20 mld. €. Představa, že bude obsahovat stovky miliard eur a financovat nezaměstnané ve Španělsku, je podle Německa lichá. Dánsko je k danému kroku ještě skeptičtější než Německo. Německo souhlasilo, aby se rozpočet eurozóny nazýval „mechanismus solidarity“.

Eurozóna 2012 v heslech

Evropský semestr (od roku 2011)
Fiskální smlouva (navazující na Pakt pro euro z roku 2011) ([Monitoring leden 2012](#))
(Druhý) záchranný balík pro Řecko ([Monitoring únor 2012](#))
Evropský stabilizační mechanismus (ESM) ([Monitoring březen 2012](#))
Zpřísnění Paktu stability a růstu ([Monitoring květen 2012](#))
Bankovní unie ([Monitoring červen 2012](#) a následující)
Two pack = finanční disciplína (dohled) v eurozóně (navazuje na balík 6 norem, tzv. six pack, z roku 2011)
Posílení pravomocí ECB
Mechanismus solidarity = rozpočet eurozóny
Jednotný mechanismus dohledu = dohled nad bankami eurozóny
Závazné smlouvy = dohody, na jejichž základě by měly členské státy eurozóny realizovat reformy doporučené Komisí

Komise představila zprávu o fiskální udržitelnosti

[Zpráva o fiskální udržitelnosti 2012](#)

Komise 18. 12. 2012 představila [zprávu](#) fiskální udržitelnosti týkající se veřejných financí členských států EU v souvislosti s probíhající krizí a demografickými změnami ve společnosti.

Kontext

Zpráva reaguje na požadavek Rady z listopadu 2009. Zhodnocení fiskální udržitelnosti je dlouhodobá záležitost vyžadující multidisciplinární přístup.

Obsah

Tzv. krátkodobý fiskální stres, který byl nejvíce patrný v roce 2010, podle zprávy stále přetrvává (a v roce 2013 také bude přetrvávat) hlavně ve Španělsku a na Kypru. Ze střednědobého hlediska bude zapotřebí učinit další strukturální změny tak, aby se zemím, jako je Španělsko, Belgie, Slovinsko a Velká Británie, podařilo snížit do roku 2030 veřejný dluh pod 60% HDP.

Komise považuje za největší hrozbu fiskální stability stárnutí populace a zadlužování států. Zpráva odhaduje, že největší zátěží pro systém budou oba fenomény po roce 2020, neboť ve většině zemí dojde k většímu nárůstu starší populace. Aby se veřejný dluh v EU dostal do roku 2030 pod 60% HDP, bude zapotřebí 4,75% HDP k fiskální konsolidaci ve strukturální oblasti. Do roku 2014 bude zapotřebí ušetřit 3% HDP ve strukturální oblasti.

Postoj ČR

ČR podle Komise nečelí ani tak krátkodobému fiskálnímu tlaku jako spíše tlaku středně- a dlouhodobému, a to vzhledem ke stárnutí populace. Pokud by nedošlo k žádným změnám, zejm. v oblasti důchodů, mohlo by dojít k navýšení veřejného dluhu ze 48,1% HDP v roce 2014 na 54,3 v roce 2020 a 78,7% v roce 2030.

INSTITUCIONÁLNÍ ZÁLEŽITOSTI

EP přijal rozpočet na rok 2013 a usnesení o opravném rozpočtu na rok 2012

[Usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. prosince 2012 o postoji Rady k návrhu opravného rozpočtu Evropské unie č. 6/2012 na rozpočtový rok 2012, oddíl III – Komise](#)
[Usnesení Evropského parlamentu ze dne 12. prosince 2012 týkající se postoje Rady k novému návrhu souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2013 – všechny oddíly](#)

EP na plenárním zasedání 12. 12. 2012 přijal nejen nový návrh rozpočtu na rok 2013, ale také návrh opravného rozpočtu na rok 2012.

Schválením obou klíčových usnesení se EU nejen vyhnula rozpočtovému provizoriu pro rok 2013, ale také si zajistila chybějících 6 mld. €, které mají pokrýt nedostatek prostředků např. na výměnný program pro studenty a učitele Erasmus.

Kontext

Komise zveřejnila [původní návrh](#) rozpočtu na rok 2013 v dubnu 2012 (více v příspěvku „Komise zveřejnila návrh rozpočtu pro rok 2013“, [Monitoring duben 2012](#)). Rada přijala [pozici](#) k tomuto návrhu v červenci 2012 v podobě úsporné varianty rozpočtu (více v příspěvku „Rada přijala pozici k rozpočtu na rok 2013“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)). Na plenárním zasedání v říjnu 2012 EP tato úsporná opatření Rady [zamítl](#).

Současně EK na základě informací o plnění rozpočtu v roce 2012 odhalila, že bude od členských států potřebovat další finanční prostředky, aby mohla dostát všem závazkům týkajícím se víceletých programů.

Jednalo se především o financování programu Erasmus či podporu chudších regionů v rámci Kohezního fondu. Na program Erasmus se nedostávalo celkem 90 mil. €, v případě programů na podporu výzkumu to bylo více než 420 mil. €, zdaleka největší platební deficit přesahující 8 mld. € se však objevil v oblasti kohezní politiky a politiky rozvoje venkova. Komise po členských státech ve výsledku [požadovala](#) dodatečný příspěvek do rozpočtu ve výši až 9 mld. € (více v příspěvku „Plénum EP přijalo usnesení k návrhu rozpočtu na rok 2013“, [Monitoring říjen 2012](#)).

Poté, co EP zamítl úsporná opatření týkající se rozpočtu na rok 2013, byl podle pravidel mechanismu spolurozhodování svolán dohodovací výbor. Jednání dohodovacího výboru byla tentokrát komplikována tím, že došlo k propojení obou otázek: rozpočtu na rok 2013 a citlivé otázky chybějících peněz na financování víceletých programů. Jednání ztroskotala 9. 11. 2012 a byla odložena na 13. 11. 2012, kdy byla poslední možnost pro dosažení kompromisu. Zástupci EP se ale závěrečného jednání dohodovacího výboru nezúčastnili. Podle pravidel spolurozhodovací procedury tedy musela EK předložit [nový návrh](#) rozpočtu.

EK v novém návrhu navýšila výdaje v položce „závazky“ (tedy výdaje vázané na implementaci určitých programů a projektů) na 151 mld. €, což je mírný nárůst oproti původnímu návrhu z dubna 2012, který počítal se závazky ve výši 150,9 mld. €. Nárůst měl tedy činit 100 mil. €. Tuto skutečnost chtěla EK

kompenzovat tím, že platby na rok 2013 (to je položka, která odráží skutečné bankovní transfery či převody hotovosti příjemcům finančních prostředků, které se mají za rok 2013 uskutečnit) snížila z původně plánovaných 137,9 mld. € na 137,8 mld. €, tedy opět o 100 mil. €. Touto kalkulací chtěla EK uspokojit jak Radu, která odmítala navyšování výdajů rozpočtu na rok 2013, tak EP, který zase odmítal podstatné škrtky.

Osud nového návrhu a především dohody mezi zástupci členských států v Radě a EP byl ovšem dlouho nejistý. Předseda EP Martin Schulz ještě 30. 11. 2012 [prohlásil](#), že ze strany EP nelze prozatím o dohodě týkající se rozpočtu na rok 2013 či problémů rozpočtu 2012 vůbec hovořit (více v příspěvku „EK vydala nový návrh rozpočtu na rok 2013“, [Monitoring listopad 2012](#)).

Obsah

Navzdory zmíněnému prohlášení předsedy EP plenární zasedání 12. 12. 2012 schválilo rozpočet na rok 2013 v té podobě, která v podstatě odpovídá provizorní dohodě dosažené zástupci EK, Rady a EP 29. 11. 2012.

Podle této dohody by měly výdaje na rok 2013 činit 133 mld. €, tedy o téměř 5 mld. € méně, než žádal nový návrh EK. Součástí dohody byl i návrh na řešení situace schodku, který se vytvořil v roce 2012. Částka potřebná k jeho překlenutí měla na základě této dohody činit 6 mld. €, nikoli 9 mld. €, jak EK původně požadovala.

Na základě balíčku usnesení přijatých na plénu EP byly nakonec schváleny výdaje v platbách pro rok 2013 ve výši 132,8 mld. €, v závazcích to

Vývoj jednání o rozpočtu EU pro rok 2013 v číslech (v mil. €)

Rozpočtová kapitola	Původní návrh rozpočtu 2013		Pozice Rady k původnímu návrhu		Pozice EP k původnímu návrhu	
	Závazky	Platby	Závazky	Platby	Závazky	Platby
1. Udržitelný růst	70530,997	62527,845	70054,448	59030,453	70681,649	62595,797
1a. Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	16032,048	13552,811	15562,899	11655,162	16173,000	13615,563
1b. Soudržnost pro růst a zaměstnanost	54498,949	48975,034	54491,549	47375,291	54508,649	48980,234
2. Ochrana a řízení přírodních zdrojů	60282,441	57393,809	59971,444	57474,312	60274,311	57930,279
<i>Z toho výdaje na přímé platby a řízení zemědělských trhů</i>	44100,549	44083,131	43795,349	43776,431	44086,549	44069,131
3. Občanství, svoboda, bezpečnost a spravedlnost	2081,641	1574,600	2057,176	1514,080	2105,891	1591,770
4. EU jako globální aktér	9467,169	7311,588	9295,471	6277,296	9583,119	7272,888
5. Administrativa	8544,418	8545,518	8398,234	8399,334	8506,867	8507,417
Celkem	150906,667	137899,361	149776,772	132695,475	151151,837	137898,151
Jako % HND EU	1,13 %	1,03 %	1,12 %	0,99 %	1,13 %	1,03 %

Rozpočtová kapitola	Nový návrh rozpočtu 2013		Konečná verze rozpočtu 2013	
	Závazky	Platby	Závazky	Platby
1. Udržitelný růst	70613,663	62535,795	70629,649	59077,638
1a. Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	16105,014	13558,461	16121,000	11889,055
1b. Soudržnost pro růst a zaměstnanost	54508,649	48977,334	54508,649	47188,582
2. Ochrana a řízení přírodních zdrojů	60249,041	57899,909	60149,041	57489,342
<i>Z toho výdaje na přímé platby a řízení zemědělských trhů</i>	44056,549	44039,131	43956,549	43934,294
3. Občanství, svoboda, bezpečnost a spravedlnost	2105,891	1593,445	2105,891	1514,964
4. EU jako globální aktér	9583,119	7271,888	9583,119	6324,678
5. Administrativa	8506,867	8506,542	8430,691	8430,366
Celkem	151058,581	137797,579	150898,391	132836,988
Jako % HND EU	1,13 %	1,03 %	1,13 %	0,99 %

Zdroj: European Parliament: 2013 Budgetary procedure – Evolution of European Union expenditure by financial framework heading

má být 150,9 mld. €. V platbách se tedy podařilo udržet výdaje rozpočtu pod 1% stropem ve vztahu k HND EU, výdaje v platbách mají činit 0,99% HND EU (v případě rozpočtu pro rok 2012 došlo k překročení jednocentního stropu, platby činily 1,05% HND EU). V závazcích je to pro rok 2013 1,13% HND EU (v rozpočtu na rok 2012 dosahovaly závazky 1,15% HND EU).

EP se tedy ztotožnil s dohodou vzešlou z třístranných jednání, nepřijal žádný pozměňovací návrh a bylo upřednostněno rychlé řešení ve snaze zabránit rozpočtovému provizoriu.

Požadavky EP se týkaly převážně jen navyšování některých částek v sekci závazků oproti roku 2012. Jedná se především o Kapitulu 1a týkající se konkurenceschopnosti, kde došlo k navýšení závazků oproti roku 2012 o necelých 5%, což je navýšení jdoucí na vrub především 7. rámcovému programu pro vědu a výzkum, Rámcovému programu pro konkurenceschopnost a inovace a podpoře budování transevropských sítí. Dále EP [prosadil](#) mírné navýšení závazků (o necelá 2% oproti roku 2012) v kapitole věnované vnější politice EU („EU jako globální aktér“). Většina těchto prostředků přitom má být věnována na podporu Palestiny, což je tradiční oblast, v níž EP navyšuje výdaje oproti úsporným variantám rozpočtu z dílny Rady a někdy i oproti původním návrhům EK.

Uvedené změny v závazcích ovšem nemění nic podstatného na tom, že v oblasti plateb EP schválil na první pohled úspornou variantu rozpočtu.

Další vývoj

V usnesení, které se týkalo postoje Rady k návrhu opravného rozpočtu na rok 2012, EP schválil, aby platby za rok 2012 byly částečně pokryty částkou 6,1 mld. €. EK původně požadovala částku 9 mld. €, členské státy však byly ochotny poskytnout pro vypořádání plateb, které bylo nutné uhradit do konce roku 2012, pouze částkou jen o málo vyšší než je 6 mld. €, zůstává tedy otázkou, jak řešit další pohledávky z roku 2012. Předseda EP Martin Schulz, předseda EK José Manuel Barroso a kyperský prezident Demetris Christofias jakožto zástupce země, která v druhé polovině roku 2012 Radě EU předsedala, podepsali několik prohlášení. Touto cestou bylo přislíbeno, že Rada a EP přijme na začátku roku 2013 opravný rozpočet, který by měl sloužit právě k pokrytí pohledávek za rok 2012.

Dohoda o opravném rozpočtu na rok 2012 umožnila např. uvolnit podporu z fondu určeného pro boj s následky globalizace, a to 6 státům EU-15 (vedle Španělska a Itálie na podporu z fondu čekaly také Finsko, Dánsko, Švédsko a Rakousko) a 1 zemi,

kteřá přistoupila do EU v rámci východního rozšíření (Rumunsko).

Nové finanční prostředky by měly být dodány v průběhu roku 2013. Úspornost v platbách pro rok 2013 a naopak výše závazků – spolu se skutečností, že rok 2013 je posledním rozpočtovým rokem v rámci stávající finanční perspektivy – ale vyvolávají otázku, zda v roce 2013 nebude nutné žádat Radu opět o dodatečné finance.

Rozpočtová politika EU se ocitla v situaci, kdy jsou sice schváleny výdaje pro rok 2013, není ale vůbec jasné, zda je možné schválenou výši plateb pro rok 2013 považovat za definitivní. Pravděpodobná je spíše ta varianta, že nikoli, už nyní se totiž hovoří o tom, že vyčleněná částka stačit nebude, což zmínil v [prohlášení](#) vydaném krátce po hlasování pléna EP i komisař pro rozpočet Janusz Lewandowski. Komisař hovořil o tom, že vzhledem k plánovaným závazkům by se za rok 2013 mohl vytvořit schodek až 5 mld. € a další může být vytvořen právě dodatečnými opravami, které mají pokrývat zmrazené platby za rok 2012.

Zástupci všech 3 klíčových institucí se tedy zavázali, že v případě nutnosti EK navrhne opravný rozpočet a Rada i EP jej schválí tak, aby bylo možné opět pokrýt nesrovnalosti mezi navrženou výší plateb a očekávanými výpadky při pokrývání závazků, bude-li to třeba.

Ačkoli tedy jednou ze zásad tvorby rozpočtu EU je jeho vyrovnanost, stává se z něj v posledních letech spíše nejistá záležitost. Zástupci jednotlivých institucí se sice (s cílem předejít rozpočtovému provizoriu) nakonec na vyšší výdajů domluví, už předem se ale počítá s tím, že nemusí pokrýt skutečné potřeby a že bude nutné v průběhu rozpočtového roku vytvářet opravné rozpočty pro pokrytí schodků.

Opravný rozpočet pro „zapravení děr“, které se vytvoří v momentě, kdy již v průběhu rozpočtového roku docházejí prostředky na financování programů, k nimž se EU prostřednictvím legislativy zavázala, není novinkou. V roce 2011 došly EU peníze na toto financování v listopadu, v roce 2012 zjistila EK tuto situaci již v říjnu, v případě roku 2013 komisař Lewandowski varoval, že by se tak mohlo stát ještě dříve, pravděpodobně v září 2013.

V případě popisovaných problémů, které se týkají nepokrytých výdajů za rok 2012, Rada sice projevila ochotu ke schválení opravného rozpočtu, což učinil i EP, je ale otázkou, zda budou mít členské státy trpělivost navyšovat svůj příspěvek do rozpočtu EU za účelem pokrytí nesrovnalostí znovu. Ani v roce 2012 se to neobešlo bez problémů.

Priority irského předsednictví

[eu2013.ie: Ireland and the Presidency: Programme & Priorities](#)

Od 1. 1. 2013 se předsednictví v Radě EU ujímá po Kypru Irsko. Už předtím byly zveřejněny jeho [rámcové priority](#). [Podle premiéra](#) Endy Kennyho je mottem předsednictví jeho země „hledání řešení“. Prioritní oblasti, které Irsko hodlá sledovat, byly shrnuty do 3 optimistických slov: stabilita, zaměstnanost, růst.

Není divu. Poté, co se za kyperského předsednictví nepodařilo najít rozuzlení jednání o nové finanční perspektivě pro období 2014–2020, stojí nová předsednická země před úkolem řešení této situace. EU navíc v současnosti ambiciózně usiluje o další regulaci finančních trhů a prohloubení integrace v ekonomické oblasti v podobě bankovní unie. Právě Irsko náleželo k zemím, které v EU nejdříve pocítily dopady finanční krize a následné ekonomické recese.

Kontext

V druhé polovině roku 2012 Radě EU předsedal Kypr, jehož představitelé si vytyčili především [priority](#) sociálního charakteru, což odpovídalo i politické profilaci kabinetu levicového prezidenta Christofíase.

„Evropa více sociální“, to bylo hlavní heslo kyperského předsednictví s cílem soustředit se především na priority boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení. Důraz měl být kladen na zaměstnanost (především na zaměstnanost mládeže) a solidaritu.

Kromě toho si Kypr vytkl za cíl dokončit jednání o rozpočtu pro rok 2013 a výrazně pokročit v jednáních o finanční perspektivě 2014–2020 (více v příspěvku „Priority kyperského předsednictví a hodnocení dánského předsednictví“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)). Zatímco prvního z tohoto cílů se podařilo po značných komplikacích dosáhnout, jednání o nové finanční perspektivě budou začátkem roku 2013 ještě pokračovat. Nepodařilo se dokončit ani jednání o reformě v oblasti SZP, ani přesné parametry výdajů v oblasti kohezní politiky či vědy a výzkumu po roce 2013.

Irsko, které se od svého vstupu do ES v 70. letech 20. století ujímá předsednictví v Radě už posedmé, tedy nečeká jednoduchá agenda. Ministr zahraničních věcí Eamon Gilmore ovšem sliboval na setkání s delegací EP vedenou jeho předsedou Martinem Schulzem, které se uskutečnilo ještě na konci listopadu 2012, že jeho předsednictví bude především efektivní. Mělo by to tedy znamenat konkrétní výsledky především v oblastech rozpočtové politiky EU a chystaných reforem výdajových politik.

Obsah

Priority irského předsednictví byly [prezentovány](#) před zástupci médií ministrem zahraničí Gilmorem a ministryní pro evropské záležitosti Lucindou Creighton 20. 12. 2012.

Jak je v případě předsednictví Rady přirozené, byly tyto priority vybrány také v souladu s příslušnou agendou (legislativní i nelegislativní), která je momentálně v EU na pořadu jednání. Agenda předsednictví je vždy do značné míry určována také legislativním programem EK, předcházející agendou a v neposlední řadě (především po přijetí Lisabonské smlouvy) také na základě koordinace priorit skupiny 3 po sobě jdoucích předsednictví. Irsko tvoří tuto trojici s Litvou a Řeckem, které budou Radě předsedat v druhé polovině roku 2013 a v první polovině roku 2014.

K obecným prioritám nového předsednictví tedy patří stabilizace situace v EU, kterou Irsko spojuje především s ekonomickou agendou. Opakují se fráze o posílení konkurenceschopnosti, udržitelném ekonomickém růstu a boji s nezaměstnaností a jejími příčinami. Irské předsednictví chce v případě ekonomiky klást důraz na společná řešení, nepřekvapuje proto, že se chce soustředit na implementaci nejnovějších opatření týkajících se posílení integrace a regulace v ekonomické oblasti.

Prioritou je proces evropského semestru a v oblasti vnitřního trhu také legislativa zaměřená na digitalizaci ekonomiky (např. elektronické podpisy, ale zároveň také podpora ochrany elektronických dat, zlepšování přístupu k vysokorychlostnímu internetu ap.) a podporu malých a středních podniků (např. při přístupu k úvěrům nebo při financování výzkumu).

K progresu by mělo dojít v rámci navrhované bankovní unie, reformy v oblasti finančních služeb, irské předsednictví klade velký důraz také na problematický Nástroj pro propojení Evropy (CEF) navrhovaný pro období 2014–2020. Irsko má vůbec ambici dovést pokud možno do konce jednání o výdajových prioritách finanční perspektivy 2014–2020, včetně kohezní politiky, financování výzkumu a inovací a reformy SZP. Podobně jako předcházející kyperské předsednictví má i Irsko na pořadu sociální agendu a opět se jedná o problematiku nezaměstnanosti mládeže v EU a návrhy, které by měly směřovat ke zmírňování tohoto problému.

Vzhledem k tomu, že rok 2013 byl vyhlášen jako „evropský rok občanů“, hovoří zástupci irského předsednictví také o podpoře volného pohybu v EU a o ochraně práv pracovníků.

K akcentovaným prioritám patří také přírodní zdroje, a to i v oblasti moří, což je přirozené v případě Irska co by ostrovního státu, a téma „zelené ekonomiky“.

Na liberalizaci obchodu orientovaná agenda zdůrazňuje také důležitost rozvoje vnějších obchodních vztahů a nových smluv v této oblasti, zdůrazňována je také agenda dalšího rozšiřování EU a sousedská politika, i když Irsko nepatří k zemím, které by toto téma v rámci agendy SZBP prosazovaly.

Nepřekvapí naopak, že Irsko se chce v agendě vnějších vztahů orientovat na obecná témata, jako je rozvojová agenda, humanitární politika, boj s klimatickými změnami či rozvoj vztahů mezi EU a OSN.

Další vývoj

Během irského předsednictví, které bude probíhat v období od 1. 1. 2013 do 30. 6. 2013, by se měly kromě formálních zasedání Rady uskutečnit také stovky dalších doprovodných akcí, včetně neformálních zasedání Rady, která se tradičně konají v rámci předsednické země, různých konferencí ap.

Předsednická země hodlá v několika evropských městech také prezentovat program zaměřený na irskou kulturu. Podrobný program předsednictví má být zveřejněn na počátku ledna 2013.

Irští zástupci se hlásí k tomu, že jejich země bude hrát roli tzv. čestného vyjednavče (honest broker), tedy takové předsednické země, která se spíše než na prosazování vlastních priorit soustřeďuje na vyjednávání kompromisu nejen při jednáních s dalšími členskými státy v Radě, ale také při jednáních se zástupci dalších institucí.

Tato taktika by mohla hrát důležitou roli právě při uzavírání jednání o komplexních reformních agendách, jako je nová finanční perspektiva či budoucnost kohezní politiky a SZP. V rámci irských priorit je také jednoznačně patrný důraz na posilování integrace a hledání „společných řešení“ v oblasti ekonomické, což je agenda, v níž bude ČR s předsednickou zemí pravděpodobně nalézat shodu obtížněji (na rozdíl od některých témat týkajících se liberalizace vnějších obchodních vztahů, vnitřního trhu ap.).

JUSTICE A VNITRO

Jednání o konfiskaci majetku z trestné činnosti pokračují

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o zmrazování a konfiskaci výnosů z trestné činnosti v Evropské unii (KOM(2012)85)

Rada se na svém zasedání 7. 12. 2012 dohodla na [obecném přístupu](#) k návrhu směrnice týkající se konfiskace majetku z trestné činnosti. Tento postoj bude základem pro jednání s EP.

Kontext

V rukou mafie a kriminálních končí podle Komise ročně stovky miliard eur. Komise proto chce peníze, které organizovaný zločin získává, vrátit zpět do systému. Proto v listopadu 2008 uveřejnila [sdělení](#) týkající se organizovaného zločinu, konfiskace jeho majetku a vymáhání zisků. Sdělení apelovalo na členské státy, aby intenzivněji spolupracovaly. Konfiskace majetku organizovaného zločinu se stala prioritou i v rámci dokumentu [EU Internal Security Strategy in Action](#) z listopadu 2010.

Skupiny organizovaného zločinu jsou podniky, které generují zisk prostřednictvím velkého množství trestné činnosti uvnitř nebo vně státu – jedná se o obchod s drogami, lidmi, zbraněmi a korupci. Na globální úrovni dosahoval v roce 2009 majetek organizovaného zločinu podle OSN výše 2,1 bil. dolarů, což je 3,6 % celosvětového HDP. Na úrovni EU taková data nejsou k dispozici; odhaduje se však, že jen v Itálii činil v roce 2011 majetek organizovaného zločinu 150 mld. €, ve Velké Británii v roce 2006 pak 15 mld. liber. Jen obchod s drogami představuje v EU 100 mld. ročně. V současnosti je z kriminální činnosti zmrazeno nebo konfiskováno asi jen 1 % majetku. Podle Komise by každý členský stát měl disponovat mechanismy, jak zmrazit, spravovat nebo konfiskovat majetek z kriminální činnosti.

Príslušný [návrh](#) týkající se právě zmrazení a konfiskace majetku organizovaného zločinu v EU Komise představila v březnu 2012 (více v příspěvku „EU chce zavést konfiskaci majetku z organizovaného zločinu“, [Monitoring března 2012](#)). V EP se návrhem zabývá výbor LIBE v čele se zpravodajkou Monicou L. Macoveiovou (EPP). Návrh [zprávy](#) byl představen v srpnu 2012. Zpravodajka chce zpřísnit ustanovení týkající se konfiskace, která není založena na odsuzujícím rozsudku, a rozšířit konfiskace, aby byly účinnější a skutečně sloužily svému účelu. 13. 12. 2012 byly ve výboru LIBE projednávány pozměňovací návrhy.

Obsah

Nejdůležitější body z jednání Rady:

Rada zmírnila nároky na statistiku, byť jsou dnes podle Komise nedostatečné. Text uznává různorodost systémů jednotlivých členských zemí.

Státy omezily konfiskaci nebo zmrazení majetku v případě, že nedojde k usvědčení vzhledem k nemožnosti trestního stíhání, na 2 případy: dlouhodobou nemoc obžalovaného nebo útěk. Komise navrhovala také smrt.

V ostatních bodech Rada návrh Komise prozatím neměnila.

Jasnější a jednodušší pravidla pro konfiskaci majetku, který není přímo spojen se speci-

fickým trestným činem, ale jasně vyplývá, že z trestné činnosti osoby pochází (tzv. rozšířená konfiskace).

Přísnější pravidla týkající se transferů majetku, který zjevně pochází z trestné činnosti podezřelé osoby a přijímající třetí osoba to měla a mohla vědět (tzv. konfiskace třetí strany).

Možnost žalobců (po souhlasu soudu) dočasně zmrazit majetek osob, u kterých hrozí útek (předběžné zmrazení).

Zmrazený majetek by měl být spravován tak, aby nedocházelo k jeho ekonomickému znehodnocení předtím, než je případně zkonfiskován.

Možnost pokračovat v šetření roky po usvědčení z činnosti tak, aby se plně zajistil konfiskovaný majetek.

Zajištění dodržování základních práv (včetně presumpce nevinny a práva na majetek).

Obecný přístup Rady neobsahuje pravidla pro znovupoužití konfiskovaného majetku, se kterými počítala Itálie. Ta má program, jak tyto prostředky používat v sociální oblasti. Itálie věří, že daný bod prosadí během jednání s EP.

Další vývoj

EP bude o zprávě hlasovat v dohledné době. Kompromisu se bude snažit dosáhnout irské předsednictví.

SPOTŘEBITELÉ

IMCO a Coreper: Kompromis ve věci alternativního řešení spotřebitelských sporů

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru. Alternativní řešení sporů u spotřebitelských sporů na jednotném trhu (KOM(2011)791)

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o alternativním řešení sporů u spotřebitelských sporů a o změně nařízení (ES) č. 2006/2004 a směrnice 2009/22/ES (směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů) (KOM(2011)793)

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o online řešení spotřebitelských sporů (nařízení o online řešení spotřebitelských sporů) (KOM(2011)794)

Zástupci výboru IMCO a Coreperu se 11. 12. 2012 [dohodli](#) na podpoře (relativně) jednoduchého, levného a rychlého řešení spotřebitelských sporů prostřednictvím jejich alternativního urovnávání.

Kontext

Přestože problematika alternativního (mimosoudního) řešení spotřebitelských sporů rezonuje unijními institucemi již delší dobu, Komise své 2 návrhy, jejichž cílem nebylo a není nahradit stávající systémy alternativního řešení sporů v členských státech, předložila až v listopadu 2011 (více v příspěvku „Komise představila návrhy na zavedení alternativního řešení spotřebitelských sporů“, [Monitoring listopad 2011](#)).

EP již v říjnu 2011 požadoval, aby vznikla relevantní unijní úprava, která by (v ideálním případě) zahrнула veškeré spory civilní, obchodní a rodinné, a to bez ohledu na status zainteresovaných stran (více v příspěvku „EP podporuje zavedení systému alternativního řešení sporů v EU“, [Monitoring říjen 2011](#)). Podle EP využívá alternativního řešení spotřebitelských sporů v EU pouze několik málo procent spotřebitelů i obchodníků, přestože zhruba pětinu transakcí (nákupů) lze považovat za problematickou.

Rada svůj tzv. obecný přístup k oběma návrhům přijala v květnu 2012 s tím, že s EP bude jednat o dosažení kompromisu již v prvním čtení (více v příspěvku „Rada podporuje alternativní řešení spotřebitelských sporů“, [Monitoring květen 2012](#)). K tomu došlo poté, co IMCO přijal v červenci 2012 svoji pozici (více v příspěvku „IMCO podporuje jednoduché, levné a rychlé řešení spotřebitelských sporů“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)).

Obsah a sporné body

Alternativní řešení výhradně spotřebitelských sporů (resp. nároků spotřebitelů vůči obchodníkům, jak to označuje Rada) by mělo být podle kompromisu k dispozici zdarma nebo za „nominální poplatek“, přičemž by nemělo být rozdílu mezi transakcemi v kamenném, či internetovém obchodě. Výsledek (tedy řešení) by měl být k dispozici do 90 dnů. Obchodníci by rovněž měli spotřebitele o nové eventualitě vhodně (a plně) informovat.

Směrnice by měla zajistit, aby byly k dispozici mimosoudní subjekty (rozhodce, mediátor nebo ochránce práv), které budou s to projednat všechny smluvní spory mezi spotřebiteli a obchodníky (s výjimkou těch v sektoru vyššího školství a zdravotnictví) a budou splňovat základní kvalitativní kritéria, tj. řádnou kvalifikaci, nestrannost, transparentnost, účinnost a spravedlnost.

Nařízení by pak mělo vytvořit celoevropskou online platformu spravovanou Komisí (a dostupnou ve všech úředních jazycích skrze portál [Vaše Evropa](#)), která bude představovat jednotné kontaktní místo pro online řešení sporů (dle [standardizovaného po-](#)

[stupu](#)). Na žádost IMCO by přitom nemělo být povinné, aby se spory týkaly výhradně online nákupů v jiné zemi EU; online platforma by měla pokrývat online nákupy kdekoli v EU.

Další vývoj

Plénum EP by mělo kompromis potvrdit v lednu 2013 (IMCO tak [učinil](#) 18. 12. 2012), kdy přesně tak učiní Rada, není známo.

Nové normy by měly vstoupit v platnost 20 dní po uveřejnění v Úředním věstníku EU. Směrnice by se měla začít uplatňovat po uplynutí 24měsíční implementační lhůty (tj. do poloviny roku 2015), nařízení o online řešení spotřebitelských sporů po dalších 6 měsících.

ENVI požaduje změnu vnitrostátního rozhodování o tvorbě cen a úhradách léků

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o průhlednosti opatření upravujících ceny humánních léčivých přípravků a jejich začlenění do oblasti působnosti veřejných systémů zdravotního pojištění (KOM(2012)84)

Výbor ENVI 18. 12. 2012 s více než 2měsíčním zpožděním oproti původnímu plánu [přijal návrh zprávy](#) Antonyie Parvanovy k návrhu Komise, jenž by měl zefektivnit a zkrátit vnitrostátní rozhodování o tvorbě cen a úhradách léčivých přípravků.

Kontext

Komise návrh předložila v březnu 2012 (více v příspěvku „Komise chce zefektivnit vnitrostátní rozhodování o tvorbě cen a úhradách léků“, [Monitoring března 2012](#)). Cílem legislativní změny je zjednodušení současných pravidel a náhrada stávající letité [směrnice č. 89/105](#) (tzv. směrnice o transparentnosti). Problémem je podle Komise především to, že poté, co se v rámci procesu registrace stanoví jakost, bezpečnost a účinnost léčivých přípravků (podle [směrnice č. 2001/83](#)), provádí každý členský stát další (zdlouhavé) hodnocení, na jehož základě rozhodne o tom, zda je přípravek způsobilý pro úhradu (což je agenda související primárně s vnitřním trhem EU, nikoliv se sektorem zdravotnictví, za nějž jsou podle čl. 168 Smlouvy o fungování EU odpovědny členské státy). Právě toto hodnocení se v průběhu let údajně výrazně zkomplikovalo, což ve věci [C-229/00](#) de facto konstatoval i Soudní dvůr EU. Výsledkem je, že na stávajícím stavu trápí jak výrobci léků (prodlužuje se návratnost jejich investic až na 10 let), tak pacienti (nové léky se k nim dostávají se zpožděním).

Obsah

ENVI požaduje, aby se o cenách a úhradách generických léčivých přípravků ve všech členských státech EU rozhodovalo nejpozději do 60 dnů (Komise navrhovala 30 dnů, zpravodajka dokonce jen 25 dnů), a o zcela nových lécích stejně jako dosud do 180 dnů (Komise požadovala 120 dnů). Reálně tyto lhůty dosahují až 250 dnů, ČR se však tato výtka [netýká](#).

Pokud jde o vynucování nových pravidel (lhůt), mělo by se výrazně zpřísnit. A navzdory tomu, že to zpravodajka odmítala, mělo by být členským státům možné udělovat i určité sankce z prodlení. Na druhou stranu by se měl celý proces zpřehlednit: jména expertů rozhodujících o cenách a úhradách by např. měla být veřejná, stejně jako jejich prohlášení o střetu zájmů a seznam léků hrazených z veřejného zdravotního pojištění (aktualizován by měl být alespoň 1krát ročně).

Sporné body

Podle BEUC je návrh Komise krokem správným směrem, je nicméně otázkou, nakolik členské státy budou moci reálně rozhodování o cenách a úhradách ovlivnit. S tím souvisí i fakt, že farmaceutické firmy (EFPIA) se patrně budou snažit změnit čl. 14 návrhu týkající se duševního vlastnictví, aby byly s to zpomalit uvádění generických léčiv na trh, pochopitelně zejm. těch, do jejichž výzkumu samy investovaly. Ze strany členských států mají s návrhem (zejm. čl. 8 o postupu v případě nedodržení výše uvedených lhůt a čl. 15 o konzultaci se zúčastněnými stranami) problém (jak se ukázalo při jednání Rady 7. 12. 2012) především Rakousko, Lucembursko, Dánsko, Velká Británie, Malta či Francie.

Další vývoj

V následujícím období by se návrhem měla zabývat Rada.

Kdy se tak ale stane, je otázkou, neboť její reprezentanti (včetně českého; více v příspěvku „ČR proti směrnici o transparentnosti, Ve zkratce...“, [Monitoring dubna 2012](#)) jej považují za kontroverzní.

Komise navrhla zpřísnění směrnice o tabákových výrobcích

Proposal for a Directive of the European Parliament and of the Council on the approximation of the laws, regulations and administrative provisions of the Member States concerning the manufacture, presentation and sale of tobacco and related products (COM(2012)788)

Komise 19. 12. 2012 po dlouholetých přípravách (a pouhé 12denní interní konzultaci v rámci

Komise samé) [navrhla](#) kontroverzní zpřísnění směrnice o tabákových výrobcích.

Kontext

V současnosti je v platnosti [směrnice č. 2001/37](#), podle odpovědného komisaře Tonia Borga ovšem „čísla [mluví](#) sama za sebe: tabák zabíjí 50 % svých uživatelů – 700 tis. lidí v EU ročně – a je vysoce návykový. 70 % kuřáků začíná kouřit před dosažením 18 let a 94 % před dosažením 25 let. (...) Spotřebitelé nesmí být obelháváni: tabákové výrobky by měly vypadat a chutnat jako tabákové výrobky.“ Jinak řečeno, trh s tabákovými výrobky se podle Komise za posledních 11 let, které uplynuly od přijetí zmíněné normy, výrazně proměnil, a proto je třeba její revize (aby se za 5 let platnosti nové normy snížil počet kuřáků v EU alespoň o 10 mil., tj. o 2%). Krom toho na mezinárodní úrovni EU a její členské státy ratifikovaly rámcovou úmluvu WHO o kontrole tabáku, která vstoupila v platnost v únoru 2005. V důsledku toho se stala podle Komise „některá stávající ustanovení směrnice“ zastaralými. Komise předložením návrhu reagovala také na výzvy EP a Rady, ale i na vlastní zprávy o uplatňování stávající směrnice z roku 2007 a 2009. Do veřejné konzultace, která uveřejnění návrhu předcházela, bylo zasláno přes 85 tis. příspěvků (sic!). V říjnu 2012 v souvislosti s přípravami návrhu rezignoval odpovědný komisař John Dalli, jenž měl údajně skrze maltského prostředníka slíbit, že text ovlivní ve prospěch švédského výrobce tabáku snus.

Obsah

Na všech baleních cigaret a tabáku by měl být obrázek a text zdravotního varování, které by měly pokrývat 75 % povrchu přední i zadní strany balení (opatření by se nemělo týkat dýmkového tabáku, doutníků a doutníčků). Stávající, údajně zavádějící informace o obsahu dehtu, nikotinu a oxidu uhelnatého by mělo nahradit informační sdělení na boční straně balení, např. o tom, že tabák obsahuje více než 70 látek způsobujících rakovinu (celkově by zdravotní varování měla pokrývat méně než 60 % celkové plochy balení a alespoň 30 % povrchu balení by mělo zůstat k dispozici pro obchodní označení, pokud se příslušný členský stát nerozhodne pro jednotné balení – včetně barev a písem, obdobně jako v Austrálii – a svou volbu nezdůvodní). Návrh také stanoví zákaz cigaret, tabáku a tabákových výrobků, které neprodukují kouř, s charakteristickými (tj. [ne specifickými](#)) příchutěmi a zákaz výrobků se zvýšenou toxicitou a návykovostí.

Zakázán by měl [zůstat](#) (od roku 1992) i tabák snus (ne však tzv. žvýkací tabák jako takový) – s výjimkou Švédska, pro které platí výjimka. Nadto by všechny

tabákové výrobky, které neprodukují kouř, měly nést zdravotní varování na hlavním povrchu balení, a nové kategorie tabákových výrobků by měly vyžadovat předchozí oznámení.

Marketing výrobků obsahujících nikotin pod určitou prahovou hodnotou (např. elektronických cigaret) by měl být povolen, avšak tyto výrobky by měly být opatřeny zdravotním varováním, stejně jako rostlinné cigarety. Výrobky překračující stanovený limit pro nikotin by pak měly být povoleny pouze tehdy, byly-li autorizovány jako léčivé přípravky (např. náhradní nikotinové terapie).

Při přeshraničním prodeji na dálku by měla být zavedena oznamovací povinnost pro maloobchodníky po internetu a mechanismus pro ověřování věku zaručující, že tabákové výrobky nebudou prodávány dětem a dospívajícím. Kromě toho by měly být zavedeny sledovací a vyhledávací systémy a bezpečnostní prvky (např. hologramy), které zaručí, že v EU budou prodávány pouze výrobky v souladu se směrnicí.

Sporné body

Zákaz tabákových výrobků s příchutěmi (zejm. s mentolem) představuje problém např. pro Polsko, kde tyto výrobky dnes tvoří cca 20 % trhu. Obecně jsou proti návrhu pochopitelně tabákové firmy, ale také např. socialisté či zelení v EP, pro něj je příliš mírný.

Další vývoj

O návrhu budou spolurozhodovat s EP. Jeho přijetí se očekává v roce 2014, v platnost by měl podle Komise vstoupit mezi lety 2015 a 2016. Ve výboru ENVI by se mělo 25. 2. 2013 k návrhu uskutečnit veřejné slyšení.

VNITŘNÍ TRH

Coreper stvrdil kompromis o další regulaci ratingových agentur

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se mění směrnice 2009/65/ES o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP) a směrnice 2011/61/EU o správcích alternativních investičních fondů, pokud jde o nadměrné spoléhání na rating ([KOM\(2011\)746](#))
Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 1060/2009 o ratingových agenturách ([KOM\(2011\)747](#))

Coreper 5. 12. 2012 [stvrdil](#) kompromis týkající se další regulace ratingových agentur v EU, k němuž zástupci členských států a EP k němu dospěli v listopadu 2012.

Kontext

Komise své návrhy na další regulaci působení ratingových agentur v EU uveřejnila v listopadu 2011. Ratingovým agenturám (zejm. tzv. velké trojce – Standard & Poor's, Moody's a Fitch) někteří politici (včetně politiků-úředníků v Komisi) přičítají podíl na vzniku finanční krize z roku 2008, která následně vyvolala krizi hospodářskou. Kritika vůči nim zaznívala i kvůli nedávným četným rozhodnutím o snížení hodnocení některých zadlužených členských států EU.

V současnosti jsou v EU v platnosti 2 nařízení o ratingových agenturách: [č. 1060/2009](#) (tzv. nařízení nařízení CRA I) a [č. 513/2011](#) (tzv. nařízení nařízení CRA II). Obsah první normy byl dojednán fakticky v listopadu 2008 na summitu G20 ve Washingtonu, již v květnu 2011 ale bylo toto nařízení změněno, aby bylo možné jej přizpůsobit nově vzniklému dohledu ze strany orgánu ESMA. Stávající nařízení o ratingových agenturách se zaměřují na registraci ratingových agentur, pravidla výkonu jejich činnosti a dohled nad nimi.

Nové návrhy by měly zajistit, (1) aby se obecně snížil význam ratingů, resp. jejich dopad na volatilitu ekonomiky (manažeři hedgeových fondů a retailové banky by si např. měli realizovat také vlastní ratingy), (2) aby se mezi ratingovými společnostmi zintenzivnila konkurence a snížil střet zájmů, (3) aby se zvýšila transparentnost a přesnost ratingů států (resp. státních dluhopisů) a (4) aby byl vytvořen „evropský rámec pro občanskoprávní odpovědnost“ v případě závažného úmyslného pochybení nebo hrubé nedbalosti při vydávání ratingů (investoři by měli své nároky vymáhat před vnitrostátními soudy, důkazní břemeno by měly nést ratingové agentury). Nová pravidla by se měla vztahovat na ratingy veřejných subjektů v EU i mimo ni, pokud ratingy státních dluhopisů vydává ratingová agentura registrovaná v EU (více v příspěvku „Komise hodlá znovu regulovat ratingové agentury“, [Monitoring listopad 2011](#)).

Rada svůj tzv. obecný přístup, umožňující instituci vyjednávat o kompromisu s EP již v prvním čtení, přijala v květnu 2012 (více v příspěvku „Rada přijala ‚obecný přístup‘ k další regulaci ratingových agentur“, [Monitoring květen 2012](#)), výbor ECON přijal příslušnou [zprávu](#) Leonarda Domenicchiho v červnu 2012 (více v příspěvku „ECON se vyjádřil k další regulaci ratingových agentur“, [Monitoring červen 2012](#)). Zástupci Rady a EP dospěli ke kompromisu v listopadu 2012 (více v příspěvku „EP a Rada se shodují na další regulaci ratingových agentur“, [Monitoring listopad 2012](#)).

Obsah a sporné body

Zainteresované instituce se v zásadě shodly na tom, že nevyžádané ratingy států by měly být uveřejňovány na základě jasné metodologie výhradně 3krát ročně, a to vždy po skončení obchodního dne a nejméně hodinu před otevřením akciových trhů v EU, ve dny, které si stanoví samy agentury vždy do 31. 12. předchozího roku, aby se na ně mohli dotčení aktéři (zejm. státy samotné) adekvátně připravit, přičemž možnost posoudit úvěrovou kredibilitu (bonitu) členských států by měla mít i Komise.

V praxi by se uvedené mělo odrazit i v tom, že všechny odkazy v unijní legislativě týkající se „automatické reakce“ na (externí) ratingy by měly být do roku 2020 zrušeny (čímž by údajně mělo být zrušeno i „nadměrné spoléhání na ratingy“ a omezena možná destabilizace trhů).

Rovněž by mělo dojít k omezení situací, kdy vlastníci ratingových agentur vlastní i subjekty, které jejich agentury hodnotí.

Investor držící 5% podíl v jedné ratingové agentuře by neměl být oprávněn držet více než 5% podíl v agentuře jiné (pokud nepatří do stejné skupiny). Analogicky by také mělo být zakázáno (v souladu s názorem Rady), aby vlastník více než 10% kapitálu nebo hlasovacích práv v jedné ratingové agentuře vlastnil více než 10% kapitálu nebo hlasovacích práv v hodnocené společnosti (navíc již v případě dosažení 5% prahu by měla být zavedena informační povinnost dotčených vlastníků vůči veřejnosti).

Do budoucna by mělo být obtížnější i slučování ratingových agentur kvůli zachování konkurence mezi nimi.

K revizi tohoto, ale i dalších ustanovení nové legislativy by mohlo dojít po 1. 7. 2016, kdy by měla Komise předložit zprávu o jejím fungování.

Komise, EP i Rada se ztotožňují také s tím, aby v případě závažného úmyslného pochybení nebo hrubé nedbalosti při vydávání ratingů měli investoři možnost své nároky vymáhat před vnitrostátními soudy – a důkazní břemeno nesly ratingové agentury.

Další vývoj

Plénium EP by mělo dojednaný kompromis stvrdit nejspíše v lednu 2013.

Komise navrhla revizi klíčových nařízení týkajících se poskytování státní podpory

Proposal for a Council Regulation amending Regulation (EC) No 659/1999 laying down detailed rules for the application of Article 93 of the EC Treaty (COM(2012)725)

Návrh nařízení Rady, kterým se mění nařízení Rady (ES) č. 994/98 ze dne 7. května 1998 o použití článků 92 a 93 Smlouvy o založení Evropského společenství na určité kategorie horizontální státní podpory a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 ze dne 23. října 2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici (KOM(2012)730)

Komise 5. 12. 2012 [uveřejnila](#) 2 návrhy na revizi nařízení týkajících se poskytování státní podpory.

Kontext

V současnosti jsou v platnosti 2 zásadní normy: tzv. [procedurální nařízení č. 659/1999](#) (Procedural Regulation) a [„zmocňující“ nařízení č. 994/98](#) (Enabling Regulation). Procedurální nařízení provádí dnešní čl. 107–108 Smlouvy o fungování EU, ovšem od roku 1999 (kdy bylo v platnosti primární právo teprve ve znění Amsterodamské smlouvy) zůstalo nezměněno ([kodex osvědčených postupů](#) z června 2009 změnou v právním slova smyslu nebyl). Zmocňující nařízení je významné tím, že jeho přijetí EU umožnilo přijmout [celou řadu horizontálních nebo sektorálních opatření](#) v souladu s tzv. [obecným nařízením č. 800/2008 o blokových výjimkách](#) (týkala se mj. regionální podpory, podpory malým a středním podnikům, podpory výzkumu a vývoji, zaměstnanosti, podpory ochrany životního prostředí či vzdělávání).

Komise oba návrhy předložila v návaznosti na [sdělení](#) „Modernizace státní podpory v EU“ z května 2012 (které zase vyplynulo z debat o tematickém [akčním plánu](#) z června 2005) stavící se za to, aby státní podpora byla v budoucnu uznávána jen v případech, kdy lze jednoznačně prokázat její pozitivní dopad na vnitřní trh EU jako celek (např. tím, že bude přidělována projektům implementujícím strategii [Evropa 2020](#)) (více v příspěvku „Komise: Nové důležité sdělení o státní podpoře v EU“, Ve zkratce..., [Monitoring květen 2012](#)).

Obsah

Cílem revize procedurálního nařízení je to, aby se Komise zabírala primárně (a rychle) zásadními, informačně dostatečně podloženými distorzemi na vnitřním trhu, které mohly vzniknout v důsledku poskytnutí státní pomoci (podle potenciálních stěžovatelů, ale i dle Komise samé).

Jinak řečeno, mělo by [dojít](#) ke zrychlení procesu od podání stížnosti na udělení státní pomoci (ke Komisi; ročně jich obdrží cca 300, ovšem různé závažnosti) až po její vyřešení (dnes se tak v zásadě děje ve lhůtě 18 měsíců), mj. i posílením spolupráce s dotčenými soudci v příslušných členských státech (v návaznosti na [oznámení](#) z dubna 2009) a relevantními tržními hráči.

Revidované zmocňující nařízení by mělo usnadnit udělování blokových výjimek (jejichž parametry budou pro jednotlivé oblasti/sektory, obdobně jako v případě stávajícího zmocňujícího nařízení, redefinovány postupně, nejvýše v řádu jednotek let) v případě státní podpory s malým dopadem na vnitřní trh, a to vyloučením povinnosti předchozí notifikace Komisi (jež je jinak dle čl. 108 Smlouvy o fungování EU nezbytná).

Daná změna by se měla nově [dotknout](#) kultury, náprav škod způsobených přírodními katastrofami nebo „některými nepříznivými povětrnostními podmínkami při rybolovu“, lesnictví a propagace (některých) potravinářských produktů, ochrany mořských biologických zdrojů, inovací, amatérského sportu, dopravy obyvatel odlehlých regionů (pokud má podpora sociální charakter a je poskytována nezávisle na totožnosti dopravce), dopravy nebo náhrad za určitá plnění související s pojmem veřejné služby (stanovená čl. 93 Smlouvy o fungování EU) a budování základní širokopásmové (vysokorychlostní) telekomunikační infrastruktury. Umožněna by měla být i stávající podpora ve prospěch malých a středních podniků, výzkumu, vývoje a inovací, ochrany životního prostředí a zaměstnanosti a vzdělávání (srov. čl. 1 návrhu).

Další vývoj

O obou předložených návrzích bude Rada po konzultaci s EP.

Obecně Komise počítá s tím, že k revizi těchto, ale i dalších norem (kromě obecného nařízení o blokových výjimkách i např. tzv. [nařízení de minimis č. 1998/2006](#)) dojde do konce roku 2013.

Rada je pro zpřísnění směrnice o zneužívání trhu

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (zneužívání trhu) (KOM(2011)651)
Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o trestněprávním postihu za obchodování zasvěcených osob a manipulaci s trhem (KOM(2011)654)

Rada 7. 12. 2012 [souhlasila](#) (poté, co tak 5. 12. 2012 učinil Coreper) s revizí směrnice o zneu-

živání trhu. Stávající norma by se měla výrazně zpřísnit.

Kontext

Komise návrhy na revizi [směrnice č. 2003/6](#) o zneužívání trhu (na komoditních a souvisejících derivátových trzích, resp. při „obchodování zasvěcených osob s finančními nástroji za pomoci cenově citlivých důvěrných informací týkajících se těchto nástrojů“) uveřejnila v říjnu 2011 (více v příspěvku „Komise zpřísňuje směrnici o zneužívání trhu“, [Monitoring říjen 2011](#)) a po [skandálu](#), jenž se týkal manipulací se sazbami LIBOR a EURIBOR, změnila v červenci 2012 (více v příspěvku „Komise vystoupila proti manipulacím se sazbami LIBOR a EURIBOR“, Ve zkratce..., [Monitoring červenec/srpen 2012](#)).

Komise texty navázala mj. na své [sdělení](#) „Posílení sankčních režimů v odvětví finančních služeb“ z prosince 2010 a [sdělení](#) „Na cestě k politice EU v oblasti trestního práva: zajištění účinného provádění politik EU prostřednictvím trestního práva“ ze září 2011. Výbor ECON návrhy Komise podpořil v říjnu 2012 (více v příspěvku „ECON je pro zpřísnění směrnice o zneužívání trhu“, [Monitoring říjen 2012](#)).

Současné s uvedenými návrhy byly prezentovány i návrhy mající revidovat [směrnici č. 2004/39](#) o trzích finančních nástrojů (více v příspěvku „Komise reviduje směrnici o trzích finančních nástrojů (MiFID)“, [Monitoring říjen 2011](#)), v příspěvku „ECON podporuje revizi směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID)“, [Monitoring září 2012](#), a v příspěvku „EP podporuje revizi směrnice o trzích finančních nástrojů (MiFID)“, [Monitoring říjen 2012](#)).

Obsah

[Nová úprava](#) by měla mít charakter přímo účinného a přímo použitelného nařízení, které se bude nad rámec úpravy stávající vztahovat také na finanční nástroje obchodované pouze na nových platformách v mnohostranných obchodních systémech (Multilateral Trading Facility; MTF) a organizovaných obchodních systémech (Organised Trading Facility; OTF) a mimoburzově (over the counter; OTC).

Potenciální trestněprávní postihy [definuje](#), v souladu s čl. 83 odst. 2 Smlouvy o fungování EU poprvé, samostatný [návrh směrnice](#), který vyžaduje, aby členské státy zavedly trestněprávní postih (1) za zneužití vnitřních informací, (2) za manipulaci s trhem a (3) za manipulaci s referenčními hodnotami včetně sazeb LIBOR a EURIBOR, jsou-li spáchány úmyslně.

Dnes se v prvním z případů pohybuje od 30 dní v Estonsku do 12 let na Slovensku, v případě druhém od 30 dní v Estonsku do 15 let na Slovensku. Trestněprávní postih by se měl uplatnit i v případě navádění, pomáhání, spoluúčasti či pokusu cokoliv z uvedeného spáchat.

Postih by se neměl vztahovat na zpětné odkupy a stabilizační programy, monetární politiku a činnosti související se správou dluhu a [činnosti týkající se emisních povolenek](#), resp. politiky opatření v oblasti klimatu. Na druhou stranu by měla nová norma, jež by měla být revidována po 4 letech od vstupu v platnost (a případně definovat i minimální druhy a úroveň trestních sankcí), „pokrýt“ i právnické osoby, tj. trestněprávní postihy by se měl vztahovat i na ně.

V současnosti s trestněprávními postihy za zneužívání trhu nepočítají podle Komise právní řády jen 5 členských států EU – Bulharska, ČR, Estonska, Finska a Rakouska.

Další vývoj

V následujícím období by měli zástupci EP a Rady začít vyjednávat o potenciálním kompromisu. Lze očekávat, že nejspornějším bodem bude to, zda by revidovaná směrnice měla definovat minimální druhy a úroveň trestních sankcí již nyní, jak [požaduje](#) ECON (až 5 let odnětí svobody), nebo až po 4 letech poté, co vstoupí v platnost, jak [požaduje](#) Rada.

Nové normy by se měly začít uplatňovat po 2 letech od svého vstupu v platnost.

Rada stvrdila kompromis o nových bezpečnostních a emisních standardech pro motocykly

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. .../2010 o schvalování a dozoru nad trhem dvoukolových nebo tříkolových vozidel a čtyřkolek (KOM(2010)542)

Rada 10. 12. 2012 za očekávané abstinence Velké Británie [stvrdila](#) kompromis týkající se zpřísnění bezpečnostních a emisních standardů pro motocykly. Výsledkem by mělo být např. to, že všechny motocykly nad 125 cm³ budou muset být vybaveny systémem ABS.

Kontext

Komise svůj návrh nařízení uveřejnila v říjnu 2010 s cílem zjednodušit a zpřísnit 15 v současnosti platných směrnic (nejdůležitější z nich je [směrnice č. 2002/24](#)) a sladit jejich obsah s podobnými normami, jež upravují jiné kategorie vozidel (motocykly, mopedy, elektrokola, silniční čtyřkolky ap. tvoří kategorii „L“; více v příspěvku „Bezpečnostní a emisní

standardy pro motocykly se zpřísní“, [Monitoring říjen 2010](#), a níže).

Vozidla kategorie „L“

Category & Category Name	Sub category & Sub category name	Example	
L1e, light two-wheel vehicle	L1e-A powered cycles		
	L1e-B Moped		
L2e Three-wheel moped			
L3e, motorcycle	A1, A2, A3		
L4e, motorcycle with side car	-		
L5e, tricycles	L5e-A Tricycles		
	L5e-B Commercial tricycles		
L6e, Light quadricycle	L6e-A Light quad		
	L6e-B Light mini car		
L7e, Heavy quadricycle	L7e-A On-road quad	L7e-A1	
		L7e-A2	
	L7e-B Heavy all terrain quad	L7e-B1 all terrain quad	
		L7e-B2 side-by-side buggy	
	L7e-C Heavy Quadri mobile		

Zdroj: Improved safety for motorcycles: European Commission welcomes Council approval ([IP/12/1348](#))

Ve výsledku by se podle Komise měl snížit počet smrtelných úrazů na motocyklech, jejichž počet (v porovnání se sumárními čísly u jiných kategorií vozidel) údajně zůstává stejný nebo mírně stoupá (v roce 2008 např. dosáhl v EU jako celku 5 520; zatímco na provozu se vozidla kategorie L podílejí

jen 2%, smrtelné nehody, které jejich řidiči způsobili, dosahují 16%).

Jedinou výjimkou z uvedeného trendu mělo být uvolnění limitu 74 kW coby dosud nejvyššího povoleného výkonu motocyklů.

Výbor IMCO schválil van de Campovu [zprávu](#), podklad pro jednání s Radou, v prosinci 2011 (více v příspěvku „IMCO souhlasí s tím, aby se zpřísnily bezpečnostní a emisní standardy pro motocykly“, [Monitoring prosinec 2011](#)), obě instituce dospěly ke kompromisu v říjnu 2012 (více v příspěvku „Rada a EP dosáhly kompromisu o nových bezpečnostních a emisních standardech pro motocykly“, [Monitoring září 2012](#)) s tím, že plénum EP jej stvrdilo v listopadu 2012 (více v příspěvku „Plénum EP stvrdilo kompromis o nových bezpečnostních a emisních standardech pro motocykly“, [Monitoring listopad 2012](#)).

Obsah a sporné body

Všechny motocykly nad 125 cm³ budou muset být vybaveny systémem ABS a „palubní diagnostikou“ (OBD; on-board diagnostics) a budou muset automaticky rozsvěcovat světla bezprostředně po nastartování.

Výbor IMCO původně požadoval, aby byl ABS vybaven každý motocykl s objemem motoru nad 51 cm³ uvedený na trh počínaje 1. 1. 2016, přestože Komise ABS navrhovala až pro stroje nad 125 cm³ a až od roku 2017.

Motocykly pod 125 cm³ by měly být vybaveny kombinovanými brzdovými systémy (CBS) a obecně by mělo být zakázáno upravovat v motocyklech omezovače rychlosti (proti čemuž se již dříve postavila zejm. organizace FEMA).

Mopedy by měly splňovat emisní normu Euro 3 od 1. 1. 2016, všechna ostatní vozidla kategorie L od téhož data normu Euro 4 (a od 1. 1. 2020 Euro 5, v závislosti na výsledku studie týkající se vlivu vozidel kategorie L na životní prostředí; Komise by ji měla předložit do 1. 1. 2016).

Do konce roku 2019 by Komise měla uveřejnit také cost-benefit analýzu týkající se potenciálního obligatorního zavedení ABS pro všechny motocykly.

Další vývoj

Nové nařízení by se mělo začít uplatňovat již od 1. 1. 2013, přičemž příslušná (nová) vozidla kategorie L by s ním měla být v souladu od 1. 1. 2016.

EP i Rada definitivně schválili jednotný evropský patent

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zavádí posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany (KOM(2011)215)

Návrh nařízení Rady, kterým se zavádí posílená spolupráce v oblasti vytvoření jednotné patentové ochrany s ohledem na příslušná ujednání o překladu (KOM(2011)216)

Plénium EP 11. 12. 2012 a **Rada** 17. 12. 2012 definitivně schválili zavedení jednotného evropského patentu v režimu tzv. posílené spolupráce.

Kontext

Komise v červenci 2010 uveřejnila [návrh](#) týkající se „ujednání o překladu pro patent EU“. Cílem bylo snížit cenu patentových přihlášek, jež je podle Komise až 17krát vyšší než v USA (činí až 32 tis. €, z čehož 23 tis. € padne na překlady; více v příspěvku „Komise navrhla, jak řešit problém překladu patentů“, [Monitoring červenec/srpen 2010](#), a [zde](#)). Rada ale kvůli odporu Itálie a Španělska nebyla schopna dospět k nezbytnému jednomyslnému souhlasu všech členských států (více v příspěvku „Rada se neshoduje, jak řešit problém překladu patentů“, [Monitoring říjen 2010](#), a v příspěvku „Rada se opět neshodla, jak řešit problém překladu patentů“, [Monitoring listopad 2010](#)). Komise proto na žádost 12 členských států navrhla zahájení posílené spolupráce bez účasti Itálie a Španělska (více v příspěvku „Komise navrhla ve věci patentů tzv. posílenou spolupráci“, [Monitoring prosinec 2010](#)). EP i Rada souhlasily (více v příspěvku „EP schvaluje ve věci patentů tzv. posílenou spolupráci“, [Monitoring únor 2011](#), a v příspěvku „Rada schválila ve věci patentů zahájení posílené spolupráce“, [Monitoring březen 2011](#)). Komise proto v dubnu 2011 uveřejnila 2 potřebné (meritorní) návrhy (více v příspěvku „Evropský patent znovu ožívá“, [Monitoring duben 2011](#)), jež Rada schválila (v základních parametrech) v červnu 2011 (více v příspěvku „Rada schválila evropský patent“, [Monitoring červen 2011](#)). Rada se s EP na základních parametrech kompromisu shodla v prosinci 2011 (více v příspěvku „K jednotnému evropskému patentu už údajně zbývá jen krůček“, [Monitoring prosinec 2011](#)), ovšem v červenci 2012 se jednání opět pozastavila, neboť Evropská rada z iniciativy Velké Británie z návrhu o vytvoření jednotné patentové ochrany v červnu 2012 vypustila 3 (podle zpravodaje Bernharda Rapkaye klíčové) články (čl. 6–8), přestože mezitím [vyřešila](#) otázku sídel patentového soudu v Paříži, Londýně a Mnichově (více v příspěvku „Jednotný evropský patent

opět ve slepé uličce?“, Ve zkratce..., [Monitoring červenec/srpen 2012](#)).

Posílená spolupráce je od přijetí Amsterodamské smlouvy možná, pokud se pro její implementaci rozhodne minimálně třetina (nyní 9) členských států EU. V současnosti je upravena čl. 329 Smlouvy o fungování EU.

Obsah a sporné body

Zpráva Bernharda Rapkaye (k návrhu o vytvoření jednotné patentové ochrany projednávanému procedurou spolurozhodování) byla plénem EP přijata poměrem 484:164:35, **zpráva** Raffaella Baldassarreho (k návrhu o ujednáních o překladu projednávanému procedurou konzultace) poměrem 481:152:49 a **zpráva** Klaus-Heinera Lehneho (z vlastní iniciativy, týkající se patentového soudu) poměrem 483:161:38.

Jednotné (evropské) patenty by měl na fakultativní žádost podanou do 30 dnů od uznání patentu Evropským patentovým úřadem (EPO), který na mezivládní bázi sdružuje patentové organizace ze 27 členských zemí EU a z 11 dalších evropských zemí, udělovat právě EPO, přičemž EU by v něm měla být reprezentována výborem, v němž by krom členských států (s výjimkou Itálie a Španělska) měl být zastoupen i EP a Komise.

EPO takové řešení podporuje, stejně jako 3 jazyky, v nichž by měl být evropský patent veden (angličtina, francouzština a němčina).

Patentová přihláška by měla moci být v kterémkoli úředním jazyce EU plus v jednom ze zmíněných 3 jazyků (ve zbývajících 2 by mělo postačovat její shrnutí). Po dobu nejvýše 12 let by měl být evropský patent překládán do angličtiny, byl-li vydán ve francouzštině nebo němčině, resp. do jiného úředního jazyka EU, by-li vydán v angličtině.

Náklady za překlad patentů, bylo-li o ně požádáno v jiném jazyce než v angličtině, francouzštině nebo němčině, by měly být dotčeným žadatelům kompenzovány, a to až do výše 100 % (tržní ceny strojového překladu, jež pro prozatím 13 jazyků [poskytuje](#) už i EPO).

Cena patentů v EU by po uplynutí uvedeného 12letého přechodného období údajně měla klesnout až o 80% (z průměrných 36 tis. € na 4 725 €; Komise [hovoří](#) o 6 500 € během přechodného období a 5 000 € po něm; podle českých poslanců EP, jež [citovala](#) ČTK, by měl být pokles ještě dramatičtější). Dnes jsou patenty v EU podle [posledních údajů Komise](#) až 18krát dražší než v USA (kde stojí cca 2 tis. €) nebo 60krát dražší než v Číně (kde stojí cca 600 €).

Výnosy z patentů (resp. z jejich registrace a vedení u EPO) by měly sloužit k podpoře malých a středních podniků (popř. i jiných právnických osob, univerzit a neziskových organizací; srov. čl. 5 návrhu o vytvoření jednotné patentové ochrany), jež své patentové přihlášky podávají primárně v jiném jazyce než ve 3 „oficiálních“ (proto, že úředním jazykem jejich domovské země žádný z těchto jazyků není).

Polovinu výnosů by měl získat EPO, polovinu členské státy. Přesný distribuční klíč by měl definovat výše zmíněný výbor EU při EPO, nikoliv Komise (prostřednictvím komitologie, resp. článku 290 Smlouvy o fungování EU).

Co se týče patentového soudu, měl by sestávat z první instance rozdělené na centrální, lokální/národní a regionální složku a z odvolacího soudu. Jeho sídlem by měla být Paříž, v Londýně by se měly posuzovat patenty mj. z oblasti chemie či farmacie a v Mnichově mj. z oblasti strojírenství. Odvolací soud by měl sídlit v Lucemburku a řízení by měla být vedena v místním úředním jazyce, popř. v jazyce patentu.

Výše zmíněné čl. 6–8 návrhu o vytvoření jednotné patentové ochrany, řešící roli Soudního dvora EU, by měly zůstat z textu vypuštěny, jak navrhl v listopadu 2012 Coreper (více v příspěvku „Další ‚historický průlom‘ ve věci evropského patentů?“, [Monitoring listopad 2012](#)), ale měly by být včleněny do mezivládní (neunijní) dohody o systému patentového soudu a návrh o vytvoření jednotné patentové ochrany by na ně měl odkazovat novým čl. 5a. Definitivní schválení jednotného evropského patentu přivítala zejm. pravice v EP a [Komise](#).

Další vývoj

Mezivládní dohoda o systému patentového soudu by měla být podepsána 18. 2. 2013 a ratifikována přibližně do listopadu 2013 (nejméně 13 státy EPO, ovšem včetně Německa, Francie a Velké Británie, kde má soud sídlit a které mají shodou okolností nejvíce platných patentů; připojit by se údajně měla i Itálie), aby se mohla začít – stejně jako přijatá nařízení o vytvoření jednotné patentové ochrany a nařízení o ujednáních o překladu – uplatňovat od 1. 1. 2014. Podle Komise by mohly být první patenty dle nové legislativy předkládány od dubna 2014.

ZEMĚDĚLSTVÍ

EP přijal 2 usnesení týkající se podmínek přepravy a zdraví zvířat

[Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11.](#)

prosince 2012 o mikrobiální výzvě – rostoucí hrozby antimikrobiální rezistence

[Usnesení Evropského parlamentu ze dne 12.](#)

prosince 2012 o ochraně zvířat během přepravy

EP na posledním plenárním zasedání v roce 2012, které se konalo ve dnech 10.–13. 12. 2012, přijal 2 nelegislativní usnesení týkající se živočišné výroby v EU.

[Usnesení](#) přijaté 12. 12. 2012 se týká podmínek přepravy hospodářských zvířat v EU.

Konstatuje přetrvávající nevyhovující podmínky v této oblasti a požaduje zlepšení např. v podobě přísnějších kontrol, sankcí či využívání místních zařízení např. pro porážku dobytka namísto dlouhých cest na jatka.

[Usnesení](#) přijaté 11. 12. 2012 se dotýká zemědělské produkce pouze částečně, nicméně nezanedbatelným způsobem s ní souvisí. Týká se nebezpečí antimikrobiální rezistence, kterou dává do souvislosti také s nevhodným používáním některých léčiv v živočišné výrobě.

Kontext

Usnesení týkající se ochrany zvířat během přepravy se odvolává jednak na [hodnotící zprávu](#) EK týkající se dopadů platného nařízení z roku 2005 o ochraně zvířat během přepravy, která byla zveřejněna v listopadu 2011, a dále na [sdělení](#) o strategii EU v oblasti ochrany a welfare zvířat pro období 2012–2015, kterou EK publikovala v únoru 2012.

[Podle](#) EP navzdory platné legislativě nadále nelze označit podmínky, v nichž dochází k přepravě zvířat v EU, za vyhovující, a to především proto, že stávající pravidla jsou nedostatečně prosazována, nedostatečně je kontrolováno jejich dodržování a používané sankce jsou nedostatečně motivující. Je třeba připomenout, že EP se prostřednictvím svých usnesení v problematice ochrany a dobrých životních podmínek zvířat angažoval již několikrát, především v reakci na různé akční plány a strategie EU vydávané Komisí.

V případě druhého usnesení, které se týká hrozby antimikrobiální rezistence, se EP opět odvolává na [sdělení](#) EK z listopadu 2011, dále na některé odborné zprávy a též na vlastní [usnesení](#) týkající se hrozby antimikrobiální rezistence pro veřejné zdraví, které EP přijal v říjnu 2011. Problematikou se v červnu 2012 [zabývala](#) také Rada.

Obsah

Usnesení týkající se ochrany zvířat během přepravy se odvolává na snahy o zmírnění utrpení hospodářských zvířat, ke kterému může docházet např. během přepravy na jatka.

Poukazuje přitom nejen na to, že v posledních letech významným způsobem vzrostl počet přeprav zvířat v rámci EU (především u prasat tomu bylo až o 70 %, přičemž účelné je také ptát se, proč k tomuto jevu dochází), ale také na to, že až 1/3 těchto transportů trvá nepřiměřeně dlouhou dobu, 8 a více hodin.

Usnesení přijaté na základě zprávy polského poslance Janusze Wojciechowského proto v této souvislosti vyzývá především k zavedení opatření limitujících přepravní dobu pro zvířata, konkrétně se hovoří právě o zavedení limitu 8 hodin na tuto přepravu.

Mělo by však být možné povolit některé výjimky např. z geografických důvodů či výjimky podložené na základě vědeckých zdůvodnění.

Usnesení vyzývá také k řádnému a jednotnému prosazování principů stávající legislativy ve všech členských státech, k důslednějším kontrolám přímo na místě a k harmonizaci sankcí, které jsou v případě porušování pravidel stanovovány na národní úrovni. Poukazuje se (oprávněně) také na častou zbytečnost a nesmyslnost přepravy zvířat na dlouhé vzdálenosti, což je otázka související i s širší problematikou potravinového řetězce, toho, jakým způsobem se nejen potraviny živočišného původu vlastně v EU dostávají na stůl spotřebitelů a že namísto upřednostnění kratších potravinových řetězců založených na místní produkci můžeme sledovat spíše pravý opak.

Usnesení se tak pouští i do oblasti zdůrazňování podpory místní produkce či zpracovávání v rámci potravinového řetězce, a to nejen z důvodu podpory např. drobnějšího, místního podnikání v příslušné oblasti, ale také prostřednictvím zdůvodnění, které se opírá o cíle EU v oblasti dobrých životních podmínek zvířat.

V případě usnesení, které poukazuje na nebezpečí antimikrobiální rezistence, jsou zdůrazňována rizika tohoto fenoménu ve vztahu k lidskému zdraví nejen v souvislosti s nadměrným užíváním některých léčiv v humánní, ale také ve veterinární medicíně, v zemědělství a v neposlední řadě i při chovu ryb.

Rezoluce tedy vyzývá ke změně přístupu ke spotřebě těchto léčiv směrem k větší racionalitě a odpovědnosti a k větší strategii prevence (např. prostřednictvím zvýšení hygieny) právě i v oblasti živočišné výroby a chovu ryb.

Právo předepisovat antimikrobiální látky hospodářským zvířatům by měli mít pouze veterináři a zakázáno by mělo být v tomto případě používání nejnovějších generací antimikrobiálních látek určených pouze pro humánní medicínu, právě proto, aby se zabránilo dalšímu vytváření rezistence na tyto látky u bakterií. Podle usnesení by současná situace mohla vést v krajním případě až k návratu do éry před vynálezem antibiotik, což by bylo z hlediska humánní medicíny mimořádně nebezpečné.

Další vývoj

Obě zmíněná usnesení jsou nelegislativního charakteru, nemohou tedy určovat bezprostředně podobu nových legislativních opatření, vyzývají pouze Komisi k akci, což platí především v případě usnesení, které se týká přepravy zvířat; vyzývá nejen k již zmíněnému zpřísnění regulace, kontroly a další harmonizaci v oblasti pravidel, sankcí a časových limitů na přepravu zvířat, ale také ke zvážení dalších zlepšení na jejich ochranu během přepravy, např. v podobě řádného vybavení používaných vozidel nebo adekvátního zacházení se zvířaty.

V této oblasti je tedy možné očekávat další regulaci. Na druhé straně lze za pozitivní považovat poukaz na význam místního zpracování masa a na nesmyslnost vytváření dlouhých potravinových řetězců v rozšířené EU.

Končící kyperské předsednictví prezentovalo na Radě zprávu o reformě SZP

Council of the European Union: CAP reform: Presidency Progress Report (December 2012), Brussels, 12 December 2012 ([17592/12](#))

Na závěr svého 6měsíčního předsednictví v Radě prezentoval zástupce Kypru, ministr pro zemědělství, přírodní zdroje a životní prostředí Sofoclis Alettraris, na [jednání](#) ve dnech 18.–19. 12. 2012 [zprávu](#) o pokroku v oblasti reformy SZP. Řada otázek v této oblasti zůstává stále otevřena, včetně těch, které pro sebe jako důležité akcentuje ČR. Konec programovacího období v roce 2013 se přitom blíží.

Důležitým tématem jednání byla také otázka pokračování některých vázaných podpor, tedy podpor neoddělených od produkce.

Prohlášení prosazující, aby tento typ podpor mohly státy využívající režim SAPS (tedy platby na plochu) využívat ve stejné jako státy aplikující jednotnou platbu na farmu, předložilo Bulharsko s podporou skupiny zemí, k nimž patřila také ČR.

Kontext

Jednání o budoucnosti SZP po roce 2013 na základě balíku [reformních návrhů](#), který EK zveřejnila v říjnu 2011, se Rada věnovala prakticky po celý rok 2012. K nejvíce kontroverzním otázkám od počátku náleží budoucnost přímých plateb včetně problému zastropování na základě velikosti podniku, což je problém kontroverzní i z hlediska ČR, a dále požadavky na tzv. ozelenění SZP (více v příspěvku „Rada jednala o budoucnosti přímých plateb“, Monitoring duben 2012 a v příspěvku „Rada jednala o „ozelenění SZP“, Monitoring květen 2012).

Méně spornou, nicméně také důležitou a diskutovanou je otázka budoucnosti politiky rozvoje venkova (směrování finančních prostředků z fondu EAFRD, především ve vztahu k deklarovaným novým hlavním prioritám v podobě ochrany životního prostředí, biologické rozmanitosti či řešení problémů týkajících se klimatických změn; více v příspěvku „Rada ministrů zemědělství se opět zabývala reformou SZP“, [Monitoring červen 2012](#)).

Součástí návrhů jsou také změny týkající se společné organizace zemědělských trhů, kterým se Rada věnovala převážně na [jednání](#) v říjnu 2012 (více v příspěvku „Rada jednala o reformě společné zemědělské a společné rybářské politiky“, [Monitoring říjen 2012](#)) a spolu s problematikou ozelenění SZP a budoucnosti politiky rozvoje venkova také v listopadu 2012 (více v příspěvku „Rada opět debatovala o reformě SZP“, [Monitoring listopad 2012](#)).

Reformou SZP po roce 2013 se vzhledem ke spolurozhodovací proceduře paralelně zabývá také EP, prozatím především na úrovni výboru AGRI.

Na konci svého 6měsíčního předsednictví v červnu 2012 vydalo [zprávu](#) o dosavadním pokroku jednání o reformě SZP Dánsko.

Mezi dosud nevyřešenými tématy, která byla předána kyperskému předsednictví, figurovaly především nejvíce sporné otázky zastropování přímých plateb, konvergence a sblížení přímých plateb napříč regiony a členskými státy EU a požadavky na ozelenění SZP, což se projevovalo také v agendě jednání Rady o příslušných tématech v průběhu podzimu 2012. Ani předsednictví kyperské přitom ve své hodnotící zprávě nemohlo konstatovat úplné uzavření debaty a vyřešení všech témat, které by umožňovalo formulaci společné pozice ke všem legislativním návrhům. Pravdou je spíše to, že řada sporných bodů přetrvává.

Obsah

Zpráva shrnuje pokrok, ke kterému došlo v jednáních o příslušných návrzích EK v průběhu druhé poloviny roku 2012. V případě každého z legisla-

tivních návrhů zpráva přináší jednak přehled hlavních pozměňovacích návrhů, u kterých byl nalezen napříč členskými státy v Radě konsensus, a jednak přehled klíčových otázek, které v prosinci 2012 nadále zůstávají otevřené, a bude se jimi tedy muset zabývat nadcházející irské předsednictví.

Seznam těchto otevřených otázek přirozeně ovlivnila také skutečnost, že Evropská rada v listopadu 2012 [nedospěla](#) ke konkrétní dohodě týkající se výdajů nové finanční perspektivy, otevřenými tedy zůstávají i podstatné finanční otázky.

K problémům, které většina delegací v Radě nadále považuje za důležité, a vyzývá proto nadcházející irské předsednictví k prohloubení diskuse o nich, stále patří otázky konvergence přímých plateb (zde je třeba podotknout, že se nejedná pouze o sblížení úrovně přímých plateb mezi členskými státy a napravování některých nerovností, které vyplývaly z přístupových podmínek východního rozšiřování, ale na interní úrovni v rámci států tuto otázku řeší také státy uplatňující systém SPS), zastropování výše přímých plateb v souvislosti s velikostí zemědělského podniku a ozelenění SZP.

Otázky konvergence přímých plateb se z hlediska států uplatňujících dosud systém SAPS dotýkal také obsah prohlášení prezentovaného Bulharskem a podpořeného dalšími členskými státy včetně ČR. Prohlášení se týkalo vázaných podpor, tedy podpor neoddělených od produkce, a požadovalo, aby i státy aplikující systém SAPS mohly využívat těchto podpor ve stejné míře jako státy aplikující systém SPS, konkrétně aby mohlo dojít k navýšení vázaných podpor nad 10% podíl v rámci národní obálky.

V případě ozelenění SZP potom nadále vyvolává kontroverze navrhovaný požadavek, aby členské státy musely povinně na jeho podporu vyčlenit až 30% ze své národní obálky. K úplné shodě nedošlo také ohledně nově navrhovaných mechanismů podpory mladých zemědělců, konkrétně toho, zda nově navrhované schéma týkající se vyčlenění určitého podílu národní obálky v rámci přímých plateb také na podporu mladých zemědělců má být povinné, anebo zde má být členskými státy nabídnut širší manévrovací prostor.

Otevřenou otázkou také zůstává samotná budoucnost principu SAPS v novém režimu pro přímé platby, který zahrnuje systém základní platby, ozelenění, nové schéma pro podporu mladých zemědělců ap. Tedy zda bude SAPS nadále možné používat jako alternativní systém přímých plateb, jak to požadují zástupci některých členskými státy.

Několik otevřených otázek zůstává také ohledně [návrhu](#), který se týká společné organizace země-

dělských trhů. Patří k nim vedle problematiky uznávání producentů organizací, asociací producentů organizací a meziodvětvových organizací také např. otázka budoucnosti cukerných kvót. Mimořádně důležité jsou pochopitelně otázky finanční, a to nejen ve vztahu k prvnímu pilíři SZP a přímým platbám, ale také k otázce budoucnosti politiky rozvoje venkova.

Skutečností je, že jednání Rady v oblasti SZP se v této dílčí agendě mohou jen těžko podstatným způsobem pohnout z místa, pokud i nadále zůstává otevřená také otázka výdajů finanční perspektivy pro období 2014–2020 jako takových.

V této souvislosti je potřeba zmínit také ne zcela dořešená dílčí témata v oblasti samotné politiky rozvoje venkova, ať již se jedná o vztah požadavků na ozelenění náležejících do prvního pilíře SZP k agroenvironmentálním opatřením v rámci rozvoje venkova (druhý pilíř SZP), o budoucnost podpor oblastí s přírodním znevýhodněním (LFA) či návrhy na zavedení nového nástroje pro řízení rizik a stabilizaci zemědělských příjmů v rámci druhého pilíře.

Rada také během prosincového jednání několikrát zdůraznila, že původním cílem reformy, který je nutný sledovat, bylo reálné zjednodušení SZP, což pochopitelně ne vždy odpovídá navrhovaným detailům (požadavky na ozelenění či zastropování přímých plateb některé delegace včetně ČR považují spíše za zvětšování nežli zjednodušování byrokratického břemene).

Pozice ČR

K prioritám ČR, které česká delegace na jednání Rady [akcentovala](#) také ve vztahu ke zprávě kyperského předsednictví o vývoji v jednáních o reformě SZP, náleží především trvání na nastavení stejných podmínek v rámci systému přímých plateb pro novější i starší členské státy. Nadále je to konzistentní postoj v otázce zastropování a také požadavků na ozelenění SZP, kde ČR trvá na dobrovolnosti navrhovaného schématu.

Jak již bylo zmíněno, ČR podpořila bulharské prohlášení týkající se rovných podmínek využívání systému vázaných podpor.

V případě politiky rozvoje venkova ČR akcentuje především finanční otázky týkající se výše národní obálky.

ČR patří k zemím, které nesouhlasí s omezováním prostředků na oblast rozvoje venkova, toto je ale spojeno také s budoucností jednání o nové finanční perspektivě, která dosud nejsou uzavřena. ČR dále v oblasti rozvoje venkova požaduje zjednodušení procedur schvalování programů rozvoje venkova a navrhovaný princip degresivity u podpor týkajících se LFA.

Další vývoj

Jak již bylo několikrát zdůrazněno, v nadcházejícím půlroce přebírá v Radě odpovědnost za jednání o reformě SZP nová předsednická země, Irsko. Rada jej vyzvala, aby se v dalších negociačních více soustředilo na ty otázky, v nichž dosud nebylo dosaženo konsensu, a také na jednání s EP.

Je totiž třeba vzít v úvahu, že nejen na úrovni Rady ještě zůstává velké množství nedorozhodnutých otázek nové reformy. Balík návrhů pro období po roce 2013 musí být schválen také za spolurozhodování EP, což situaci dále komplikuje a může prodlužovat období nejistoty.

Velkou komplikací jsou také již zmíněné průtahy týkající se nové finanční perspektivy.

Jak [zmínil](#) český ministr zemědělství Petr Bendl na jednání kulatého stolu k evropským otázkám v zemědělství, která se uskutečnila v prosinci 2012, pokud dojde k dosažení dohody o klíčových otázkách až v průběhu roku 2013, bude velmi málo času na řádnou implementaci příslušné legislativy. První rok nového programovacího období, tedy rok 2014, by se tak mohl stát jakýmsi přechodovým obdobím, v jehož průběhu je z hlediska ČR klíčové zachování dosavadních „jistot“ v rámci prvního pilíře v podobě plateb SAPS.

VE ZKRATCE...

Rada podpořila reformu protikorupčního úřadu OLAF

Rada 4. 12. 2012 [podpořila](#) politickou dohodu týkající se reformy OLAF; dosáhla jí s EP. OLAF vznikl s cílem bojovat proti podvodům, korupci a jiným nezákonným aktivitám s prostředky EU. Cílem reformy je zefektivnit vyšetřování, zlepšit spolupráci OLAF s národními úřady jednotlivých členských států a posílit odpovědnost OLAF. Generální ředitel bude např. volen na 7 let namísto 5 s možností znovuzvolení. Pokud nebude vyšetřování uzavřeno do 12 měsíců, musí ředitel provést náležitá opatření a informovat dozorčí orgán. Úřad získá větší pravomoci v přístupu k datům jednotlivých institucí a orgánů EU. OLAF samozřejmě bude také spolupracovat s institucemi, jako je Eurojust a Europol. Nové nařízení klade větší důraz na ochranu svědků a informátorů, na nezávislost úřadu by měl dohlížet kontrolní výbor. Členské státy budou muset navrhnout orgán, který bude s OLAF komunikovat. Dojednaný kompromis projedná ve druhém čtení EP. Po jeho schválení a vyhlášení v Úředním věstníku EU vstoupí příslušné nařízení v platnost.

Komise chce, aby státy bojovaly s nezaměstnaností mladých

Komise 5. 12. 2012 (v návaznosti na [iniciativu „Příležitosti pro mladé“](#) z prosince 2011) [navrhla opatření](#) zaměřená na zaměstnanost mladých. Nejkontroverznějším z nich (např. z pohledu konzervativců v EP) je [návrh doporučení](#) členským státům (iniciovaný údajně Finskem a Rakouskem), aby „mladí lidé do 25 let dostali kvalitní nabídku zaměstnání, dalšího vzdělávání, učňovské přípravy nebo stáže do 4 měsíců poté, co odešli ze systému formálního vzdělávání nebo se stali nezaměstnanými“. Za daným účelem by státy měly využívat i prostředků z ESF či dalších strukturálních fondů a monitoring naplňování nového doporučení by měl [zůstat](#) součástí tzv. [evropského semestru](#). Práci [podle Komise](#) nemůže najít přibližně 5,5 mil. mladých lidí ve věku 15–24 let, přičemž 7,5 mil. z nich patří do kategorie NEET (not in employment, education or training – osoby, které nepracují ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy). Náklady na mladé lidi, kteří nejsou zapojeni do trhu práce (ve 13 členských státech přesahuje míra nezaměstnanosti

mladých 25 %; nejvyšší je v Řecku a Španělsku, kde přesahuje 55 %), dosahují údajně 1,2 % HDP EU, tj. více než 150 mld. € ročně (více než 30 % mladých nezaměstnaných je bez zaměstnání déle než 12 měsíců). V dalším sledu Komise počítá také se zahájením druhé fáze [konzultací](#) se sociálními partnery o „rámci pro kvalitu stáží“ (a potenciálně s uveřejněním doporučení) a s vytvořením Evropské aliance pro učňovskou přípravu. Iniciativu Komise 18. 12. 2012 [podpořil](#) výbor EMPL, Rada by tak měla učinit patrně v únoru 2013. (Již 7. 12. 2012 Komise [spustila](#) portál [Přehled dovedností EU](#), web mající podle oborů a zemí upozorňovat na profese, u nichž roste poptávka po pracovnících a/nebo nabídka pracovníků neuspokojuje poptávku. Nejvíce pracovníků je v EU poptáváno v oblasti financí a obchodu. Poptávka je i po bioložích, farmakoložích, lékařích, zdravotních sestřích či odbornících v oblasti informačních a komunikačních technologií. Největší nesoulad mezi nabídkou a poptávkou dovedností na trhu práce [existuje](#) na Litvě, v Bulharsku, Belgii, Maďarsku a Irsku, naopak je tomu v Portugalsku, Dánsku či Nizozemsku, ČR je v daném ohledu průměrná.)

Komise tvrdě proti daňovým únikům a vyhýbání se daňovým povinnostem

Komise 6. 12. 2012 – v návaznosti na požadavek Evropské rady z března 2012 a [sdělení](#) z června 2012 (více v příspěvku „Komise uveřejnila sdělení o boji s daňovými podvody a úniky“, Ve zkratce..., [Monitoring červen 2012](#)) – [předložila akční plán](#) pro posílení boje proti daňovým podvodům a únikům s celkem 30 opatřeními. Zároveň uveřejnila 2 doporučení členským státům. [První doporučení](#) státy vyzývá, aby pomocí společných kritérií, přísnějších než běžné mezinárodní standardy OECD (nad rámec transparentnosti a výměny informací by se mělo zohledňovat i kritérium „férové soutěže“), určily daňové ráje a zapsaly je na národní „černé listiny“. [Druhé doporučení](#) se týká tzv. agresivního daňového plánování a navrhuje způsoby, jak zamezit tomu, aby se některé společnosti vyhýbaly „placení daní ve spravedlivé výši“ (resp. aby respektovali literu zákona, ale nikoliv jeho ducha, jak je přímo [uvedeno](#) v příslušné tiskové zprávě). Členské státy se vyzývají také k tomu, aby posílily své úmluvy o zamezení

dvojitý zdanění (a zabránilo se tak případům, které nevedou k žádnému zdanění) a aby zintenzívnily práci na (implementaci) [kodexu chování](#) při zdaňování společností, a to včetně „zvláštních daňových režimů pro movité jednotlivce“ („special tax regimes for wealthy individuals“; sic!). V opačném případě Komise předloží příslušné legislativní návrhy. Nad rámec uvedených opatření akční plán počítá mj. i se zavedením kódu daňových poplatníků a daňového identifikačního čísla EU či přezkumem opatření proti zneužívání v klíčových směrniciích (viz např. „mechanismus rychlé reakce“ předložený v souvislosti s podvody s DPH; více v příspěvku „Komise chce zrychlit reakce členských států na podvody s DPH“, Ve zkratce..., [Monitoring červenec/srpen 2012](#), nebo revize [směrnice č. 2011/96](#) plánovaná na rok 2013). Komise [tvrdí](#), že stínová ekonomika představuje v členských státech cca 1 bil. € (ještě v červnu 2012 [zmiňovala](#) dvojnásobnou sumu).

EMPL je pro revizi směrnice o expozici elektromagnetickým polím

Výbor EMPL 6. 12. 2012 poměrem 36:2:0 schválil [zprávu](#) Elisabeth Morin-Chartier, a [podpořil](#) tak revizi [směrnice č. 2004/40](#) „o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví před expozicí zaměstnanců rizikům spojeným s elektromagnetickými poli“ s frekvencí do 300 MHz. Implementována by měla být do 31. 10. 2013. Komise [návrh](#) předložila v červnu 2011 (více v příspěvku „Směrnice o expozici elektromagnetickým polím dozná změn“, Ve zkratce..., [Monitoring červen 2011](#)). Mezi další „fyzikální činitele“ unijní legislativa řadí krom elektromagnetických polí také hluk, vibrace a optické záření z umělých zdrojů. Nová norma by měla vzít v úvahu nejaktuálnější vědecká data (dostupná např. v doporučeních platformy ICNIRP), aby nedocházelo k jejím konfliktům např. s využíváním magnetické rezonance ve zdravotnictví a/nebo při využívání analogických technologií armádami. I z tohoto důvodu byla původní směrnice (oprávněně) kritizována a v roce 2008 byla (ze strany Komise) odložena její implementace nejprve do 30. 4. 2012 a poté do 31. 10. 2013. Nová směrnice by měla zavést řadu výjimek a celkově by se měly její požadavky spíše zmírnit. Na druhou stranu EMPL požaduje, aby Komise nechala vypracovat studii týkající se důsledků nejen krátkodobé, ale zejm. dlouhodobé expozice elektromagnetickým polím (jíž se norma primárně nevěnuje). Zástupci EP by v následujícím období měli začít vést jednání s členskými státy o dosažení kompromisu v prvním čtení.

Rada znovu debatovala o ochraně před přeshraničními zdravotními hrozbami

Rada ve dnech 6.–7. 12. 2012 znovu [debatovala](#) o ochraně před přeshraničními zdravotními hrozbami (naposledy se tak stalo v červnu 2012; více v příspěvku „Rada debatovala o ochraně před přeshraničními zdravotními hrozbami, Ve zkratce..., [Monitoring červen 2012](#)). Komise příslušný [návrh](#) nařízení uveřejnila v prosinci 2011 (více v příspěvku „Komise chce chránit před přeshraničními zdravotními hrozbami“, [Monitoring prosinec 2011](#)) a ENVI jej podpořil v říjnu 2012 (více v příspěvku „ENVI podporuje ochranu před přeshraničními zdravotními hrozbami“, [Monitoring říjen 2012](#)). Měl by se rozšířit stávající koordinační mechanismus pro přenosné nemoci (srov. [rozhodnutí č. 2119/98](#)), a to na všechny zdravotní hrozby způsobené biologickými, chemickými, environmentálními či neznámými příčinami (jaderné a radiologické hrozby pokrývá Smlouva o EURATOM), a měl by být posílen mandát Výboru pro zdravotní bezpečnost (od roku 2001 funguje na neformální bázi, proto by měl být formalizován). Krom toho by měla nová norma umožnit fakultativní společný nákup vakcín (za EU jako celek) či definovat celounijní „mimořádnou zdravotní situaci“ v zájmu rychlejší dostupnosti léčiv (pokud mimořádnou situaci nevyhlásí celosvětově WHO). Rada se shodla na zrušení požadavku Komise, aby bylo možné (obligatorně) definovat celounijní „mimořádnou zdravotní situaci“, nedosáhla ale konsenzu nad tím, čím přesně příslušný čl. 12 návrhu nahradit. Podle členských států (mj. Belgie, Itálie, Polsko, Švédsko, Velké Británie či Malty) by měl danou otázku řešit obdobně jako jiné práve (posílený) Výbor pro zdravotní bezpečnost, Komise to ale nepodporuje.

Komise vydala 8. hodnotící zprávu o situaci na spotřebitelských trzích

Komise 7. 12. 2012 [vydala 8. hodnotící zprávu](#) o situaci na spotřebitelských trzích (druhou v roce 2012; více v příspěvku „Komise vydala hodnotící zprávu o situaci na spotřebitelských trzích“, [Monitoring květen 2012](#)). Dokument hodnotí (zjednodušeně řečeno) důvěru spotřebitelů na 51 definovaných trzích a poprvé zahrnuje také interpretaci (zatím kusých) dat o spotřebitelských stížnostech (sesbíraných dle metodiky uvedené v [doporučení č. K\(2010\)3021](#)). Problematická je podle Komise situace zejm. v oblasti bankovních a telekomunikačních služeb a v sektoru dodávek energií (spotřebitelé se údajně obtížně orientují v nabídkách a/nebo cenících příslušných poskytovatelů služeb, popř. mají problémy s přechodem k poskytovatelům jiným). Explicitně

jsou v tomto ohledu zmíněny investiční produkty, hypotéky a služby realitních kanceláří, z (částečně) veřejných služeb pak služby poštovní a služby veřejné dopravy. Pokud jde o trhy se zbožím, pak Komise spatřuje problémy na trzích s masem, oblečením a (ojetými) automobily. V následujícím období hodlá Komise vypracovat 2 studie. První by se měla týkat právě situace na trhu s ojetými automobily, druhá by pak měla v souladu s [požadavkem EP](#) z května 2012 analyzovat otázku „zranitelnosti spotřebitelů“. V dohledné době (během roku 2013) budou uveřejněny již zpracovávané nebo dokončované studie týkající se trhu s masem, internetových služeb, spotřebitelských úvěrů a paliv pro osobní automobily. Nadto hodlá Komise předložit (v souladu s [Aktem o jednotném trhu II](#)) legislativní návrh o „širokém přístupu k bankovním účtům“ (více v příspěvku „Komise předložila Akt o jednotném trhu II“, [Monitoring říjen 2012](#)).

Některé členské státy požadují znovuzavedení víz pro země západního Balkánu

Rada se 7. 12. 2012 zabývala požadavkem několika členských států EU – Rakouska, Belgie, Francie, Německa, Lucemburska a Nizozemska – na opětovné zavedení víz pro občany zemí západního Balkánu. Podle těchto států občané Balkánu zneužívají bezvízový systém tím, že nadužívají žádosti o azyl. Každá žádost o azyl musí být přezkoumána. Za poslední 3 roky požádalo podle uvedených zemí o azyl 60 tis. lidí. Za poslední rok čísla sice klesla, prudce ale stoupla v květnu 2012. V nařízení o bezvízovém pohybu se uvádí, že členské země mohou systém opustit, vyskytne-li se prudký a nenadálý nárůst nepravidelných migrantů nebo žadatelů o azyl ze třetích zemí. Žadatelé o azyl nejčastěji končí v Belgii, Německu, Švédsku, Lucembursku a zdůvodňují svoji žádost nedostatečnou zdravotní péčí, nezaměstnaností nebo nedostatečným vzdělávacím systémem pro své děti. Občané Makedonie, Srbska a Černé Hory cestují do EU bez víz od roku 2009, občané Albánie a Bosny a Hercegoviny od roku 2010.

Komise předložila akční plán pro eHealth

Komise 7. 12. 2012 [předložila](#) v návaznosti na [žádost](#) členských států z prosince 2009 a [veřejnou konzultaci](#) zakončenou v květnu 2011 (a obecněji s odkazem na tzv. [digitální agendu](#)) [akční plán](#) pro elektronické zdravotnictví (eHealth) na roky 2012–2020 s cílem zkvalitnit zdravotní péči a snížit její náklady v řádu miliard eur (byť zdravotnictví nepatří mezi výlučné kompetence EU), a to tím, že se bude podílet na (1) posilování právní jistoty, (2) zvyšování

interoperability mezi příslušnými elektronickými systémy, (3) zvyšování povědomí o elektronickém zdravotnictví u pacientů a zdravotnických pracovníků či (4) na bezplatném právním poradenství pro subjekty hodlající (nově) působit v oblasti elektronického zdravotnictví. Do roku 2014 by také měla vzniknout zelená kniha o mobilním zdravotnictví (mHealth). Na implementaci [konkrétních aktivit](#) akčního plánu by se měla krom Komise a členských států podílet i nová síť pro elektronické zdravotnictví zřízená čl. 14 [směrnice č. 2011/24](#) o přeshraniční zdravotní péči.

EP proti antimikrobiální rezistenci

Plénium EP 11. 12. 2012 poměrem 588:16:23 [přijalo](#) právně nezávaznou [zprávu](#) Anny Rosbach zaměřenou na podporu [akčního plánu](#) proti antimikrobiální rezistenci. Komise jej předložila v listopadu 2011 a obsahuje 12 opatření na následujících 5 let (více v příspěvku „Komise proti antimikrobiální rezistenci“, Ve zkratce..., [Monitoring listopad 2011](#)). V EU údajně každý rok umírá přibližně 25 tis. pacientů na následky infekcí způsobených bakteriemi rezistentními vůči léčivům (antibiotikům, dezinfekčním a antiseptickým prostředkům ap.). Související náklady přesahují 1,5 mld. € ročně. Všichni zainteresovaní by tedy měli podle Komise léčit, vůči nimž vzniká rezistence, využívat jen ve skutečně odůvodněných případech (což by se mělo týkat i veterinární medicíny). Zároveň by měl být podporován také vývoj nových generací léků. Nadto Komise za podpory EP počítá (primárně v oblasti veterinární medicíny) i s legislativními změnami (např. s větší podporou prevencí).

Komise chce modernizovat evropské právo společností

Komise 12. 12. 2012 [přijala 16bodový](#) akční plán na roky 2013 a 2014 vymezující chystané iniciativy v oblasti práva obchodních společností a správy a řízení společností. Podle Komise by se mělo (1) usnadnit dlouhodobé zapojení akcionářů, (2) zvýšit míra transparentnosti mezi společnostmi a jejich akcionáři či (3) zjednodušit přeshraniční působení společností v EU. Pokud jde o legislativní změny, akční plán předpokládá „sloučení všech významných směrnic v oblasti práva společností do jednoho nástroje“. Jde zejm. o směrnice [č. 82/891](#), [č. 89/666](#), [č. 2005/56](#), [č. 2009/101](#), [č. 2009/102](#), [č. 2011/35](#), [č. 2012/17](#) a [č. 2012/30](#). Rovněž by mělo dojít (v roce 2013) ke změně [směrnice č. 2007/36](#). Akční plán vznikl v reakci na [zelenou knihu](#) z dubna 2011 (více v příspěvku „Komise zveřejnila zelenou knihu cílicí na změnu řízení podniků v EU“, [Monitoring duben 2011](#)).

Komise navrhla revizi nařízení o úpadku

Komise 12. 12. 2012 [navrhla](#) v návaznosti na [veřejnou konzultaci](#) revidovat letité [nařízení č. 1346/2000](#) o úpadkovém řízení, které se používá od 31. 5. 2002. Norma určuje, podle jakých pravidel se řídí soudní příslušnost, uznávání rozhodnutí a rozhodné právo, a stanoví koordinaci úpadkových řízení, která běží v několika členských státech. Cílem [revize](#) je mezi možnými řešeními úpadku méně zdůrazňovat likvidaci, ale zároveň chránit věřitele (mj. posílením informační povinnosti vůči nim). Komise revizi charakterizovala slovy „druhá šance pro slušné podnikatele“. V [budoucnu](#) by podle Komise mohla být zavedena „dvojí pravidla pro čestné podnikatele, a naopak pro případy, kdy je konkurs ohlášen podvodně či z nezodpovědnosti“. Každý rok v EU čelí úpadku s přeshraničním prvkem údajně na 50 tis. společností, což je cca 25 % všech zaznamenaných úpadků. 9. 1. 2013 by Komise údajně měla uveřejnit navazující „akční plán o podnikání“.

EP podpořil dan z finančních transakcí v režimu posílené spolupráce

Plénium EP 12. 12. 2012 [schválilo](#) poměrem 533:91:32 [zprávu](#) Anni Podimata, a podpořilo tak (za [předchozí](#) i [následné](#) slovní intervence odpovědného komisaře Algirdase Šemety) zavedení posílené spolupráce v otázce daně z finančních transakcí. Údajně by měla „pokrýt“ státy tvořící 90% HDP eurozóny. Komise příslušný návrh, jež vznikl z iniciativy 11 členských států, předložila v říjnu 2012 poté, co Rada nedosáhla jednomyslné shody stran původního návrhu koncipovaného pro všech 27 členských států EU (více v příspěvku „11 členských států chce zavést daň z finančních transakcí formou posílené spolupráce, Komise je pro“, Ve zkratce..., [Monitoring říjen 2012](#)). Plénium EP se i nadále staví za to, aby daň z finančních transakcí byla (v ideálním případě) zavedena celosvětově a aby se na definování jejích konkrétních parametrů (poté, co Komise předloží příslušný návrh) mohl EP – s odkazem na čl. 333 odst. 2 Smlouvy o fungování EU – podílet atypicky prostřednictvím procedury spolurozhodování. V Radě je ovšem situace komplikovanější – státy, které se stavějí proti zavedení daně, zejm. Velká Británie, Švédsko, Polsko či Malta, požadují od Komise posouzení, zda nový instrument nemůže být v nesouladu s konceptem vnitřního trhu EU, což by jim umožňovalo posílenou spolupráci zastavit. Rada by měla svou pozici stvrdit v lednu nebo únoru 2013.

Španělsko získá prvních 39,5 mld. € na restrukturalizaci bank

Španělsko požádalo o finanční pomoc v červnu 2012. Podmínky půjčky potvrdila eurozóna v červenci 2012. Následně byla podepsána tzv. dohoda o porozumění (více v příspěvku „Vývoj situace v zadlužených státech eurozóny“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)). Španělská vláda požádala formálně o vyplacení první částky 39,5 mld. € 3. 12. 2012. Ty byly 12. 12. 2012 připsány Fondu na restrukturalizaci španělských bank (FROB). Celkem se předpokládá, že země bude potřebovat 100 mld. €. Za sumu byly prostřednictvím ESM [nakoupeny](#) krátkodobé a střednědobé dluhopisy (do 3 let). Asistence proběhla nejprve prostřednictvím EFSF, posléze ESM se splatností do 15 let. Komise [souhlasila](#) s restrukturalizací 4 bank. Půjčka je podmíněna naplněním několika podmínek týkajících se bankovního sektoru a dalších reforem, např. dohledu a regulace finančního sektoru, dodržení pravidel procedury při nadměrném schodku či naplnění doporučení z tzv. evropského semestru.

EP hlasoval o budoucnosti fungování evropských letišť

Plénium EP 12. 12. 2012 [hlasovalo](#) o 3 zprávách k balíku Komise, jež byl předložen v prosinci 2011 a týká se legislativních změn fungování letišť v EU (více v příspěvku „Komise: Letiště budou ‚lepší‘“, [Monitoring prosinec 2011](#)). Rada se všemi 3 návrhy nařízení v základních parametrech zabývala během roku 2012 (více v příspěvku „Rada souhlasila se změnou způsobu odbavování na letištích“, [Monitoring březen 2012](#), v příspěvku „Rada: Hluk z letišť by měl být nižší“, [Monitoring červen 2012](#), a v příspěvku „Rada: Obchodování s letištními sloty dozná změn“, [Monitoring říjen 2012](#)), čekalo se ale právě na pozici EP. Co se týče navrhovaného zvýšení povinného počtu odbavovacích služeb na letištích, která ročně odbaví více než 5 mil. cestujících (tzv. handling; patří mezi ně i Ruzyně), z 2 na 3 (srov. [zprávu](#) Artura Zasady), rozhodlo plénium EP kontroverzní otázku znovu projednat ve výboru TRAN (což přivítali zejm. socialisté a zástupci letišť, méně pak např. zástupci leteckých společností). Poměrem 565:69:26 nicméně souhlasilo – v souladu s názorem Rady – s efektivnějším nakládáním se (špičkovými) letištními časy (tzv. sloty; pod pohružkou pokut leteckým společenstvem; srov. [zprávu](#) Giommarii Uggiaie) i se „zvýšením transparentnosti procesu stanovování omezení hluku na letištích“ (poměrem 501:155:8; srov. zprávu Jörga Leichtfrieda). Pokud budou místní a regionální autority rozhodovat v souladu se standardy ICAO, měl by se striktně uplatnit princip subsidiarity (tj. Komise by neměla získat právo

taková rozhodnutí zvrátit). Komise popsaný vývoj [přivítala](#), v následujícím období očekává, že Rada dospěje k závazné politické dohodě o návrzích týkajících se slotů a omezení hluku na letištích.

EP ke Komisi: Podpořte oceláře!

Plénum EP [přijalo](#) 13. 12. 2012 poměrem 351:125: 34 nelegislativní usnesení vyzývající Komisi, aby podpořila upadající ocelářský průmysl v EU (v roce 1970 zaměstnával 1 mil. pracovníků, nyní 369 tis.), např. rozvolněním pravidel poskytování státní podpory, předložením akčního plánu do června 2013 či prodloužením dohledu nad dovozem ocelových výrobků (zejm. trubek) do EU i po 31. 12. 2012.

Evropská rada se věnovala také společné bezpečnostní a obranné politice

Ačkoli jednání summitu ve dnech 13.–14. 12. 2012 ovládla opět ekonomická témata, prostor byl věnován také vnějším vztahům EU. Vedle situace v Sýrii to byla také otázka stavu společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP) EU. Zástupci hlav států a vlád členských zemí EU na summitu hovořili o tom, že by v současném světě měla EU převzít větší odpovědnost také v oblasti bezpečnosti, a to mj. také posílením obranné schopnosti EU a evropského obranného průmyslu. S posilováním bezpečnostní složky v rámci SZBP počítá i Lisabonská smlouva, i když právě tato ustanovení patří mezi ta, která se setkávají a setkávají s největší kritikou. Na druhé straně lze konstatovat, že nízké výdaje na obranu jsou obecně problémem většiny členských zemí EU, včetně těch, které jsou současně i členy NATO, což se následně projevovalo v minulosti i při některých ostrých vojenských operacích (typicky zásah v Kosovu v roce 1999 a proti Miloševićově Jugoslávii). Summit ve svých [závěrech](#) vyzval EK a vysokou představitelku pro SZBP, která je současně místopředsedkyní EK, aby byly vypracovány konkrétní návrhy na posílení SBOP a zlepšení dostupnosti, pokud jde o vojenské i civilní schopnosti EU. Další pokrok v této oblasti chce ER prozkoumat za rok, na summitu v prosinci 2013.

Komise podporuje odstranění přeshraničních daňových překážek pro osobní automobily

Komise 14. 12. 2012 [uveřejnila sdělení](#) „Posílení jednotného trhu odstraněním přeshraničních daňových překážek pro osobní automobily“. Podle Komise by se její (v tuto chvíli nelegislativní) návrhy – mj. posílení informační povinnosti, navrácení /části/ registračního poplatku při převodu automobilu do zahraničí, možnost dočasně využívat automobil

registrovaný v jednom členském státě EU ve státě jiném – měly dotknout cca 3 mil. automobilů ročně. Problémem je dle Komise především fakt, že výběr neharmonizovaných poplatků za registraci vozidel a/nebo silniční daně může vést ke dvojímu zdanění. Členské státy dosud nebyly schopny na úrovni EU dosáhnout konsenzu stran [změn](#) stávajících (národních) pravidel (předložených v červenci 2005 a spočívajících ve zrušení poplatků za registraci a zavedení „zelené“ silniční daně), proto se Komise řídí relevantními rozsudky Soudního dvora EU, popř. sama proti členským státům iniciuje řízení za porušení povinnosti (už tak učinila ve více než 300 případech). Do budoucna počítá i s potenciální revizí [směrnice č. 83/182](#). V dubnu 2012 Komise předložila [návrh nařízení](#), které by mělo napomoci usnadnit registraci vozidla v jiném členském státě (více v příspěvku „Komise chce usnadnit registraci vozidla v jiném členském státě“, [Monitoring duben 2012](#)).

Jednání sociálních partnerů o revizi směrnice o pracovní době po roce ukončena

Sociální partneři 14. 12. 2012 přerušili jednání o revizi směrnice o pracovní době, která zahájili na jaře 2011 (více v příspěvku „Konzultace o směrnici o pracovní době u konce“, [Monitoring březen 2011](#)). Jednání bylo Komisí prodlouženo do konce roku 2012. Zástupci zaměstnanců ETUC ve svém [vyjádření](#) z 5. 12. 2012 odmítli poslední nabídku zástupců zaměstnavatelů ([BusinessEurope](#), CEEP, UEAPME) týkající se minimálních požadavků na maximální limit týdenní pracovní doby, denní odpočinek, přestávky, dovolenou nebo noční zaměstnání. Zástupci ETUC prohlásili, že pro revizi směrnice je nejdůležitějším kritériem zajištění zdraví a bezpečnosti při práci. Zaměstnavatelé sdělili, že učinili řadu konkrétních návrhů, jak řešit klíčovou otázku celé debaty, tedy propojení pracovní pohotovosti s výjimkou, kterou disponuje 19 členských států. Ta umožňuje, aby zaměstnanci pracovali více než 48 hodin týdně. Komise se bude rozhodovat, zda novou podobu návrhu revize směrnice předloží. Zástupci zaměstnavatelů ovšem považují zavedení flexibilní pracovní doby do právního rámce EU za zcela klíčové pro rozvoj podnikání v Unii.

EK navrhla zlepšit pravidla týkající se vymáhání práv EU v rámci mezinárodního obchodu

EK vydala 18. 12. 2012 návrh nových pravidel, které by měly napomoci EU snáze hájit její práva v rámci mezinárodního obchodu. Nový rámec by měl lépe zajistit, aby obchodní partneři, s nimiž EU uzavírá

dohody, respektovali dohodnutá pravidla, což by mělo ve výsledku vést k lepší ochraně zájmů EU např. v případě používání ilegálních obchodních praktik v partnerských zemích. Za určitých, přesně definovaných okolností by EU mohla uplatnit nástroje v podobě nových (případně zvýšených) dovozních cel, kvót na dovoz či vývoz určitého zboží ap. V krajním případě by EU na základě těchto opatření mohla zasáhnout proti ilegálním obchodním praktikám používaným smluvní stranou také prostřednictvím obchodních sankcí. Dále by měla být umožněna kompenzační opatření v případě dovozních překážek, které byly uplatněny vůči EU, a posílena schopnost EU reagovat, pokud jiná členská země WTO uplatní změny v režimu vnějších obchodních vztahů, které by mohly EU ekonomicky poškodit (např. navýšením dovozních cel bez náležité kompenzace). Návrh příslušného nařízení musí ještě projít jednáním v Radě a EP, kde musí být schválen spolumozhodovací procedurou.

ENVI podporuje změny na trhu s potravinami pro zvláštní výživu

Výbor ENVI 18. 12. 2012 [podpořil návrh nařízení](#), jež by mělo zrušit stávající [směrnici č. 2009/39](#) o potravinách určených pro zvláštní výživu (včetně [směrnice č. 92/52](#) a [č. 96/8](#) a [nařízení č. 41/2009](#)). Komise text předložila v červnu 2011. Obecně by se uvádění daných potravin na trh mělo řídit obecnými normami typu [nařízení č. 1924/2006](#) o „údajích týkajících se potravin z hlediska jejich nutriční hodnoty a vlivu na zdraví“ či [směrnice č. 2002/46](#) o „sblížení právních předpisů členských států týkajících se doplňků stravy“. Důvodem pro tuto (na unijní poměry) poměrně neobvyklou změnu, kdy dochází ke zrušení speciální směrnice (byť náhradou za přímo účinné a přímo použitelné nařízení), je skutečnost, že původní norma byla z hlediska své implementace „problematická“ (nebylo, zjednodušeně řečeno, jasné, co jsou „potraviny určené pro výživu specifických skupin populace“ a co „specifické potraviny určené pro výživu populace jako celku“). Nové nařízení by mělo specifikovat požadavky na potraviny určené „ohroženým skupinám populace“ – dětem do 3 let, pacientům s rakovinou, zažívacími obtížemi *ap.* Zároveň by měl vzniknout jediný seznam látek, jež by takové potraviny mohly obsahovat (dnes existují 3 a vzájemně se překrývají). Zboží, které je již na trhu, by se nové nařízení dotknout nemělo. Naopak by se mělo začít uplatňovat až po 3 letech od svého schválení spolumozhodováním Rady a EP. Na žádost ENVI by měly být v nové normě definovány přesné požadavky na („neidealizující“) obaly dětských mléčných výživ (pro děti do 12 měsíců a po posouzení Komisí, resp. EFSA, případně

i pro děti ve věku 12–36 měsíců). Naopak potraviny upravující lepek by měly být kvůli požadavku Rady ošetřeny [nařízením č. 1169/2011](#) (o poskytování informací o potravinách spotřebitelům). Formálně ENVI potvrdilo kompromis dosažený se zástupci členských států 14. 11. 2012. Rada jej za abstinence Velké Británie a nesouhlasu Německa [stvrдила](#) 20. 12. 2012. Plénum by mělo o [zprávě](#) Frédérique Ries hlasovat na jaře 2013.

TRAN a ITRE se věnovaly budoucnosti a financování transevropských sítí

Výbory TRAN a ITRE se 18. 12. 2012 věnovaly budoucnosti a financování transevropských sítí, zejm. [těch dopravních](#) (v jejich případě TRAN poměrem 32:5:3 především doplnil seznamy tzv. prioritních projektů, což by se mělo pozitivně dotknout i ČR). Rada se otázkou zabývala už v březnu a červnu 2012 (více v příspěvku „Členské státy žádají výjimky v budování transevropské dopravní sítě“, *Ve zkratce...*, [Monitoring března 2012](#), a v příspěvku „V Radě už se rýsuje, jak financovat výstavbu infrastruktury“. [Monitoring června 2012](#)). Pokud jde o [financování](#) (zejm. prioritních projektů) prostřednictvím Nástroje pro propojení Evropy (Connecting Europe Facility; CEF), výbory se poměrem 81:8:5 postavily za návrh Komise, tj. aby CEF disponoval v letech 2014–2020 50 mld. € (zda daná suma bude k dispozici, ovšem záleží na vyjednáváních o nové finanční perspektivě na roky 2014–2020). Inovací – proti níž ovšem nejspíše budou členské státy – je, aby 10 mld. €, které by měly být do CEF převedeny z Kohezního fondu, bylo od roku 2017 k dispozici všem kohezním zemím bez ohledu na tzv. národní obálky. (Rada by naopak mohla uvítat, že sektor energetiky a telekomunikací by měl být podle TRAN a ITRE financován ne prostřednictvím grantů, ale primárně prostřednictvím finančních nástrojů, i když možná – dle názoru řady členských států – až po posouzení pilotní fáze tzv. projektových bondů v roce 2015.) V následujícím období vstoupí zástupci EP do jednání se zástupci Rady, aby se pokusili dosáhnout kompromisu v rámci prvního čtení.

ITRE schválil nařízení týkající se prioritních směrů v oblasti TEN-E

Výbor ITRE 18. 12. 2012 schválil [návrh nařízení](#), které se týká transevropských energetických sítí (TEN-E) a na jehož základě dochází k dílčím změnám stávající legislativy, především [nařízení č. 713/2009](#), [č. 714/2009](#) a [č. 715/2009](#), které jsou součástí tzv. liberalizačního balíčku. Text mj. stanovuje kritéria, která musí splnit příslušné projekty v oblasti TEN-E, aby mohly být ve zrychlené pro-

ceduře označeny jako prioritní projekty obecného zájmu. Mělo by se jednat především o nové projekty ropovodů, plynovodů a síťových propojení, jejichž budování by mělo přispět k integraci energetického trhu v EU. Konkrétně je definováno 12 prioritních oblastí v rámci energetických koridorů či dalších dílčích oblastí, které by EU prostřednictvím podpory konkrétních projektů chtěla rozvíjet. Žádosti o přidělení statusu projektu obecného zájmu mají podávat jednotliví operátoři. Posuzovat je bude vždy 12 expertních skupin složených též ze zástupců členských států a EK. Na závěr výběrového procesu EK publikuje seznam vybraných projektů. O novém přístupu k prioritám v oblasti TEN-E, který má z finančního hlediska zajišťovat nový nástroj CEF, musí ještě hlasovat plénum EP, pravděpodobně hned začátkem roku 2013.

IMCO k novým pravidlům pro zadávání veřejných zakázek

Výbor IMCO 18. 12. 2012 [schválil](#) poměrem 23:8:7 (s 89 kompromisními pozměňovacími návrhy) [zprávu](#) Marca Tarabelly týkající se chystané změny pravidel pro zadávání veřejných zakázek, již Komise (spolu s dalšími návrhy) předložila v prosinci 2011 (více v příspěvku „Komise reviduje pravidla pro zadávání veřejných zakázek“, [Monitoring prosinec 2011](#), a v příspěvku „IMCO jednal o koncesích“, [Monitoring listopad 2012](#)). Rada k balíku [přijala](#) společný postoj na jednání ve dnech 10.–11. 12. 2012 v duchu svých předchozích jednání (více v příspěvku „Rada poprvé debatovala o revizi pravidel pro zadávání veřejných zakázek“, [Monitoring únor 2012](#), a v příspěvku „Rada podruhé debatovala o revizi pravidel pro zadávání veřejných zakázek“, [Monitoring květen 2012](#)). IMCO podporuje zásadu Komise, aby se výběr veřejných zakázek řídil zásadou „ne nejlevnější, ale nejlepší“, tj. aby byla brána v úvahu i kritéria sociální či environmentální (udržitelnost, náklady životního cyklu ap.). IMCO to (eufemisticky) popisuje jako koncept MEAT (most economically advantageous tender; ekonomicky nejvýhodnější nabídka). Kvůli „podpoře inovací“ by měly veřejné autority vypisovat tendry v pojmech kvality a uchazeči by měli být těmi, kdo navrhne vhodný způsob k jejich dosažení. Nová pravidla by měla v maximální možné míře vycházet vstříc malým a středním podnikům, např. by mělo být možné zakázky záměrně (fakultativně) rozdělovat na menší části (na druhou stranu by každá součást řetězce měla být adekvátně za plnění zakázky odpovědná; srov. např. stávající situaci ve Francii, Itálii či Španělsku). Celá agenda veřejných zakázek by se rovněž měla elektronizovat a debyrokratizovat (mj. zavedením „pasu“ prokazujícího fakt, že subjekt spl-

ňuje kritéria pro účast v příslušné veřejné zakázce, či možností otevřených, byť podmíněných spolupráce veřejných autorit při realizaci veřejných zakázek). Nová norma by se neměla (až na výjimky) dotýkat sektoru sociálních, zdravotních, vzdělávacích a právních služeb a rovněž by měla limitovat přístup subjektů ze třetích zemí, pokud se na veřejné zakázce mají podílet více než 50% a příslušná třetí země neuplatňuje v otázce veřejných zakázek vůči zemím EU reciprocitu (tedy srovnatelnou otevřenost; více v příspěvku „Mezinárodní trh veřejných zakázek má doznat změn, [Monitoring březen 2012](#)). IMCO hodlá na základě zprávy Marca Tarabelly začít vyjednávat o kompromisu s Radou, aby jej plénum EP mohlo stvrdit v únoru 2013. O zbývajících součástech balíku týkajícího se veřejných zakázek by měl IMCO hlasovat v lednu 2013.

ENVI pro tišší motorová vozidla

Výbor ENVI 18. 12. 2012 [hlasoval](#) o [zprávě](#) Miroslava Ouzkého týkající se [návrhu](#) nařízení „o hladině akustického tlaku motorových vozidel“ a [schválil](#) ji poměrem 30:27:2 v podobě, s níž zpravodaj (spolu s konzervativci a lidovci v EP) nesouhlasil (pro naopak byli socialisté, liberálové, komunisté a zelení). Norma by měla po 6 letech od vstupu v platnost zpřísnit schvalování typu osobních automobilů, dodávek i autobusů. Jejich hlučnost by se měla snížit celkově o 4 dB (ve 2 fázích), v případě kamionů o 3 dB (rovněž ve 2 fázích). Kvůli spotřebitelům by měly být všechny nové vozy označeny štítky indikujícími jejich hlučnost. ENVI se postavil za Komisi, která návrh předložila v prosinci 2011 (více v příspěvku „Komise: Silniční vozidla jsou hlučná, musí se ztišit“, [Monitoring prosinec 2011](#)), mj. v tom, že akceptoval její požadavek na „zhlučnění“ jinak neslyšných elektromobilů (kvůli zajištění bezpečnosti silničního provozu). Mělo by zůstat fakultativní. Kde se však použije, mělo by se řídit harmonizovanými (unijními) pravidly. Naposledy byla hlučnost motorových vozidel legislativně snižována v roce 1995 (podle EP v roce 2007). Nominálně se od 70. let 20. století, kdy byla přijata první relevantní opatření, snížila až o 90%, ovšem současně se zvýšilo množství automobilů, takže ve výsledku se podle Komise hlučnost silničních vozidel snížila nejvýše o 2 dB (nová opatření by měla hlučnost snížit o 25%). Plénum by mělo o Ouzkého zprávě hlasovat v březnu 2013. Zpravodaj vzhledem k těsnému hlasování ve výboru odmítl variantu předjednání kompromisu s Radou před formálním završením prvního čtení v EP.

Komise: ČR může po přechodnou dobu bezplatně přidělovat povolenky na emise skleníkových plynů

Komise 19. 12. 2012 [dospěla](#) k závěru, že ČR může (obdobně jako Maďarsko) po přechodnou dobu bezplatně přidělovat energetickým společnostem působícím na svém území povolenky na emise skleníkových plynů. Komise posuzovala soulad s pravidly EU pro státní podporu dle čl. 10c [směrnice č. 2003/87](#) ve znění [směrnice č. 2009/29](#). V případě ČR jde o prostředky ve výši 1,878 mld. €, které budou použity „na modernizaci výrobní infrastruktury, diverzifikaci skladby zdrojů energie či výstavbu nových zařízení“, což „přispěje k liberalizaci trhů s energií, snížení emisí skleníkových plynů a zvýšení bezpečnosti dodávek“. Rozhodnutí Komise v pozitivním slova smyslu ovlivnilo i to, že přestože ČEZ mají v ČR 70% tržní podíl, z uvedené sumy by jim mělo připadnout jen 687 mil. €, tj. přibližně 30 %. Obdobně jako ČR a Maďarsko mohou postupovat i [Bulharsko](#), [Kypr](#) a [Estonsko](#), o jejichž případech Komise rozhodla v prosinci 2011 a červnu 2012. Výhody plynoucí z uvedených kroků by nicméně mohl limitovat záměr Komise zdrazit emisní povolenky (více v příspěvku „Komise zdrazí průmyslu emisní povolenky“, Ve zkratce..., [Monitoring listopad 2012](#)). Podle Polska by realizace daného záměru mohla pro ČR (resp. její největší průmyslové podniky) znamenat jen za první rok revidovaného systému obchodování s emisními povolenkami náklady až 375 mil. €.

Komise vydala společná pravidla pro lékařské předpisy

Komise 20. 12. 2012 [vydala seznam](#) minimálních požadavků na lékařské předpisy (resp. identifikaci pacienta, předepisujícího lékaře a předepisovaného léku), které by měly členské státy zohlednit (v souladu se [směrnici č. 2011/24](#)) do 25. 10. 2013 (nepatří mezi ně ale např. vzhled, formát nebo jazyk předpisů). Požadavky by se měly týkat primárně situací, kdy pacienti chtějí uplatnit vydaný lékařský předpis v zahraničí. Takových případů je v EU podle Komise cca 2,3 mil. ročně, což představuje 0,02–0,04% všech předpisů, jež jsou v EU v daném období vydány. Komise svou iniciativu (v podobě implementační směrnice) i přesto hájí jako dostatečně užitečnou; počet „přeshraničních“ předpisů by mohl vzrůst až o 200 tis. ročně.

Rada přijala návrh usnadňující kandidaturu do EP

Rada 20. 12. 2012 přijala návrh, který by měl usnadnit občanům určitého členského státu kandidovat za jiný stát do EP. Plénum EP návrh schválilo již

v listopadu 2012, nová pravidla by se tedy měla týkat již nadcházejících voleb v roce 2014. Jedná se o novelizaci dosud platné [směrnice č. 93/109](#), kterou EK navrhla již v roce 2006 a jejímž cílem má být zjednodušení procedury, kterou musí podstoupit kandidáti kandidující do EP v jiném než „mateřském“ státě. Konkrétně se jedná o to, aby se kandidát bydlící v jiném členském státě nemusel vracet do státu, jehož je občanem, pro získání potvrzení, že není zbaven práva být volen. Díky inovaci by tento kandidát podával už pouze čestné prohlášení s tím, že důkazní břemeno je na volebním orgánu toho členského státu, v němž bydlí. EK si od návrhu slibuje posílení zájmu o volby do EP, je však otázkou, zda tato změna bude mít náležitý efekt. Ve státech, v nichž není účast u voleb povinná, se volby do EU většinou těší velmi nízkému zájmu, což platí jak pro novější, tak pro starší členské země.

Uskutečnil se další summit EU–Rusko

21. 12. 2012 se v Bruselu uskutečnil již 30. summit, na němž se scházející zástupci ER a EK s prezidentem Ruské federace. V roce 2012 se po kratším intermezzu prezidenta Dmitrije Medvěděva zástupci EU opět začali scházet s Vladimírem Putinem, který se znovu ujal prezidentské funkce. Předseda ER Van Rompuy [zdůraznil](#) především strategický význam vztahů EU–Rusko. K hlavním tématům summitu patřily jejich perspektivy s ohledem na Partnerství pro modernizaci podepsané v roce 2010 a také s ohledem na vstup Ruska do WTO, který byl formálně završen (i za podpory EU) v srpnu 2012. Mezi EU a RF stále nedošlo k ukončení procesu přípravy nové bilaterální dohody, který byl v předchozích letech velmi komplikovaný; několikrát došlo k jeho pozastavení, ať již vlivem sporů RF s některými členskými státy EU (Polsko, Litva), anebo v důsledku rusko-gruzínského konfliktu ze srpna 2008. Nyní jednání o přípravě nové smlouvy pokračují a summit sloužil mj. i k vyhodnocení dosavadního pokroku. Pro EU je RF důležitým partnerem také v jednáních o otázkách mezinárodní politiky, především pokud jde o situaci na Blízkém východě, kde se ruský pohled a pohled EU často nepotkávají. Diskutovány byly také problematické regionální otázky v oblasti někdejšího postsovětského prostoru, kde se EU nyní pokouší rozvíjet svoji iniciativu Východního partnerství (regiony Podněstří, Náhorního Karabachu či separatistické oblasti v Gruzii). K dalším tématům summitu patřila energetika, vízová politika, okrajově byla zmíněna také problematika lidských práv a vlády práva. (Je však nutno podotknout, že v rámci bilaterálních jednání na této úrovni většinou nedochází k ostré kritice. Mnohem kritičtější bývají rezoluce EP. 13. 12.

2012 byla schválena jedna z [nich](#); RF podle ní stále není připravena na to být skutečným partnerem EU právě proto, že přetrvávají nedostatky v oblasti demokratických hodnot a vlády práva.)

Evropští lékaři rozporují návrh nových pravidel pro provádění klinických hodnocení

Organizace CPME, sdružující lékaře působící v Evropě, se postavila proti návrhu, jenž by měl podpořit klinický výzkum v EU tím, že zjednoduší pravidla pro provádění klinických hodnocení. Komise návrh předložila v červenci 2012 (více v příspěvku „Komise navrhuje vylepšit pravidla pro hodnocení léčivých přípravků“, [Monitoring červenec/srpen 2012](#)). Klinická hodnocení spočívají v testování léčivých přípravků na lidech a poskytují pacientům přístup k nejnovějším léčebným metodám. Do budoucna by se podle Komise měly urychlit a zjednodušit povolovací a ohlašovací postupy, zejm. u mnohonárodních projektů, a zároveň zůstat zachovány nejvyšší standardy bezpečnosti pacientů. Podle CPME však text nedostatečně zohledňuje etickou stránku věci (nevyžaduje explicitní souhlas etických výborů jednotlivých členských států) a nepodporuje transparentní přístup k pacientům (aby se mohli adekvátně vyjádřit tzv. informovaným souhlasem).

Fiskální smlouva vstupuje v platnost

1. 1. 2012 vstoupila v platnost tzv. fiskální smlouva. Smlouvu podepsalo 25 zemí EU v březnu 2012 (více v příspěvku „Snaha o záchranu eura pokračuje“, [Monitoring prosinec 2011](#), a v příspěvku „Druhý záchranný balík pro Řecko a slavnostní podpis fiskální smlouvy“, [Monitoring únor 2012](#)). Aby mohla začít platit, muselo ji schválit nejméně 12 členských států

eurozóny. 21. 12. 2012 ji jako dvanáctý stát schválilo Finsko. Smlouva má formu mezinárodní smlouvy, ke které mohou přistoupit všechny země EU. ČR a Velká Británie ke smlouvě přistoupit nehodlají. Cílem Komise je ovšem fiskální smlouvu do 5 let inkorporovat do smluv EU. Jedním z hlavních principů dokumentu je, že se signatářské státy zavazují dodržovat vyrovnané rozpočty. V případě, že tak neučiní, spustí se automatický nápravný mechanismus. Státy musí tuto klauzuli do 1 roku zahrnout do svých právních řádů. ESD navíc bude mít pravomoc stát za neplnění smlouvy penalizovat. Pro země eurozóny je ratifikace paktu podmínkou pro získání pomoci ze záchranného fondu eurozóny ESM.

Lotyšsko podá v únoru 2013 přihlášku do eurozóny

Lotyšsko zahájí v únoru 2013 kroky k tomu, aby se v lednu 2014 stalo 18. státem eurozóny. Lotyšsko se zotavilo z krize, která v roce 2009 snížila jeho růst o 20 %. Dnes je nejdynamičtější evropskou ekonomikou. Poté, co Lotyšsko požádá Komisi o posouzení své připravenosti, situaci posoudí ECB a v červnu 2013 by o přistoupení mohla hlasovat Evropská rada. V lednu 2012 Lotyšsko splatilo půjčku MMF a EU z roku 2008 ve výši 7,5 mld. €. Pomohlo mu k tomu jak snížení výdajů, tak zvýšení daní. Rozpočtový deficit za rok 2012 bude 1,5% HDP. V roce 2011 se eurem začalo platit v Estonsku (více v příspěvku „Estonsko 17. členem eurozóny“, *Ve zkratce...*, [Monitoring leden 2011](#)). V roce 2006 ovšem byla kvůli nepatrně vyšší inflaci, než povolují maastrichtská kritéria, zamítnuta žádost Litvy. Překážkou přijetí Lotyšska do eurozóny může být fakt, že se proti tomuto kroku staví většina tamější veřejnosti.

PŘEHLED KLÍČOVÝCH HLASOVÁNÍ PLÉNA EP

Plénium EP ve dnech 10.–13. 12. 2012

Projednávaný návrh	Výsledek hlasování					
	Pro		Proti		Zdrželi se	
	Celkem	ODS	Celkem	ODS	Celkem	ODS
Zpráva Klause-Heinera Lehneho týkající se systému jurisdikce pro patentové spory (A7-0009/2012)	483	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	161	-	38	-
Zpráva Raffaella Baldassarra týkající se jednotné patentové ochrany (A7-0002/2012)	481	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	152	-	49	-
Zpráva Bernharda Rapkaye týkající se vytvoření jednotné patentové ochrany (A7-0001/2012)	484	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	164	-	35	-
Zpráva Marietje Schaake týkající se strategie digitální svobody v zahraniční politice EU (A7-0374/2012)	630	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	25	-	13	Strejček
Zpráva Jana Zahradila týkající se financování obchodu a investic malých a středních podniků (A7-0367/2012)	577	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	38	-	55	-
Zpráva Pabla Arias Echeverría týkající se dotvoření jednotného digitálního trhu (A7-0341/2012)	604	Cabrnoch, Češková, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	45	-	15	-
Zpráva Bély Kováče týkající se Programu na označování energetické účinnosti kancelářských přístrojů štítky (A7-0382/2012)	618	Cabrnoch, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	20	Strejček	18	-
Zpráva Janusze Wojciechowského týkající se ochrany zvířat během přepravy (A7-0331/2012)	555	Cabrnoch, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	56	-	34	-
Zpráva Edwarda Scicluna týkající se Evropského statistického programu na období let 2013–2017 (A7-0218/2012)	613	Cabrnoch, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	22	-	30	-

Zpráva Jörga Leichtfrieda týkající se zavedení provozních omezení ke snížení hluku na letištích Evropské unie (A7-0372/2012)	501	-	155	Cabrnoch, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Vlasák, Zahradil	8	Tošenovský
Zpráva Timothy Kirkhopa týkající se Evropské statistiky bezpečí před trestnou činností (A7-0365/2012)	525	Cabrnoch, Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	127	-	29	-
Zpráva Giovanni La Vii a Dereka Vaughana týkající se nového souhrnného rozpočtu Evropské unie na rozpočtový rok 2013 – všechny oddíly (A7-0410/2012)	498	Fajmon, Kožušník, Ouzký, Tošenovský, Vlasák, Zahradil	162	Cabrnoch, Strejček	12	-
Zpráva Leonidase Donskise týkající se Výroční zprávy o stavu lidských práv a demokracie ve světě v roce 2011 a politice Evropské unie v této oblasti (A7-0377/2012)	482	Češková	48	-	83	Fajmon, Kožušník, Ouzký, Strejček, Tošenovský, Vlasák, Zahradil

Poznámky

1. Přehled obsahuje pouze ta hlasování, při nichž poslanci hlasovali na vyžádání po jménech.
2. Označení projednávaných návrhů vychází z pojmenování příslušných položek samotným EP. Možné inkonzistence v tomto směru je proto třeba přičíst na vrub této skutečnosti.

VYBRANÉ STATISTICKÉ ÚDAJE EUROSTAT ZVEŘEJNĚNÉ V PROSINCI 2012

V roce 2011 bylo 24 % populace (120 mil. obyvatel) v EU-27 [ohroženo chudobou nebo sociálním vyčleněním](#). V roce 2008 to bylo 23,5 %. Největší podíl ohrožených je v Bulharsku (49 %), Rumunsku, na Litvě (33 %), v Řecku a Maďarsku (31 %). Nejméně v ČR (15 %), Nizozemsku, Švédsku (16 %) a Rakousku (17 %).

Téměř 40 mld. € bylo v roce 2011 [přesunuto migranty do zemí jejich původu](#). Nejvíce přesunů zaznamenala Francie (25 % všech přesunů z EU-27), Itálie, Španělsko a Německo. Z ČR to bylo 740 mil. €.

[HDP v roce 2011 na hlavu](#) se v EU značně lišilo. V Lucembursku to bylo dvaapůlkrát více, než činí průměr EU-27. 20–30 % nad průměrem EU bylo Německo, Nizozemsko, Irsko, Rakousko, Dánsko a Švédsko. Belgie a Finsko byly 10–20 % nad průměrem, Francie a Velká Británie pak právě 10 %. Průměru dosáhly Španělsko a Itálie. Nejhůře si stojí Rumunsko a Bulharsko (50 % pod průměrem EU-27). Malta, Slovinsko a ČR mají HDP na hlavu o 15–20 % menší, než činí průměr EU27.

↓ [Inflace](#) byla v listopadu 2012 v eurozóně na úrovni 2,2 %, v EU-27 2,4 %. V říjnu 2012 to bylo 2,5 %. V listopadu 2011 dosáhla inflace v eurozóně 3,0 %. Nejnižší meziroční inflace byla v listopadu 2012 v Řecku (0,4 %), Švédsku (0,8 %) a na Kypru (1,4 %). Nejvyšší pak v Maďarsku (5,3 %), Rumunsku a Estonsku. V ČR se meziroční inflace v listopadu 2012 pohybovala na úrovni 2,8 %.

↑ [Náklady na hodinovou mzdu pracovníka](#) vzrostly v eurozóně ve třetím čtvrtletí 2012 o 2,0 % oproti témuž období v roce 2011. V EU-27 to bylo o 1,9 %. Náklady na hodinovou mzdu v soukromém sektoru v eurozóně vzrostly o 2,4 %. Stejně hodnoty platí i pro EU-27. V nepodnikatelské oblasti činil nárůst oproti roku 2011 v eurozóně 1,0 %, v EU-27 pak 0,7 %.

↓ [Deficit obchodní bilance s Ruskem](#) klesl za prvních 9 měsíců roku 2012 na 65 mld. €. Po prudkém propadu obchodu s Ruskem v roce 2009 nastal v roce 2010 a 2011 nárůst z 86 mld. € na 108 mld. €. Dovoz činil v roce 2010 161 mld. € a v roce 2011 199 mld. €. Deficit obchodní bilance vzrostl z 52 mld. € v roce 2009 na 91 mld. € v roce 2011. Prvních 9 měsíců v roce 2012 vykazoval deficit obchodní bilance růst. Nicméně v porovnání se stejným obdobím v roce 2011 šlo o pokles z 70 mld. € na 65 mld. € v roce 2012. Rusko je třetím největším obchodním partnerem EU po USA a Číně: zahrnuje 7 % vývozu EU-27 a 12 % dovozu. ČR ve sledovaném období zaznamenala nepatrný nárůst dovozu z Ruska. Vývoz se zvýšil z 2,5 mld. € v roce 2011 na 3,5 mld. € v roce 2012.

VEŘEJNÉ KONZULTACE V PROSINCI 2012

Popis konzultace	Oblast	Konzultace otevřena do
<u>Přezkum stávajících právních předpisů o snížených sazbách DPH</u>	Daně	4. 1. 2013
<u>Revize doporučení o relevantních trzích</u>	Vnitřní trh	8. 1. 2013
<u>Problematika elektronické fakturace v oblasti zadávání veřejných zakázek</u>	Vnitřní trh	14. 1. 2013
<u>Zajištění trvale udržitelného rozvoje na celém světě: EU navazuje na Rio+20</u>	Životní prostředí	15. 1. 2013
<u>Logo pro internetové lékárny provozované v souladu se zákonem</u>	Veřejné zdraví	17. 1. 2013
<u>Evropská iniciativa „e-Freight“ (elektronická podpora nákladní dopravy)</u>	Doprava	17. 1. 2013
<u>Realizace evropských referenčních sítí v rámci čl. 12 směrnice č. 2011/24 o uplatňování práv pacientů v přeshraniční zdravotní péči</u>	Veřejné zdraví	24. 1. 2013
<u>Přiměřenost výrobních kapacit, kapacitní mechanismy a vnitřní trh s elektřinou</u>	Energetika	7. 2. 2013
<u>Integrovaný trh pro posílení e-komerce v EU</u>	Vnitřní trh	15. 2. 2013
<u>Akt v přenesené pravomoci o poregistračních studiích účinnosti léčivých přípravků</u>	Veřejné zdraví	18. 2. 2013
<u>Realizace evropských referenčních sítí v kontextu směrnice č. 2011/24 o přeshraniční zdravotní péči</u>	Veřejné zdraví	22. 2. 2013
<u>Integrovaný trh doručování balíků pro růst elektronického obchodu v EU</u>	Vnitřní trh	22. 2. 2013
<u>Strukturální varianty posílení evropského systému obchodování s emisními povolenkami</u>	Životní prostředí	28. 2. 2012
<u>Přezkum tematické strategie EU o znečišťování ovzduší a souvisejících politik</u>	Životní prostředí	4. 3. 2012
<u>Revize předpisů EU týkajících se koordinace dávek dlouhodobé péče a dávek v nezaměstnanosti</u>	Zaměstnanost a sociální věci	5. 3. 2013
<u>Ochrana know-how v podnicích a ve výzkumu</u>	Vnitřní trh	8. 3. 2013
<u>Předpoklady vzniku plánovacích a informačních služeb pro multimodální cestování v Evropě</u>	Doprava	12. 3. 2013
<u>Humanitární pomoc EU: Splňuje svůj účel?</u>	Zaměstnanost a sociální věci	15. 3. 2013
<u>Pravidla státní podpory v odvětvích zemědělství a lesnictví</u>	Zemědělství	20. 3. 2013
<u>Nekonvenční fosilní paliva (např. plyn z břidlic) v Evropě</u>	Životní prostředí	23. 3. 2013
<u>Občanskoprávní vymáhání práv duševního vlastnictví: účinnost řízení a dostupnost opatření</u>	Vnitřní trh	30. 3. 2013

Poznámky

1. Tučně jsou vyznačeny nové konzultace.
2. Označení veřejných konzultací vychází z pojmenování příslušných položek Komisí.

KALENDÁŘ NA LEDEN 2013

Pondělí	Úterý	Středa	Čtvrtek	Pátek
7	8	9	10	11
		Rada COREPER I		Rada COREPER I
			EP ITRE, LIBE	
14	15	16	17	18
		Rada COREPER I	Rada COREPER II	Rada COREPER I
EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium	EP Plénium	
21	22	23	24	25
Rada Eurozóna	Rada ECOFIN	Rada COREPER II	Rada COREPER II	Rada COREPER I
EP AFCO, AFET, CONT, DEVE, ECON, FEMM, JURI, LIBE, PECH, PETI, TRAN	EP AFCO, AFET, CONT, DEVE, ECON, FEMM, JURI, LIBE, PECH, PETI, TRAN	EP AGRI, BUDG, CULT, DROI, EMPL, ENVI, INTA, ITRE, REGI, SEDE	EP AGRI, DROI, CONT, CULT, EMPL, ENVI, INTA, ITRE, REGI, SEDE	
28	29	30	31	
Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada AGRICULTURE AND FISHERIES	Rada COREPER II COREPER I	Rada COREPER II	
	EP BUDG, ECON, EMPL	EP BUDG, ECON, EMPL	EP LIBE	

SEZNAM ZKRATEK

ABS	Antilock Brake System (protiblokovací systém brzd)
AFCO	Constitutional Affairs Committee (Výbor EP pro ústavní záležitosti)
AFET	Foreign Affairs Committee (Výbor EP pro zahraniční věci)
AGRI	Agriculture and Rural Development Committee (Výbor EP pro zemědělství a rozvoj venkova)
AGRICULTURE AND FISHERIES	Agriculture and Fisheries Council (Rada pro zemědělství a rybolov)
BEUC	Bureau Européen des Unions de Consommateurs (Evropský výbor spotřebitelských svazů)
BUDG	Budget Committee (Výbor EP pro rozpočet)
CBS	combined brake systém (kombinovaný brzdový systém)
CCBE	Conseil des barreaux européens (Rada evropských advokátních komor)
CEF	Connecting Europe Facility (Nástroj pro propojení Evropy)
ČEZ	České energetické závody
ČNB	Česká národní banka
CONT	Budgetary Control Committee (Výbor EP pro rozpočtovou kontrolu)
Coreper	Comité des Représentants Permanents (Výbor stálých zástupců)
CPME	Standing Committee of European Doctors (Stálý výbor evropských lékařů)
ČR	Česká republika
CRA	Credit Rating Agency (ratingová agentura)
CSF	Common Strategic Framework (Společný strategický rámec)
ČTK	Česká tisková kancelář
DEVE	Development Committee (Výbor EP pro rozvoj)
DPH	daň z přidané hodnoty
DROI	Human Rights Subcommittee (Podvýbor EP pro lidská práva)
EAFRD	European Agricultural Fund for Rural Development (Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova)
EBA	European Banking Authority (Evropský orgán pro bankovníctví)
EC	European Community (Evropské společenství)
ECB	European Central Bank (Evropská centrální banka)
ECOFIN	Economic and Financial Affairs Council (Rada pro hospodářské a finanční záležitosti)
ECON	Economic and Monetary Affairs Committee (Výbor EP pro hospodářství a měnu)
EFPIA	European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations (Evropská federace farmaceutického průmyslu a asociací)
EFSA	European Food Safety Authority (Evropský úřad pro bezpečnost potravin)
EFSF	European Financial Stability Facility (Evropský nástroj finanční stability)
EFSM	European Financial Stabilization Mechanism (Evropský mechanismus finanční stabilizace)
EIB	European Investment Bank (Evropská investiční banka)
EIT	Evropský institut inovací a technologie
EK	Evropská komise
EMPL	Employment and Social Affairs Committee (Výbor EP pro zaměstnanost a sociální věci)
ENVI	Environment, Public Health and Food Safety Committee (Výbor EP pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin)
EP	Evropský parlament
EPO	European Patent Office (Evropský patentový úřad)
EPP	Group of the European People's Party (Christian Democrats) (Skupina Evropské lidové strany (Křesťanských demokratů))
ER	Evropská rada
ERDF	European Regional Development Fund (Evropský fond regionálního rozvoje)
ERV	Evropská rada pro výzkum

ES	Evropské společenství
ESD	Evropský soudní dvůr
ESF	Evropský sociální fond
ESM	European Stability Mechanism (Evropský stabilizační mechanismus)
ESMA	European Securities and Markets Authority (Evropský orgán pro cenné papíry a trhy)
ETC	European Territorial Cooperation (Evropská územní spolupráce)
EU	Evropská unie
EURATOM	European Atomic Energy Community (Evropské společenství pro atomovou energii)
EURIBOR	Euro Interbank Offered Rate (eurová mezibankovní nabídková sazba)
FAC	Foreign Affairs Council (Rada pro zahraniční věci)
FEMA	Federation of European Motorcyclists' Associations (Federace evropských sdružení motocyklistů)
FIA	Federation Internationale de l'Automobile (Mezinárodní automobilová federace)
G20	skupina ministrů financí a guvernérů centrálních bank Argentiny, Austrálie, Brazílie, Kanady, Číny, Francie, Německa, Indie, Indonésie, Itálie, Japonska, Mexika, Ruska, Saudské Arábie, Jižní Afriky, Jižní Koreje, Turecka, Velké Británie, Spojených států amerických a EU)
GAC	General Affairs Council (Rada pro všeobecné záležitosti)
HDP	hrubý domácí produkt
HMU	hospodářská a měnová unie
HND	hrubý národní důchod
ICAO	International Civil Aviation Organization (Mezinárodní organizace pro civilní letectví)
ICNIRP	International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection (Mezinárodní komise pro ochranu před neionizujícím zářením)
ICT	Information and Communication Technologies (informační a komunikační technologie)
IMCO	Internal Market and Consumer Protection Committee (Výbor EP pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů)
INTA	International Trade Committee (Výbor EP pro mezinárodní obchod)
ITRE	Industry, Research and Energy Committee (Výbor EP pro průmysl, výzkum a energetiku)
JHA	Justice and Home Affairs Council (Rada pro spravedlnost a vnitřní věci)
LFA	Less Favoured Area (znevýhodněná oblast)
LIBE	Committee on Civil Liberties, Justice and Home Affairs (Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci)
LIBOR	London Interbank Offered Rate (londýnská mezibankovní nabídková sazba)
MEAT	most economically advantageous tender (ekonomicky nejvýhodnější nabídka)
MiFID	Markets in Financial Instruments Directive (směrnice o trzích finančních nástrojů)
MMF	Mezinárodní měnový fond
MTF	Multilateral Trading Facility (mnohostranný obchodní systém)
NATO	North Atlantic Treaty Organization (Organizace Severoatlantické smlouvy)
NEET	not in employment, education or training (osoby, které nepracují ani se neúčastní vzdělávání nebo odborné přípravy)
OBD	on-board diagnostics (palubní diagnostika)
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development (Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj)
OSN	Organizace spojených národů
OTC	over the counter
OTF	Organised Trading Facility (organizovaný obchodní systém)
OZE	obnovitelné zdroje energie
PECH	Fisheries Committee (Výbor EP pro rybolov)
PETI	Petition Committee (Výbor EP pro petice)
REGI	Regional Development Committee (Výbor EP pro regionální rozvoj)
RF	Ruská federace
SAPS	Single Area Payment Scheme (systém jednotné platby na plochu)
SBOP	Společná bezpečnostní a obranná politika
SEDE	Security and Defence Subcommittee (Podvýbor EP pro bezpečnost a obranu)
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie

SKIPCP	subjekty kolektivního investování do převoditelných cenných papírů
SPS	Single Payment Scheme (systém jednotné platby)
SSM	Single Supervisory Mechanism (jednotný mechanismus dohledu)
STK	stanice technické kontroly
SZBP	společná zahraniční a bezpečnostní politika
SZP	společná zemědělská politika
TEN-E	Trans-European Energy Networks (transevropské energetické sítě)
TRAN	Transport and Tourism Committee (Výbor EP pro dopravu a cestovní ruch)
USA	United States of America (Spojené státy americké)
WHO	World Health Organisation (Světová zdravotnická organizace)
WTO	World Trade Organisation (Světová obchodní organizace)

SLOVNÍČEK

Amsterodamská smlouva

Revize primárního práva, která mění do té doby platná znění Smlouvy o ES a Smlouvy o EU. Byla podepsána 2. 10. 1997 a v platnost vstoupila 1. 5. 1999 (viz také „primární právo“).

balík

Soubor legislativních návrhů uveřejněných v jeden okamžik. Není nezbytně nutné, aby spolu jednotlivé návrhy meritorně souvisely.

Coreper

Výbor stálých zástupců členských států EU v Bruselu (akronym francouzského Comité des Représentants Permanents). Jeho úkolem je asistence členským státům – projednávání a příprava návrhů, o nichž poté rozhoduje Rada, a udržování kontaktu s ostatními institucemi EU, zejm. s Komisí. Existuje ve dvou podobách. Coreper II je složen z vyslanců stálých misí, věnuje se především politicky a ekonomicky nejdůležitějším otázkám (společná zahraniční a bezpečnostní politika, institucionální otázky, rozpočet, příprava materiálů pro zasedání Evropské rady). Coreper I je složen z nižších diplomatických úředníků a zabývá se ostatními body agendy (viz také „Komise“ a „Rada“).

dohodovací výbor

Výbor zástupců Evropského parlamentu a Rady připravující (za mediace Komise) podklady pro třetí (poslední) čtení spolurozhodovací procedury, jež pak musejí obě instituce (dospěje-li dohodovací výbor k dohodě) přijmout, má-li navrhovaná legislativa vstoupit v platnost. Dohodovací výbor má omezený mandát 6 týdnů, prodloužit jej lze maximálně o 14 dní (viz také „Evropský parlament“, „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

EU-15

Těž „starší členské státy“. Označení pro původní státy EU před jejím východním rozšířením v roce 2004.

evropská politika sousedství

Těž evropská sousedská politika. Program prohlubování vztahů mezi EU a třetími státy ležícími v jejím sousedství oficiálně představený v květnu 2004. Zahrnuje státy, jež byly v rámci tzv. Barcelonského procesu součástí partnerství mezi EU a státy Středomoří, tj. státy severní Afriky (Alžírsko, Egypt, Maroko, Tunisko a nově také Libye) a Blízkého východu (Izrael, Jordánsko, Libanon, Palestina a Sýrie), a státy postsovětského prostoru (Arménie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Gruzie, Moldavsko a Ukrajina).

Evropský parlament

Dříve též Společné (parlamentní) shromáždění. Od roku 1979 jediný přímo legitimovaný (volený) orgán EU, jenž by měl reprezentovat „evropské občany“. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně se člení na výbory, politicky na frakce. Minimálně jednou měsíčně (s výjimkou srpna) zasedá v plénu (viz také „Komise“ a „Rada“).

frakce

Seskupení politických stran na základě ideové spřízněnosti či dlouhodobé nadnárodní spolupráce. Působí v Evropském parlamentu (viz také „Evropský parlament“).

hedgeové/zajišťovací fondy

Fondy, které se proti nepříznivému vývoji na kapitálových (akciových) trzích zajišťují tím, že nákup cenného papíru vyrovnávají současným prodejem jiného aktiva. Hedgeové fondy jsou považovány za rizikové, vyžadují relativně vysokou vstupní investici a zpravidla nejsou regulovány.

implementace

Proces přijímání norem, jež na úrovni členských států provádějí směrnice přijaté na úrovni EU (viz také „směrnice“).

kohezní politika

Politika snižování rozdílů mezi regiony, snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů a posilování hospodářské, sociální a územní soudržnosti za účelem harmonického vývoje EU.

KOM dokument

Návrh právní normy nebo jiné sdělení či zpráva Komise Radě a/nebo jiné instituci EU (viz také „Komise“ a „Rada“).

Komise

Evropská komise, dříve též Vysoký úřad. Reprezentant nadnárodního principu vládnutí v EU, v naprosté většině případů iniciátor legislativy EU. Funkcionálně se člení na generální ředitelství (tzv. DGs), zasedá alespoň jedenkrát týdně (viz také „Evropský parlament“ a „Rada“).

komitologie

Souborné označení pro výbory, jimiž si Rada udržuje kontrolu nad Komisí, ve věci pravomocí, které na ni delegovala (viz také „Komise“ a „Rada“).

komunitarizace

Proces odstraňování prvků mezivládní spolupráce ve prospěch prvků nadnárodních. V legislativním procesu se týká např. rozšiřování legislativního monopolu Komise, spolurozhodovací procedury či odstraňování jednomyslného hlasování v Radě (viz také „Komise“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

konzultace

Též konzultační procedura. Druhá nejčastější legislativní procedura v EU, při níž je Rada nad Evropským parlamentem zvýhodněna (jeho názor nemusí brát v úvahu) (viz také „Evropský parlament“, „Rada“ a „spolurozhodování“).

kvalifikovaná většina

Pojem známý především z hlasování v Radě. Pro přijetí konkrétního opatření je nezbytné získat nadpoloviční většinu členů (Rady nebo jiného orgánu) a přibližně 70 % vážených hlasů (přibližně proto, že např. při rozšiřování EU o nové členské státy dochází k jejich „převažování“). Nově se prosazujícím a prozatím „doplňkovým“ kritériem je populace, resp. to, zda kvalifikovaná většina popsaných parametrů reprezentuje také určité procento populace EU (Smlouva z Nice uvádí 62 %) (viz také „Rada“).

maastrichtská (konvergenční) kritéria

Požadavky na hospodářskou konvergenci států usilujících o přijetí společné měny. Byly formulovány v rámci (maastrichtské) Smlouvy o EU. Cílem je ošetření hospodářských ukazatelů ve 4 hlavních oblastech: cenová stabilita; stav veřejných financí včetně udržování přiměřené míry rozpočtového deficitu veřejného sektoru; vývoj úrokové míry; udržování měny v povoleném fluktuálním pásmu mechanismu směnných kurzů Evropského měnového systému bez devalvace vůči jiným měnám po dobu minimálně 2 let (viz také „Pakt stability a růstu“).

nařízení

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje (resp. zpravidla z definice ani nepovoluje) žádnou další intervenci (viz také „směrnice“).

Pakt stability a růstu

Dokument mající zajistit, že členské státy budou dodržovat rozpočtovou disciplínu i po zavedení jednotné měny euro. Sestává z rezoluce Evropské rady přijaté v červnu 1997 a dvou nařízeních z července 1997. V červnu 2005 byla pravidla Paktu rozvolněna.

posílená spolupráce

Nástroj EU zakotvený v čl. 326–334 Smlouvy o fungování EU. Od přijetí Amsterodamské smlouvy umožňuje, aby se některé členské státy EU (minimálně však třetina z nich, v současnosti 9) mohly v určité oblasti integrovat nad rámec integrace dosažené EU jako celkem. Posílená spolupráce musí být otevřená všem členským státům, nesmí narušovat vnitřní trh EU, hospodářskou, sociální a územní soudržnost ap. Rada o jejím zahájení zpravidla rozhoduje kvalifikovanou většinou, souhlasit musí i Evropský parlament (viz také „Amsterodamská smlouva“, „Evropský parlament“, „kvalifikovaná většina“, „Rada“, „Smlouva o fungování EU“).

primární právo

Suma zřizovacích smluv tří společenství a smluv, které je mění a doplňují (včetně doprovodných protokolů a prohlášení). Součástí primárního práva jsou i přístupové smlouvy všech členských států. Určujícím znakem primárního práva je způsob jeho kreace: na základě svolání mezivládní konference, s platnou zásadou jednomyslnosti členských států a následnou ratifikací ve všech členských státech. „Protipólem“ primárního práva je právo sekundární, které vzniká na základě normotvorby příslušných orgánů Společenství (EU) a musí být s primárním právem v souladu.

princip subsidiarity

Princip mající zajistit, že opatření jsou přijímána co nejbližší občanům (na nejnižším stupni správy, jenž umožňuje jejich realizaci nebo výkon). Do primárního práva byl včleněn Smlouvou o Evropské unii.

Rada

Rada EU nebo také Rada ministrů. Reprezentant mezivládního („národního“) principu vládnutí v EU. Podílí se na přijímání legislativy EU, funkcionálně je tvořena Evropskou radou (summitem), devíti resortními radami a Coreperem). Zasedá podle potřeby, summity se konají minimálně čtyřikrát ročně (viz také „Coreper“, „Evropský parlament“ a „Komise“).

ratingová agentura

Organizace zaměřující se na vyhodnocování platební schopnosti tržních subjektů nebo států, u nichž označuje ocenění kredibility („úvěruschopnosti“) na zahraničních trzích. Mezi nejznámější ratingové agentury patří Standard & Poor's, Moody's a Fitch-IBCA. Hodnocení se promítá v tzv. ratingu, jenž je na škále nejlepší-nejhorší označován začátečními písmeny abecedy: AAA/D (Standard & Poor's) nebo Aaa/C (Moody's).

rozhodnutí

Výsledek legislativního procesu v EU. Právní norma, jež je přímo účinná, a tudíž ze strany členských států nevyžaduje žádnou další intervenci. V porovnání s nařízením se však týká jednotlivého případu a je závazné pro toho, komu je určeno (viz také „nařízení“ a „směrnice“).

směrnice

Výsledek legislativního procesu v EU. Specifická právní norma, jež je v zásadě závazná pouze z hlediska výsledku. Zpravidla vyžaduje prováděcí normu (zákon, vyhlášku), jíž jsou povinny přijmout všechny členské státy (viz také „nařízení“).

Smlouva o fungování EU

Těž Smlouva o Evropském společenství revidovaná Lisabonskou smlouvou. Druhá ze dvou hlavních částí Lisabonské smlouvy.

sociální partneři

Organizace, s nimiž Komise jedná o problematice sociální politiky. Činí tak z titulu požadavku, jenž je zakotven v zakládacích smlouvách EU. Mezi sociální partnery patří jak zástupci zaměstnavatelů, tak zástupci zaměstnanců (viz také „Komise“).

společný postoj

Výsledek prvního čtení spolurozhodovací procedury v Radě (viz také „Rada“ a „spolurozhodování“).

spolurozhodování

Těž spolurozhodovací procedura. Nejčastější legislativní procedura v EU, na níž se rovným dílem podílí Evropský parlament i Rada (viz také „Evropský parlament“, „konzultace“, „Rada“).

system obchodování s emisními povolenkami

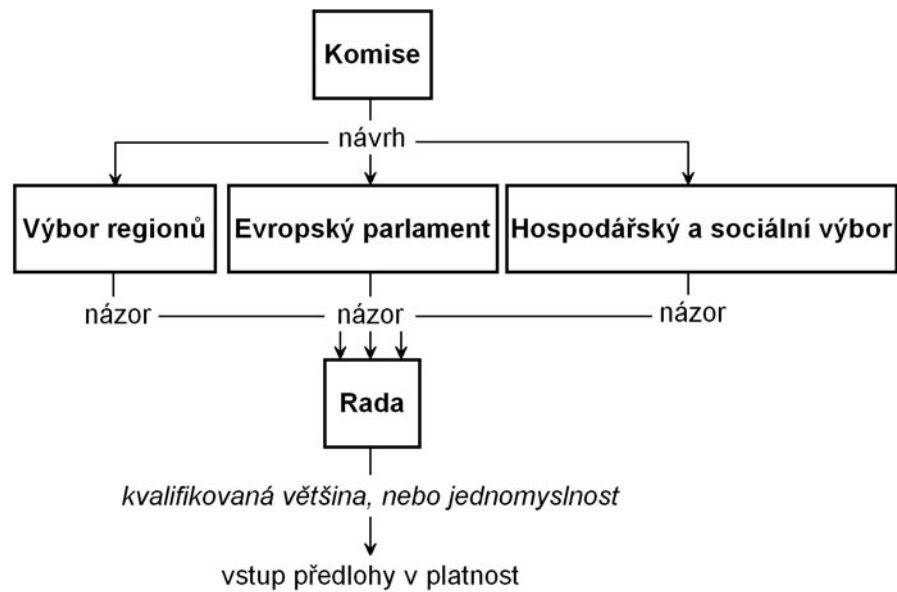
Administrativní přístup k omezení emisí škodlivých a/nebo skleníkových plynů. Je založen na „zastropování“ emisí jednotlivých účastníků systému (zejm. podniků). Ty, které svou kvótu nevyčerpají (tj. vypustí menší objem emisí), mohou své „povolenky“ prodat těm, které ji naopak přečerpají.

zelená kniha

Nelegislativní dokument Komise, jenž má podpořit či nastartovat debatu o určitém tématu. Po jejím uveřejnění zpravidla následuje publikace „bílé knihy“ či sdělení Komise. Ty již předkládají konkrétnější řešení a mohou vyústit v příslušný legislativní návrh (viz také „Komise“).

SCHÉMATA ROZHODOVACÍCH PROCEDUR

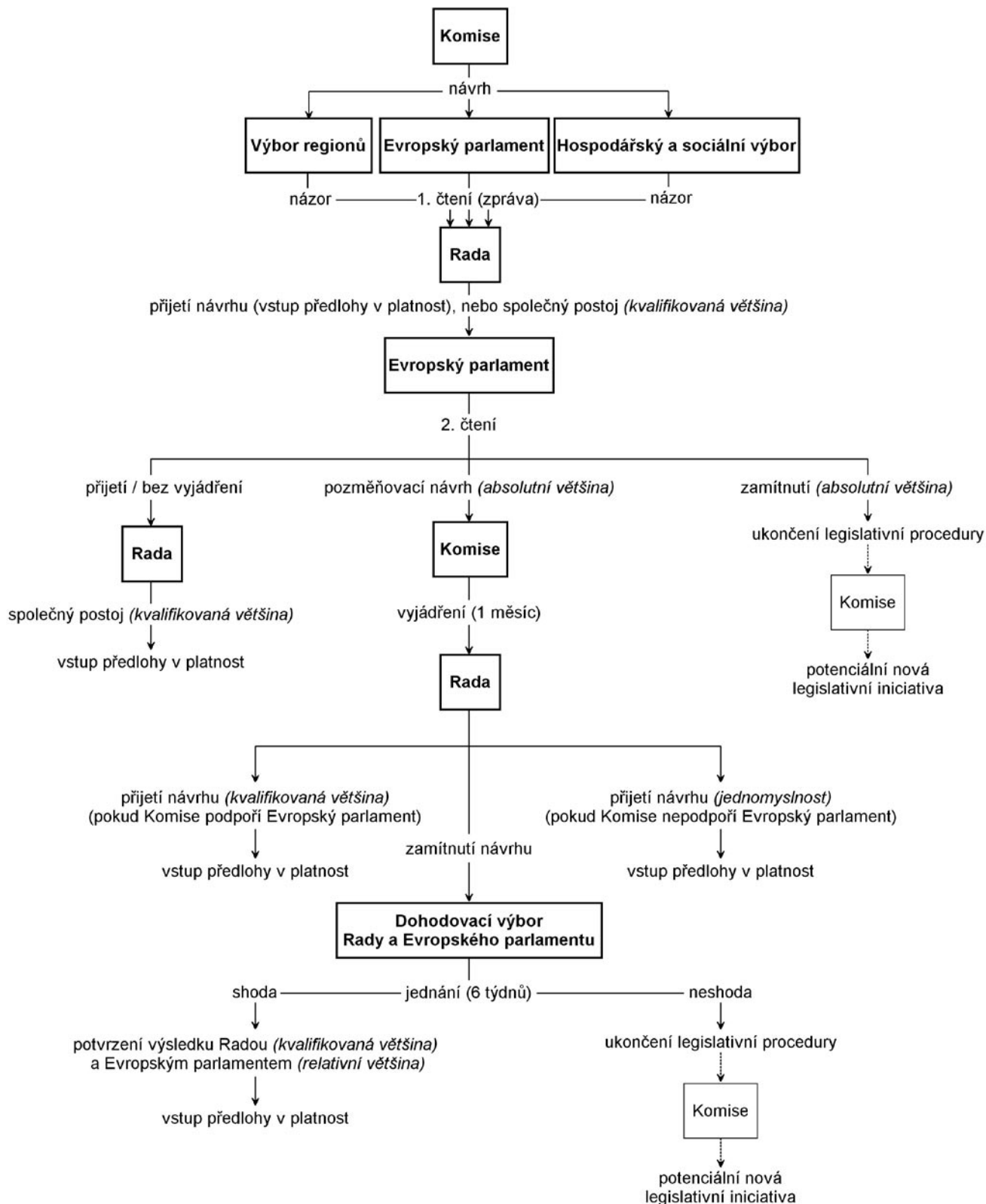
Schéma konzultační procedury

Poznámky

1. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
2. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky není stanovena.
3. Uvedené schéma je jen orientační.

Schéma spolurozhodovací procedury

Poznámky

1. V případě nesplnění požadovaných podmínek legislativního procesu (a v případě neexistence alternativního postupu) projednávání návrhu končí.
2. Komise může svůj návrh z projednávání kdykoli stáhnout.
3. Standardní lhůta pro jednotlivé kroky činí tři měsíce (není-li uvedeno jinak). Po dohodě Rady a Evropského parlamentu ji lze prodloužit o třetinu.
4. Procedura se vyznačuje intenzivní komunikací mezi jednotlivými zainteresovanými aktéry. Uvedené schéma je jen orientační.